

กรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่ ปี ๒๕๖๙

ตำบลปากหมาก

สำนักงานเกษตรอำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

คำนำ

แผนพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่ เป็นการวางแผนส่งเสริมพัฒนาการเกษตร โดยมีการกำหนดขอบเขตพื้นที่ที่ชัดเจน เพื่อใช้เป็นเครื่องมือกำหนดทิศทางการพัฒนาในขอบเขตพื้นที่ ที่ยึด "พื้นที่" เป็นตัวตั้ง โดยเน้นการบูรณาการข้อมูลและกระบวนการมีส่วนร่วมผลักดันให้เกษตรกรและชุมชนร่วมคิด ตัดสินใจ และวางแผนพัฒนาอาชีพเกษตรให้เหมาะสมกับศักยภาพของทรัพยากรและบริบทในพื้นที่นั้นๆ

สำนักงานเกษตรอำเภอไชยาร่วมกับศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลปากหมาก เกษตรกรและองค์กรเกษตรกรในพื้นที่ จัดทำแผนพัฒนาการเกษตรในรูปแบบของแผนพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่เพื่อใช้เป็นกรอบในการกำหนดทิศทางการส่งเสริม การพัฒนาอาชีพและทรัพยากรของตำบลปากหมาก ส่งผลให้เกษตรกรมีความมั่นคงในอาชีพและรายได้มีความเป็นอยู่ที่ดีในทุกมิติ จึงขอขอบคุณทุกท่านที่มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาฯ มา ณ โอกาสนี้

ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลปากหมาก

กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

สารบัญ

	หน้า
สารบัญตาราง	(๒)
สารบัญภาพ	(๓)
บทนำ	
บทที่ ๑ ข้อมูลสภาพทั่วไป	
<u>ข้อมูลด้านกายภาพ</u>	
๑ ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง	๑
๒ ลักษณะภูมิประเทศ	๒
๓ ลักษณะภูมิอากาศ	๑๑
๔ เส้นทางคมนาคม	๑๓
๕ แหล่งน้ำและระบบชลประทาน	๑๕
๖ การใช้ประโยชน์ที่ดิน	๑๖
<u>ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ</u>	
๑ ข้อมูลสินค้าเกษตรที่สำคัญ	๑๗
๒ สินค้าเอกลักษณ์ประจำถิ่น/สินค้า GI	๑๘
<u>ข้อมูลด้านสังคม</u>	
๑ ข้อมูลเกษตรกร	๑๙
๒ องค์กรเกษตรกร	๒๕
บทที่ ๒ การวิเคราะห์ห่วงโซ่อุปทานเกษตร (Supply Chain Analysis)	
ของชนิดสินค้าเกษตรหลัก	
๑ ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่ของตำบลปากหมาก	๓๐
สินค้าเกษตรที่สำคัญ ชนิดสินค้า ยางพารา	๓๐
สินค้าเกษตรที่สำคัญ ชนิดสินค้า ปาล์มน้ำมัน	๔๑
สินค้าเกษตรที่สำคัญ ชนิดสินค้า ทุเรียน	๔๙
	๕๗
บทที่ ๓ การระบุและจัดลำดับความสำคัญของปัญหา	
	๕๘
บทที่ ๔ การออกแบบโครงการด้วย One Page Project Desing	
บทที่ ๕ การจัดทำข้อเสนอโครงการฉบับย่อ (Project Brief) สรุปรูปโครงการ/กิจกรรม	
ตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่	
๑ แบบสรุปรูปโครงการแบบย่อ (Project Brief)	๕๙
๒ สรุปรูปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่	๖๔
บรรณานุกรม	
ภาคผนวก	

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
๑	แสดงเขตการปกครอง ตำบลปากหมาก	๒
๒	แสดงสรุปเขตการปกครอง ตำบลปากหมาก	๒
๓	แสดงพื้นที่ป่าไม้ ตำบลปากหมาก	๓
๔	แสดงพื้นที่กลุ่มชุดดินตำบลปากหมาก	๑๑
๕	แสดงข้อมูลฤดูกาล ตำบลปากหมาก	๑๒
๖	แสดงข้อมูลปริมาณน้ำฝน และอุณหภูมิเฉลี่ย ๕ ปี ตำบลปากหมาก	๑๓
๗	แสดงข้อมูลโครงการชลประทานขนาดเล็ก	๑๕
๘	แสดงข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดิน ตำบลปากหมาก	๑๖
๙	แสดงข้อมูลด้านพืช ตำบลปากหมาก	๑๗
๑๐	แสดงข้อมูลด้านปศุสัตว์ ตำบลปากหมาก	๑๘
๑๑	แสดงข้อมูลด้านประมง ตำบลปากหมาก	๒๘
๑๒	แสดงจำนวนครัวเรือน และประชากรในตำบลปากหมาก	๑๙
๑๓	แสดงจำนวนหัวหน้าครัวเรือนจำแนกตามอายุ ตำบลปากหมาก	๒๐
๑๔	แสดงจำนวนลักษณะการประกอบอาชีพ ตำบลปากหมาก	๒๐
๑๕	แสดงจำนวนลักษณะการถือครองที่ดิน ตำบลปากหมาก	๒๑
๑๖	แสดงจำนวนประเภทเอกสารสิทธิ์ ตำบลปากหมาก	๒๒
๑๗	แสดงรายได้ รายจ่ายของครัวเรือนเกษตรกร ตำบลปากหมาก อำเภอไชยา	๒๒
๑๘	ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดสุราษฎร์ธานี ณ ราคาประจำปี	๒๓
๑๙	แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกร ตำบลปากหมาก	๒๕
๒๐	แสดงจำนวนผลิตภัณฑ์ที่ลงทะเบียน OTOP จำแนกตามผลิตภัณฑ์	๒๖
๒๑	แสดงข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ตำบลปากหมาก	๒๗
๒๒	แสดงจำนวนกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มยุวเกษตรกรและกลุ่มส่งเสริมอาชีพตำบลปากหมาก	๒๗
๒๓	แสดงข้อมูลกลุ่มเกษตรกร และสหกรณ์ ตำบลปากหมาก	๒๗
๒๔	แสดงจำนวนแหล่ง/เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร ตำบลปากหมาก	๒๘
๒๕	แสดงจำนวนปราชญ์ชาวบ้านตำบลปากหมาก	๒๘
๒๖	แสดงจำนวนอาสาสมัครเกษตรกร ตำบลปากหมาก	๒๙
๒๗	แสดงข้อมูลศูนย์หลักและศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	๓๑
๒๘	แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกยางพารา ตำบลปากหมาก	๓๐

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
๒๘	แสดงครัวเรือนเกษตรกร พื้นที่ปลูก และผลผลิตยางพารา ตำบลปากหมาก	๓๒
๒๙	แสดงพื้นที่ปลูกยางพาราตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลปากหมาก	๓๓
๓๐	แสดงต้นทุนการผลิตยางพารา ปี ๒๕๖๙ ตำบลปากหมาก	๓๕
๓๑	แสดงองค์กรเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับสินค้าในพื้นที่	๓๖
๓๒	แสดงการวิเคราะห์ Supply chain ของสินค้ายางพารา ตำบลปากหมาก	๓๖
๓๓	แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกปาล์มน้ำมัน ตำบลปากหมาก	๔๒
๓๔	แสดงครัวเรือนเกษตรกร พื้นที่ปลูก และผลผลิตปาล์มน้ำมัน ตำบลปากหมาก	๔๓
๓๕	แสดงพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลปากหมาก	๔๔
๓๖	แสดงต้นทุนการผลิตปาล์มน้ำมัน ตำบลปากหมาก	๔๕
๓๗	แสดงองค์กรเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับสินค้าในพื้นที่ ตำบลปากหมาก	๔๗
๓๘	แสดงการวิเคราะห์ Supply chain ของสินค้า ปาล์มน้ำมัน ตำบลปากหมาก	๔๗
๓๙	แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกทุเรียน ตำบลปากหมาก	๕๐
๔๐	แสดงครัวเรือนเกษตรกร พื้นที่ปลูก และผลผลิตทุเรียน ตำบลปากหมาก	๕๑
๔๑	แสดงพื้นที่ปลูกทุเรียนตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลปากหมาก	๕๒
๔๒	แสดงต้นทุนการผลิตทุเรียน ปี ๒๕๖๙ ตำบลปากหมาก	๕๔
๔๓	แสดง Smart Farmer ต้นแบบ/ Smart Farmer ตำบลปากหมาก	๕๕
๔๔	แสดงการวิเคราะห์ Supply chain ของสินค้า ทุเรียน ตำบลปากหมาก	๕๖
๔๕	แสดงการจัดลำดับความสำคัญของโครงการ	๕๗
๔๖	การออกแบบโครงการด้วย one page project desing	๕๘
๔๗	แสดงแบบสรุปโครงการการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ยางพารา ปาล์มน้ำมัน และทุเรียน)	๕๙
๔๘	แสดงแบบสรุปโครงการการผลิตขยายสารชีวภัณฑ์เพื่อป้องกันกำจัดโรคและแมลง	๖๐
๔๙	แสดงแบบสรุปโครงการการผลิตปุ๋ยอินทรีย์	๖๑
๕๐	แสดงแบบสรุปโครงการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร	๖๒
๕๑	แสดงแบบสรุปโครงการส่งเสริมการเลี้ยงไก่พื้นเมืองในสวนยางพารา	๖๓
๕๒	แสดงสรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่	๖๔

สารบัญญภาพ

ภาพที่		หน้า
๑	แผนที่แสดงอาณาเขตติดต่อ ตำบลปากหมาก	๑
๒	แผนที่แสดงพื้นที่ป่าไม้ ตำบลปากหมาก	๓
๓	แผนที่แสดงความลาดชัน ตำบลปากหมาก	๓
๔	แผนที่แสดงกลุ่มชุดดิน ตำบลปากหมาก	๑๐
๕	แสดงกลุ่มชุดดินตำบลปากหมาก	๑๑
๖	แสดงปริมาณน้ำฝนรวม ตั้งแต่ปี ๒๕๖๘ ตำบลปากหมาก	๑๒
๗	กราฟแสดงอุณหภูมิ ปี พ.ศ. ๒๕๖๘ ตำบลปากหมาก	๑๓
๘	เส้นทางคมนาคมระหว่างหมู่บ้าน ตำบลปากหมาก	๑๔
๙	แผนที่แสดงเส้นทางคมนาคม ตำบลปากหมาก	๑๔
๑๐	แผนที่แสดงเส้นทางคมนาคม อำเภอไชยา	๑๔
๑๑	แหล่งน้ำแหล่งน้ำใต้ดิน ตำบลปากหมาก	๑๕
๑๒	แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดินตำบลปากหมาก	๑๖
๑๓	กราฟแสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน ตำบลปากหมาก	๑๗
๑๔	แสดงข้อมูลการปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ ตำบลปากหมาก	๑๘
๑๕	จำนวนประชากร ครั้วเรือน และครั้วเรือนเกษตรกร ตำบลปากหมาก	๑๙
๑๖	จำนวนหัวหน้าครั้วเรือนเกษตรกรจำแนกตามอายุ ตำบลปากหมาก	๒๐
๑๗	ลักษณะการประกอบอาชีพ ตำบลปากหมาก	๒๐
๑๘	ลักษณะการถือครองที่ดิน ตำบลปากหมาก	๒๑
๑๙	ประเภทเอกสารสิทธิ์	๒๑
๒๐	แสดงรายได้ในภาคเกษตรของเกษตรกรตำบลปากหมาก	๒๓
๒๑	แสดงเปรียบเทียบรายได้ – หนี้สิน ในภาคเกษตรของเกษตรกรตำบลปากหมาก	๒๔
๒๒	แสดงที่ตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ตำบลปากหมาก	๒๕
๒๓	แหล่งน้ำใต้ดิน ตำบลปากหมาก	๓๐
๒๔	แหล่งน้ำผิวดิน ตำบลปากหมาก	๓๐
๒๕	เขตความเหมาะสมสำหรับการปลูกยางพาราตำบลปากหมาก	๓๑
๒๖	ร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับปลูกยางพารา ตำบลปากหมาก	๓๑
๒๗	แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกยางพารา(พื้นที่ปลูกจริง) ตำบลปากหมาก	๓๑

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่		หน้า
๒๘	ร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับปลูกลูกยางพารา ตำบลปากหมาก	๓๒
๒๙	ปฏิทินการเพาะปลูกลูกยางพาราในตำบลปากหมาก	๓๔
๓๐	แสดงวิธีการตลาดยางพาราของตำบลปากหมาก	๓๕
๓๑	แหล่งน้ำผิวดิน ตำบลปากหมาก	๔๑
๓๒	แหล่งน้ำใต้ดิน ตำบลปากหมาก	๔๑
๓๓	เขตความเหมาะสมสำหรับการปลูกปาล์มน้ำมัน ตำบลปากหมาก	๔๒
๓๔	ร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับปลูกปาล์มน้ำมัน ตำบลปากหมาก	๔๓
๓๕	แสดงพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน (พื้นที่ปลูกจริง) ตำบลปากหมาก	๔๓
๓๖	แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลปากหมาก	๔๔
๓๗	ปฏิทินการเพาะปลูกปาล์มน้ำมัน นตำบลปากหมาก	๔๔
๓๘	แสดงเส้นทางวิถีตลาดปาล์มน้ำมัน ของตำบลปากหมาก	๔๖
๓๙	แหล่งน้ำใต้ดิน ตำบลปากหมาก	๔๙
๔๐	แหล่งน้ำผิวดิน ตำบลปากหมาก	๔๙
๔๑	แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกทุเรียน ตำบลปากหมาก	๕๐
๔๒	แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับปลูกทุเรียน ตำบลปากหมาก	๕๐
๔๓	แสดงพื้นที่ปลูกทุเรียนตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลปากหมาก	๕๒
๔๔	ปฏิทินการเพาะปลูกทุเรียนในตำบลปากหมาก	๕๔
๔๕	แสดงวิธีการตลาดทุเรียนของตำบลปากหมาก	๕๕

บทนำ

การจัดทำกรอบพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่ (Area-based Agriculture Planning) คือกระบวนการวางแผนพัฒนาเกษตรกรรมโดยใช้พื้นที่เป็นตัวตั้ง (เช่น ตำบล อำเภอ กลุ่มน้ำ) ผ่านการบูรณาการข้อมูลเชิงพื้นที่ (Mapping) การใช้ [Agri-Map](#) เพื่อกำหนดศักยภาพ ดิน น้ำ และความเหมาะสมของพืช โดยชุมชนและภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วม คิดและตัดสินใจ เพื่อให้ได้แผนที่ชัดเจนสำหรับแก้ไขปัญหาและยกระดับรายได้เกษตรกร โดยมีกระบวนการตามขั้นตอน ได้แก่ **การเตรียมความพร้อม** : จัดตั้งทีมงานระดับอำเภอ/ตำบล และสร้างความเข้าใจกับชุมชน **การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นที่ (Data Analysis)** : รวบรวมข้อมูลพื้นฐาน (สภาพดิน น้ำ ป่าไม้ ชลประทาน) วิเคราะห์ความเหมาะสมของพื้นที่ (Zoning) โดยใช้ Agri-Mapระบุปัญหาและความต้องการของเกษตรกร **การวางแผนพัฒนา** : กำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย โครงการ และงบประมาณ ให้สอดคล้องกับศักยภาพพื้นที่ **การประชาสัมพันธ์** : ร่วมตรวจสอบและรับรองแผนโดยคนในชุมชนเพื่อให้เกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของการนำไปใช้ (**Implementation**) : บูรณาการกับแผนพัฒนาท้องถิ่น/จังหวัด และจัดทำโครงการเสนอของงบประมาณ **การติดตามและประเมินผล** : ตรวจสอบความสำเร็จตามโครงการ (Output/Outcome) อย่างใกล้ชิด **ประโยชน์ที่ได้รับตรงจุด** : แก้ไขปัญหาได้ สอดคล้องกับสภาพจริงของพื้นที่ **มีประสิทธิภาพ**: การใช้ทรัพยากร (ดินน้ำปัจจัยการผลิต) เป็นไปอย่างคุ้มค่าสูงสุด **มีส่วนร่วม**: ชุมชนร่วมกันตัดสินใจและได้รับผลประโยชน์ร่วมกัน**ยั่งยืน**: เกษตรกรสามารถพึ่งพาตนเองได้ และปรับเปลี่ยนการผลิตได้ตามความเหมาะสม

บทที่ ๑ ข้อมูลสภาพทั่วไปของพื้นที่

ข้อมูลด้วยภาพถ่าย

๑.ที่ตั้ง อาณาเขต และการปกครอง

๑.๑ ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่

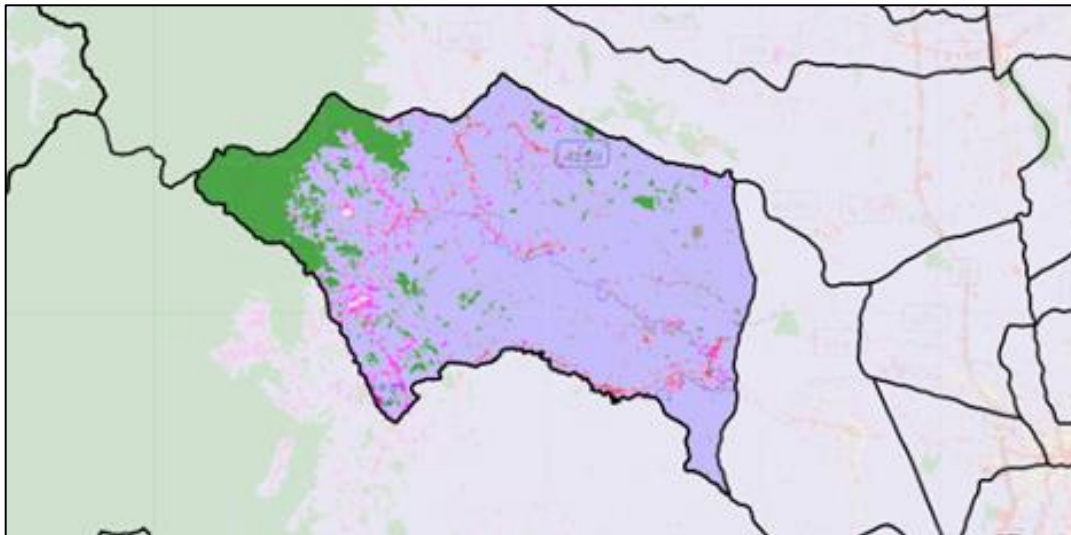
ตำบลปากหมาก ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกของอำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี ห่างจากที่ว่าการอำเภอไชยา ประมาณ ๒๓ กิโลเมตร มีเนื้อที่โดยประมาณ ๔๗๔.๖๓ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๒๙๖,๖๔๓.๗๕ ไร่

๑.๒ อาณาเขต

ตำบลปากหมาก อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานีอาณาเขตติดต่อกับอำเภอและตำบลใกล้เคียง ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ	ตำบลประสงค์ อำเภอท่าชนะ จังหวัดสุราษฎร์ธานี
ทิศใต้	ติดต่อกับ	ตำบลปากฉลุย อำเภอท่าฉาง จังหวัดสุราษฎร์ธานี
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	ตำบลโมถ่าย อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ	ตำบลบ้านนา อำเภอกะเปอร์ จังหวัดระนอง

แผนที่แสดงขอบเขต ตำบลปากหมาก อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ภาพที่ ๑ แผนที่แสดงอาณาเขตติดต่อตำบลปากหมาก อำเภอไชยา
(ที่มา : <https://agri-map-online.moac.go.th/#>, พ.ศ. ๒๕๖๙)

๑.๓ การแบ่งเขตการปกครอง

การบริหารราชการ แบ่งออกเป็น ๒ ส่วน ได้แก่

๑) การบริหารราชการส่วนภูมิภาค แบ่งเขตปกครองออกเป็น ๗ หมู่บ้าน

๒) การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น แบ่งเขตการปกครองออกเป็น องค์การบริหารส่วนตำบล

จำนวน ๑ แห่ง

ตำบลปากหมากแบ่งออกเป็น ๗ หมู่บ้าน จำนวนครัวเรือน ๓,๖๐๑ ครัวเรือน มีประชากรทั้งหมด ๙,๒๕๐ คน ประชากรชาย ๔,๗๓๑ คน ประชากรหญิง ๔,๕๑๙ คน

ตารางที่ ๑ แสดงเขตการปกครอง ตำบลปากหมาก อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

หมู่ที่	ตำบล	ปากหมาก
๑		ลุ่มแร่
๒		หนองดี
๓		ท่าไม้แดง
๔		บ้านลุ่ม
๕		อ่าทอง
๖		ห้วยตาหมิง
๗		เขาหลัก

ที่มา : ที่ว่าการอำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี, พ.ศ. ๒๕๖๙

ตารางที่ ๒ แสดงสรุปเขตการปกครอง ตำบลปากหมาก อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

หมู่ที่	ชื่อบ้าน	ที่ทั้งหมด (ไร่)	อบต	จำนวนบ้าน (ครัวเรือน)
๑	ลุ่มแร่	๓๐,๐๐๐	-	๑๖๙
๒	ปากหมาก	๒๐,๐๐๐	/	๒๐๗
๓	ท่าไม้แดง	๑๘,๙๗๔	-	๒๕๗
๔	บ้านลุ่ม	๔๐,๐๐๐	-	๕๕๔
๕	อ่าทอง	๓๐,๐๐๐	-	๙๖
๖	ห้วยตาหมิง	๖๘,๘๕๔	-	๔๒๑
๗	เขาหลัก	๖๐,๓๖๗	-	๑,๐๕๑
รวม		๒๙๖,๖๔๓.๗๕	-	๒,๗๕๕

ที่มา : แผนพัฒนาการเกษตรตำบลปากหมาก, พ.ศ. ๒๕๖๘

๒. ลักษณะภูมิประเทศ (Topographic)

๒.๑ สภาพพื้นที่ภูเขา ป่าไม้ ที่ราบสูง ที่ราบลุ่ม

สภาพพื้นที่ ตำบลปากหมาก มีลักษณะเป็นภูเขา ป่าไม้ ที่ราบสูง ที่ราบลุ่ม สามารถแบ่งได้เป็น ๒ ลักษณะ คือ ด้านทิศตะวันออก ลักษณะพื้นที่เป็นที่ราบเชิงเขาเหมาะแก่การปลูกพืชยืนต้น เช่น ยางพารา ปาล์ม น้ำมัน และผลไม้ ซึ่งเป็นพืชเศรษฐกิจของภาคใต้ ส่วนทิศตะวันตกมี ลักษณะพื้นที่เป็นภูเขาสลับซับซ้อน

๒.๒ พื้นที่ป่า

ลักษณะป่าไม้ตำบลปากหมาก ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ภูเขาสลับซับซ้อนทางทิศตะวันตก ซึ่งยังคงความอุดมสมบูรณ์ของป่าไม้และทรัพยากรธรรมชาติ เป็นป่าดิบชื้นที่ไม่มีมีค่า เช่น ไม้ยาง ไม้ตะเคียน ไม้อินทนิล ไม้หลุมพอง และไม้จำปา ซึ่งได้รับการคุ้มครองดูแลในเขตป่าสงวนแห่งชาติ

แผนที่แสดงพื้นที่ป่าไม้ตำบลปากหมาก อำเภอลำปาง

ภาพที่ ๒ แผนที่แสดงพื้นที่ป่าไม้ตำบลปากหมาก อำเภอลำปาง
(ที่มา : <https://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๙)

ตารางที่ ๓ แสดงพื้นที่ป่าไม้ตำบลปากหมาก อำเภอลำปาง

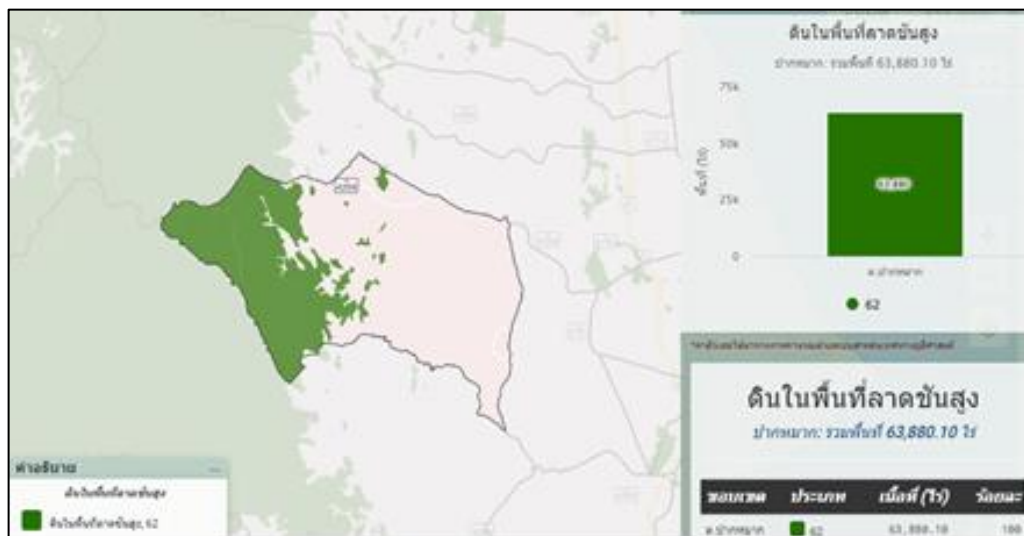
ตำบล	พื้นที่ทั้งหมด	พื้นที่ป่าไม้ (ไร่)	คิดเป็นร้อยละ
ปากหมาก	๒๙๖,๖๔๓.๗๕	๒๕,๔๔๓.๗๐	๘.๕๗
รวม	๒๙๖,๖๔๓.๗๕	๒๕,๔๔๓.๗๐	๘.๕๗

ที่มา : <https://agri-map-online.moac.go.th/> พ.ศ. ๒๕๖๙

๒.๓ สภาพพื้นที่ ความลาดชัน

ตำบลปากหมาก อำเภอลำปาง มีลักษณะภูมิประเทศเป็นที่ราบสูงและภูเขา ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของแนวเทือกเขาภูเก็ต โดยพื้นที่มีความสูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ ๓๐๐ - ๔๐๐ เมตร และเป็นพื้นที่ลาดเชิงเขา พื้นที่ส่วนใหญ่มีสภาพเป็นภูเขาและป่าไม้ที่ค่อนข้างอุดมสมบูรณ์ รวมพื้นที่ลาดชัน ๖๓,๘๘๐.๑๐ ไร่

แผนที่แสดงความลาดชันของตำบลปากหมาก อำเภอลำปาง

ภาพที่ ๓ แผนที่แสดงความลาดชันของตำบลปากหมาก อำเภอลำปาง
(ที่มา : <https://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๙)

๒.๔ กลุ่มชุดดิน

ลักษณะดิน และกลุ่มชุดดิน ในพื้นที่ตำบลปากหมาก อำเภอไชยา มีกลุ่มชุดดินเหมาะสมกับการปลูกพืชจำนวน ๑๐ กลุ่มชุดดิน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑) กลุ่มชุดดินที่ ๓๒

- ▶ ชุดดิน : ชุดดินลำแก่น (Lam) ชุดดินรือเสาะ (Ro) และชุดดินตาขุน (Tkn)
- ▶ ลักษณะเด่น : กลุ่มดินร่วนหรือดินทรายแข็งละเอียดลึกมากที่เกิดจากตะกอนริมแม่น้ำ ปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัด การระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง
- ▶ ปัญหา : ขาดแคลนน้ำ บางพื้นที่อาจมีน้ำไหลบ่าท่วมขังฉับพลันในระยะที่มีฝนตกหนัก
- ▶ แนวทางการจัดการ : **ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก** จัดระบบการปลูกพืชหมุนเวียนตลอดทั้งปี โดยให้มีการปลูกพืชบำรุงดินอยู่ด้วย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หวานเมล็ดถั่วพรี ๘-๑๐ กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพุ่ม ๖-๘ กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยให้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ไถพรวนและปลูกพืชตามแนวระดับ มีวัสดุคลุมดิน หรือทำแนวรั้วหญ้าแฝก มีการใช้ปุ๋ยเคมีตามชนิดพืชที่ปลูก เพื่อรักษาความสามารถในการผลิตของดินไว้ไม่ให้เสื่อมโทรมลงและช่วยเพิ่มผลผลิต พัฒนาแหล่งน้ำ และจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

ปลูกไม้ผล ชุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๐-๓๕ กิโลกรัม/หลุม มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น มีวัสดุคลุมดิน ปลูกพืชคลุมดิน ปลูกพืชแซม ทำแนวรั้วหรือทำฐานหญ้าแฝกเฉพาะต้น ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

๒) กลุ่มชุดดินที่ ๓๔

- ▶ ชุดดิน : ชุดดินฉลอง (Chl) ชุดดินฝั่งแดง (Fd) ชุดดินควนกาหลง (Kkl) ชุดดินคลองท่อม (Km) ชุดดินคลองนกระทุง (Knk) ชุดดินละหาน (Lh) ชุดดินนาท่าม (Ntm) และชุดดินท่าชะ (Te)
- ▶ ลักษณะเด่น : กลุ่มดินร่วนละเอียดลึกถึงลึกมากที่เกิดจากตะกอนลำน้ำหรือวัตถุต้นกำเนิดดินเนื้อหยาบ ปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัด การระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ
- ▶ ปัญหา : ดินปนทราย ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ขาดแคลนน้ำในระยะที่ฝนทิ้งชว่นาน และในพื้นที่ที่มีความลาดชัน ดินง่ายต่อการถูกชะล้างพังทลาย สูญเสียหน้าดิน

▶ **แนวทางการจัดการ :** **ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก** เลือกพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบ จัดระบบการปลูกพืชหมุนเวียนตลอดทั้งปี ให้มีการปลูกพืชบำรุงดินร่วมอยู่ด้วย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ หรือไกลบพีชปุ๋ยสด (หวานเมล็ดถั่วพรี ๘-๑๐ กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพุ่ม ๖-๘ กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไกลบระยะออกดอก ปล่อยไว้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ไถพรวนและปลูกพืชตามแนวระดับ มีวัสดุคลุมดิน ปลูกพืชหมุนเวียน ปลูกพืชสลับเป็นแถบ ทำแนวรั้วหญ้าแฝก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

ปลูกไม้ผล ขุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๐-๓๕ กิโลกรัม/หลุม มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น ปลูกพืชคลุมดิน มีวัสดุคลุมดิน ขึ้นบันได คันดิน ทำแนวรั้วหญ้าแฝกหรือทำฐานเฉพาะต้น ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

๓) กลุ่มชุดดินที่ ๓๙

▶ **ชุดดิน :** ชุดดินคองซ์ (Kh) ชุดดินนาทวี (Nat) ชุดดินสะเดา (Sd) และชุดดินทุ่งหว้า (Tg)

▶ **ลักษณะเด่น :** กลุ่มดินร่วนหยาบถึงถึงมากที่เกิดจากตะกอนลำน้ำหรือวัตถุต้นกำเนิดดินเนื้อหยาบ ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัด การระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

▶ **ปัญหา :** ดินปนทราย ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ขาดแคลนน้ำในระยะที่ฝนทิ้งชว่งนาน และในพื้นที่ที่มีความลาดชันดินง่ายต่อการถูกชะล้างพังทลายสูญเสียหน้าดิน

▶ **แนวทางการจัดการ :** **ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก** เลือกพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบ จัดระบบการปลูกพืชหมุนเวียนตลอดทั้งปี ให้มีการปลูกพืชบำรุงดินร่วมอยู่ด้วย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ หรือไกลบพีชปุ๋ยสด (หวานเมล็ดถั่วพรี ๘-๑๐ กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพุ่ม ๖-๘ กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไกลบระยะออกดอก ปล่อยไว้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ไถพรวนและปลูกพืชตามแนวระดับ มีวัสดุคลุมดิน ปลูกพืชหมุนเวียน ปลูกพืชสลับเป็นแถบ หรือทำแนวรั้วหญ้าแฝก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

ปลูกไม้ผล ขุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๐-๓๕ กิโลกรัม/หลุม มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น ปลูกพืชคลุมดิน มีวัสดุคลุมดิน ปลูกพืชแซม ขึ้นบันได คันดิน ทำแนวรั้วหญ้าแฝกหรือทำฐานเฉพาะต้น ในช่วงการเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

๔) กลุ่มชุดดินที่ ๔๕

▶ ชุดดิน : ชุดดินจันทึก (Cu) ชุดดินด้านขุดทด (Dk) และชุดดินน้ำพอง (Ng)

▶ ลักษณะเด่น : กลุ่มดินทรายหนาที่เกิดจากตะกอนลำน้ำหรือตะกอนเนื้อหยาบ ปฏิกริยาดินเป็นกรดเล็กน้อยถึงเป็นกลาง การระบายน้ำค่อนข้างมาก ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

▶ ปัญหา : ดินทรายหนา ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ขาดแคลนน้ำนาน หน้าดินง่ายต่อการถูกชะล้างพังทลาย สูญเสียหน้าดิน เกิดเป็นร่องทั่วไปในแปลงปลูก

▶ แนวทางการจัดการ : **ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก** จัดระบบการปลูกพืชให้หมุนเวียนตลอดทั้งปี ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๓-๔ ตัน/ไร่ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หวานเมล็ดถั่วพรี ๑๐-๑๒ กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพุ่ม ๘-๑๐ กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง ๖-๘ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยให้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ มีวัสดุคลุมดินหรือปลูกพืชสลับเป็นแถบ พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

ปลูกไม้ผล ชุดหลุมปลูกขนาด ๗๕x๗๕x๗๕ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๕-๕๐ กิโลกรัม/หลุม ปลูกพืชคลุมดิน วัสดุคลุมดิน ปลูกพืชแซม ทำแนวรั้วหรือทำฐานหญ้าแฝกเฉพาะต้น ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต มีการใช้ปุ๋ยเคมีร่วมกับการใช้ปุ๋ยหมัก หรือปุ๋ยคอก ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

๕) ชุดดินที่ ๓๙

▶ ชุดดิน : ชุดดินชุมพร (Cp) ชุดดินหาดใหญ่ (Hy) ชุดดินคลองซาก (Kc) ชุดดินด (Kkt) ชุดดินหนองคล้า (Nok) ชุดดินท่าฉาง (Tac) และชุดดินยะลา

▶ ลักษณะเด่น : กลุ่มดินต้นถึงลูกรัง เศษหินหรือก้อนหิน ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัด การระบายน้ำของดินดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

▶ ปัญหา : ดินต้นถึงชั้นลูกรัง เศษหินหรือก้อนกรวดภายในความลึก ๕๐ ซม. จากผิวพื้นที่พบลูกรัง เศษหิน หรือก้อนกรวดกระจายจัดกระจายทั่วไปอยู่บริเวณดิน ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ขาดแคลนน้ำ และในพื้นที่ที่มีความลาดชันจะชะล้างพังทลายสูญเสียหน้าดินได้ง่าย

เลือกพื้นที่ที่มีหน้าดินหนาและไม่มีก้อนหิน เศษหินหรือลูกรังบนผิวดินมาก

▶ แนว
ทางการ
จัดการ :

ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก เลือกพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบ จัดระบบการปลูกพืชหมุนเวียนตลอดทั้งปี ให้มีการปลูกพืชบำรุงดินร่วมอยู่ด้วย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๓-๔ ตัน/ไร่ หรือไถกลบปุ๋ยพืชสด (หว่านเมล็ดถั่วพรี้า ๑๐-๑๒ กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพุ่ม ๘-๑๐ กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง ๖-๘ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยให้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ไถพรวนและปลูกพืชตามแนวระดับ มีวัสดุคลุมดิน ปลูกพืชสลับเป็นแถบ ทำแนวรั้วหญ้าแฝก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

ชุดหลุมปลูกขนาด ๗๕x๗๕x๗๕ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยหน้าดินที่ไม่มีเศษหินหรือลูกรังร่วมกับปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๕-๕๐ กิโลกรัม/หลุม มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น สร้างคันดิน ทำชั้นบันได ทำฐานปลูกเฉพาะต้น ปลูกพืชคลุมดิน มีวัสดุคลุมดิน หรือทำแนวรั้วหญ้าแฝก ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

๖) กลุ่มชุดดินที่ ๕๐

- ▶ ชุดดิน : ชุดดินพะโต๊ะ (Pto) และ ชุดดินสวี (Sw)
- ▶ ลักษณะเด่น : กลุ่มดินร่วนลึกปานกลางถึงเศษหิน ก้อนหินหรือชั้นหินพื้น ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมาก การระบายน้ำดี ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ
- ▶ ปัญหา : ดินค่อนข้างเป็นทราย ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ขาดแคลนน้ำในระยะที่ฝนทิ้งช่วงนาน และในพื้นที่ที่มีความลาดชัน ดินง่ายต่อการถูกชะล้างพังทลายสูญเสียหน้าดิน ทำให้เกิดเป็นดินตื้นและยากต่อการปรับปรุงแก้ไข

- ▶ แนวทางการจัดการ : **ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก** เลือกพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบ จัดระบบการปลูกพืชหมุนเวียนตลอดทั้งปี ให้มีการปลูกพืชบำรุงดินร่วมอยู่ด้วย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หว่านเมล็ดถั่วพรี้า ๘-๑๐ กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพุ่ม ๖-๘ กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยให้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ไถพรวนและปลูกพืชตามแนวระดับ มีวัสดุคลุมดิน ปลูกพืชหมุนเวียน ปลูกพืชสลับเป็นแถบ ทำแนวรั้วหญ้าแฝก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

๗) กลุ่มชุดดินที่ ๕๑

- ▶ ชุดดิน : ชุดดินห้วยยอด (Ho) ชุดดินคลองเต็ง (Klt) ชุดดินระนอง (Rg) และชุดดินยี่งอ (Yg)
- ▶ ลักษณะเด่น : กลุ่มดินต้นถึงชั้นหินพื้น ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัด การระบายน้ำดีถึงค่อนข้างมาก ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ
- ▶ ปัญหา : ดินต้นถึงชั้นหินพื้นภายในความลึก ๕๐ ซม. บางพื้นที่มีเศษหินและหินพื้นโผล่กระจายอยู่บริเวณหน้าดิน ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ขาดแคลนน้ำ และในพื้นที่ที่มีความลาดชันสูงมากจะเกิดการชะล้างพังทลายสูญเสียหน้าดิน
- ▶ แนวทางการจัดการ : พื้นที่ที่เป็นดินต้นมาก มีเศษหินหรือหินพื้นโผล่ ไม่เหมาะสมต่อการเกษตร ควรปล่อยไว้ให้เป็นป่า หรือปลูกไม้ใช้สอยโตเร็ว

ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก เลือกพื้นที่ที่มีหน้าดินหนาและมีสภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบ จัดระบบการปลูกพืชหมุนเวียนตลอดทั้งปี ให้มีการปลูกพืชบำรุงดินร่วมอยู่ด้วย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๓ - ๔ ตัน/ไร่ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หวานเมล็ดถั่วพุ่ม ๑๐-๑๒ กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพุ่ม ๘-๑๐ กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง ๖-๘ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยไว้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ไถพรวนและปลูกพืชตามแนวระดับ มีวัสดุคลุมดิน ปลูกพืชหมุนเวียน ปลูกพืชสลับเป็นแถบ ทำแนวรั้วหญ้าแฝก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลง

ปลูกไม้ผล ชุดหลุมปลูกถึงชั้นหินพื้นหรือขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. และปรับปรุงหลุมปลูกด้วยหน้าดินที่ไม่เศษหินหรือก้อนหินร่วมกับปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๕๐ กิโลกรัม/หลุม มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น ปลูกพืชคลุมดิน ทำฐานปลูกเฉพาะต้น ทำแนวรั้วหญ้าแฝก ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

๘) กลุ่มชุดดินที่ ๕๓

- ▶ ชุดดิน : ชุดดินนาทอน (Ntn) ชุดดินโอลำเจียก (Oc) ชุดดินปะดังเบซาร์ (Pad) ชุดดินตราด (Td) และชุดดินตรัง (Tng)
- ▶ ลักษณะเด่น : กลุ่มดินเหนียวลึกปานกลางถึงชั้นหินพื้น ลูกรังหรือเศษหิน ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัด การระบายน้ำดี ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ
- ▶ ปัญหา : ดินลึกปานกลางถึงชั้นลูกรัง ก้อนกรวด เศษหินหรือชั้นหินพื้นในช่วงความลึก ๕๐-๑๐๐ ซม. ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ขาดแคลนน้ำ และในพื้นที่ที่มีความ

ลาดชันสูงจะเกิดการชะล้างพังทลายสูญเสียหน้าดินค่อนข้างสูง ทำให้เกิดเป็นดินตื้นและยากต่อการปรับปรุงแก้ไข

▶ **แนวทางการจัดการ :**

ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก เลือกพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบ จัดระบบการปลูกพืชหมุนเวียนตลอดทั้งปี ให้มีการปลูกพืชบำรุงดินร่วมอยู่ด้วย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หวานเมล็ดถั่วพรี ๘-๑๐ กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพุ่ม ๖-๘ กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยให้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ไถพรวนและปลูกพืชตามแนวระดับ มีวัสดุคลุมดิน ปลูกพืชหมุนเวียน ปลูกพืชสลับเป็นแถบ ทำแนวรั้วหญ้าแฝก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

ปลูกไม้ผล ขุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๐-๓๕ กิโลกรัม/หลุม มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น ไถพรวนและปลูกพืชตามแนวระดับ การสร้างคันดิน การทำชั้นบันได ทำฐานปลูกเฉพาะต้น ปลูกพืชคลุมดิน วัสดุคลุมดิน หรือทำแนวรั้วหญ้าแฝก ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

๙) กลุ่มชุดดินที่ ๖๐

▶ **ชุดดิน :** ดินตะกอนลำน้ำเชิงซ้อนที่มีการระบายน้ำดี (AC-wd : Alluvial Complex, well drained)

▶ **ลักษณะเด่น :** กลุ่มดินร่วนที่เกิดจากดินตะกอนน้ำพาเชิงซ้อน ปฏิกริยาดินเป็นกรด จัดถึงเป็นกลาง การระบายน้ำดีถึงตีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

▶ **ปัญหา :** ดินปนทราย ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ขาดแคลนน้ำ และในพื้นที่ที่มีความลาดชันดินง่ายต่อการถูกชะล้างพังทลายสูญเสียหน้าดิน

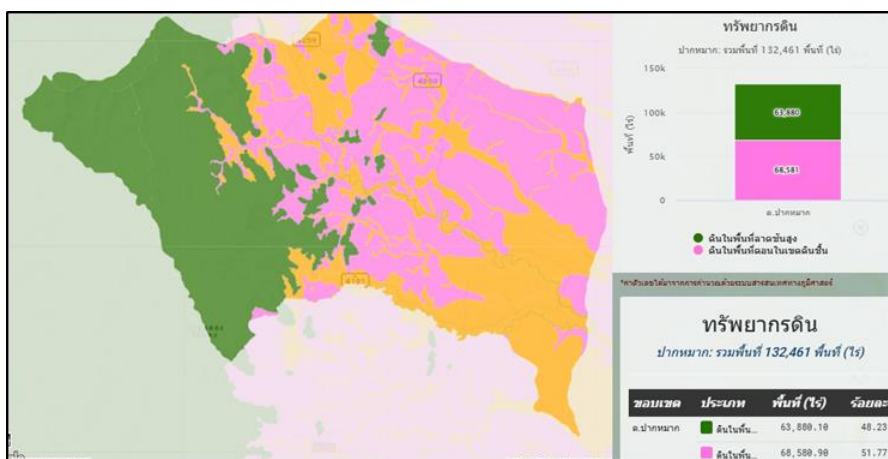
▶ **แนวทางการจัดการ :** **ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก** เลือกพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบ ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หวานเมล็ดถั่วพรี ๘-๑๐ กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพุ่ม ๖-๘ กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยให้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ มีวัสดุคลุมดิน หรือปลูกพืชหมุนเวียน พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

๑๐) กลุ่มชุดดินที่ ๖๒

- ▶ ชุดดิน : พื้นที่ลาดชันเชิงซ้อน (SC : slope complex)
- ▶ ลักษณะเด่น : พื้นที่ลาดชันเชิงซ้อนที่มีความลาดชันมากกว่า ๓๕ เปอร์เซ็นต์ พื้นที่บริเวณนี้ยังไม่มีการศึกษาสำรวจและจำแนกดิน เนื่องจากสภาพพื้นที่ที่มีความลาดชันสูง ซึ่งถือว่ายากต่อการจัดการดูแลรักษาสำหรับการเกษตร
- ▶ ปัญหา : มีความลาดชันสูงมาก ในพื้นที่ทำการเกษตรจะเกิดการชะล้างพังทลายสูญเสียหน้าดินอย่างรุนแรง ขาดแคลนน้ำและบางพื้นที่อาจพบชั้นหินพื้นหรือเศษหินกระจายอยู่บริเวณหน้าดิน
- ▶ แนวทางการจัดการ : **ควรปล่อยไว้ให้เป็นป่าตามธรรมชาติ เป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่า แหล่งต้นน้ำลำธาร** ในกรณีที่ต้องนำมาใช้ประโยชน์ทางการเกษตร จำเป็นต้องมีการศึกษาดินก่อน เพื่อให้ทราบถึงความเหมาะสมของดินสำหรับการปลูกพืช โดยมีการใช้ประโยชน์ที่ดินในเชิงอนุรักษ์หรือวนเกษตร ในบริเวณพื้นที่ที่เป็นดินลึกและสามารถพัฒนาแหล่งน้ำได้ มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น ปลูกพืชคลุมดิน ทำแนวรั้วหญ้าแฝกและชุดหลุมปลูกเฉพาะต้น โดยไม่มีการทำลายไม้พื้นล่าง สำหรับในพื้นที่ที่ไม่มีศักยภาพทางการเกษตร ควรรักษาไว้ให้เป็นสวนป่าสร้างสวนป่าหรือใช้ปลูกไม้ใช้สอยโตเร็ว

ควรปล่อยไว้ให้เป็นป่าตามธรรมชาติ เป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่า แหล่งต้นน้ำลำธาร ในกรณีที่ต้องนำมาใช้ประโยชน์ทางการเกษตร จำเป็นต้องมีการศึกษาดินก่อน เพื่อให้ทราบถึงความเหมาะสมของดินสำหรับการปลูกพืช โดยมีการใช้ประโยชน์ที่ดินในเชิงอนุรักษ์หรือวนเกษตร ในบริเวณพื้นที่ที่เป็นดินลึกและสามารถพัฒนาแหล่งน้ำได้ มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น ปลูกพืชคลุมดิน ทำแนวรั้วหญ้าแฝกและชุดหลุมปลูกเฉพาะต้น โดยไม่มีการทำลายไม้พื้นล่าง สำหรับในพื้นที่ที่ไม่มีศักยภาพทางการเกษตร ควรรักษาไว้ให้เป็นสวนป่าสร้างสวนป่าหรือใช้ปลูกไม้ใช้สอยโตเร็ว

แผนที่แสดงกลุ่มชุดดินตำบลปากหมาก อำเภอยายา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ภาพที่ ๔ แผนที่แสดงกลุ่มชุดดินตำบลปากหมาก อำเภอยายา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

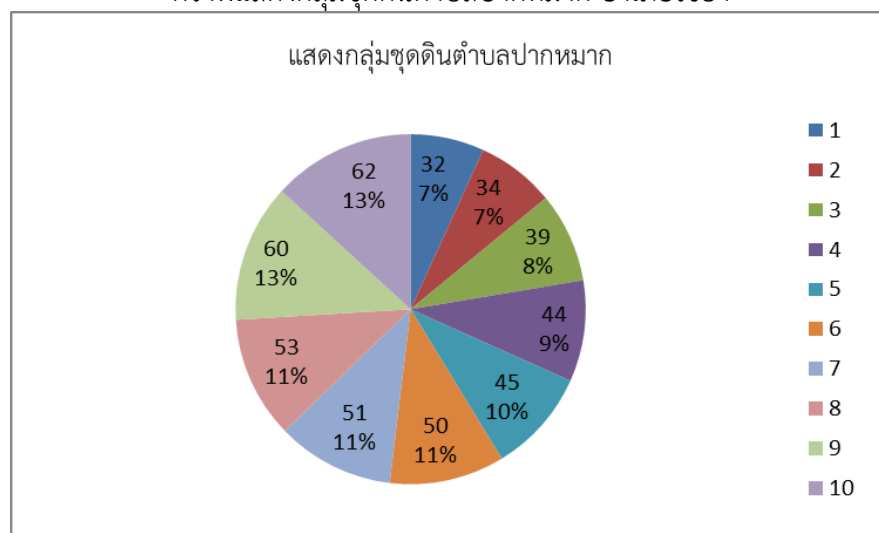
(ที่มา : <https://agri-map-online.moac.go.th/> พ.ศ. ๒๕๖๕)

ตารางที่ ๔ แสดงพื้นที่กลุ่มชุดดินตำบลปากหมาก

ลำดับ	กลุ่มชุดดิน	พื้นที่ (ไร่)
๑	๓๒	๒๓,๖๓๖
๒	๓๔	๓๒,๐๘๔
๓	๓๙	๒๕,๑๔๘
๔	๔๔	๙,๙๒๖
๕	๔๕	๑๔,๙๐๙
๖	๕๐	๓๕,๖๙๓
๗	๕๑	๕,๔๓๑
๘	๕๓	๑,๔๗๓
๙	๖๐	๒,๘๕๙
๑๐	๖๒	๖๗,๓๙๕

ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน (<http://eis.ldd.go.th/lddeis/SoilView.aspx>) พ.ศ. ๒๕๖๙

กราฟแสดงกลุ่มชุดดินตำบลปากหมาก อำเภอไชยา

ภาพที่ ๕ แสดงกลุ่มชุดดินของตำบลปากหมาก

(ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน (<http://eis.ldd.go.th/lddeis/SoilView.aspx>) พ.ศ. ๒๕๖๙)

๓. ลักษณะภูมิอากาศ

๓.๑ ฤดูกาล

ลักษณะภูมิอากาศอำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้รับอิทธิพลจากมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ซึ่งทำให้มีช่วงฤดูฝนยาวนานและมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือพัดผ่านทำให้ฤดูร้อนและฝนระยะเวลาใกล้เคียงกัน ทำให้ฤดูฝนมีน้ำมากเกินไปและฤดูร้อนเกิดการขาดแคลนน้ำดื่มน้ำใช้ในช่วงฤดูแล้งมีลักษณะสภาพอากาศแบบร้อนชื้น มีฝนตกชุกตลอดปี โดยแบ่งออกเป็น ๒ ฤดูกาลหลักตามลักษณะภูมิอากาศภาคใต้ฝั่งตะวันออก ดังนี้:

ฤดูร้อน (มกราคม - เมษายน): เป็นช่วงที่อากาศร้อนและมีแดดจัด ท้องฟ้าค่อนข้างโปร่ง เหมาะแก่การท่องเที่ยว อุณหภูมิสูงสุดมักอยู่ในช่วงเดือนเมษายน โดยเฉลี่ยประมาณ ๓๓°C - ๓๕°C

ฤดูฝน (พฤษภาคม - ธันวาคม): มีฝนตกชุกและต่อเนื่องยาวนาน โดยเฉพาะในช่วงมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ (ตุลาคม - ธันวาคม) ซึ่งมักมีฝนตกหนักที่สุดในรอบปี

อุณหภูมิ: เปลี่ยนแปลงในช่วง ๒๓°C ถึง ๓๓°C (น้อยครั้งที่ต่ำกว่า ๒๑°C หรือสูงกว่า ๓๕°C)
 ความชื้นสัมพัทธ์: ค่อนข้างสูงตลอดปี โดยเฉลี่ยอยู่ที่ประมาณ ๗๐% - ๙๐% ขึ้นอยู่กับปริมาณฝน
 สภาพท้องฟ้า: มักมีเมฆบางส่วนในฤดูแล้ง และมีครึ้มในฤดูฝน
 ดัชนีคุณภาพอากาศ: โดยทั่วไปอยู่ในเกณฑ์ดีถึงปานกลาง (AQI ประมาณ ๖๔ ในช่วงเดือนกุมภาพันธ์)

ตารางที่ ๕ แสดงข้อมูลฤดูกาล ตำบลปากหมาก

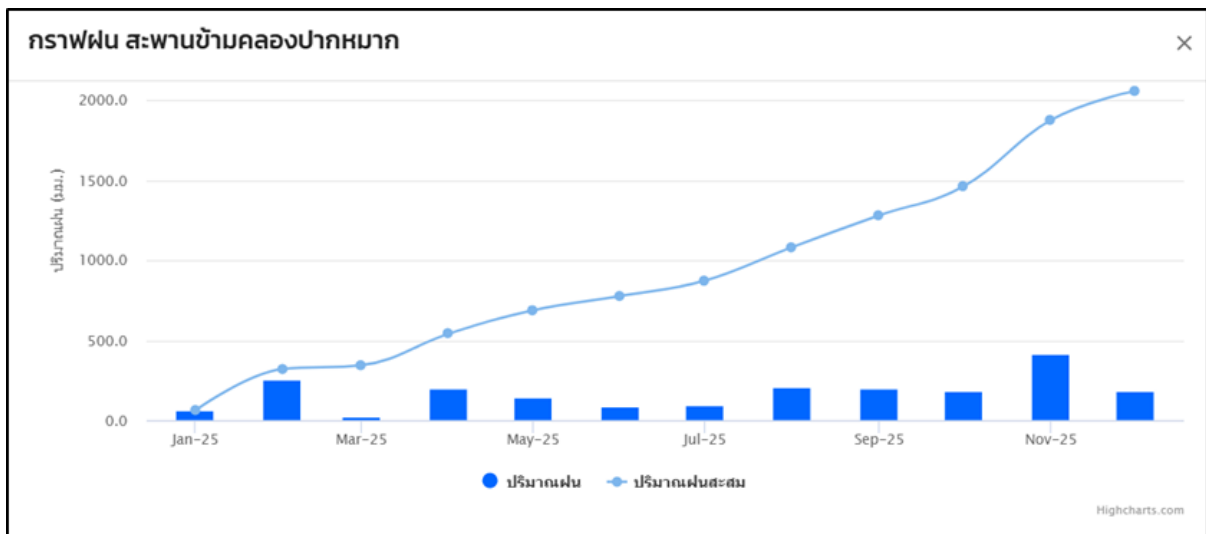
ฤดูกาล	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ฤดูร้อน		←————→										
ฤดูฝน	→					←————→						

(ที่มา : <https://th.weatherspark.com/./พ.ศ ๒๕๖๙>)

๓.๒ ปริมาณน้ำฝน

ตำบลปากหมาก อำเภอไชยา ตั้งอยู่ในโซนที่มีความเสี่ยงฝนตกหนักช่วงมรสุม โดยมีปริมาณฝนตลอด ซึ่งมักเป็นฝนสะสมในพื้นที่ภูเขาและป่าไม้ ปี ๒๕๖๘ เดือนที่มีปริมาณฝนมากที่สุดคือ เดือนพฤศจิกายน โดยมีปริมาณน้ำฝนเท่ากับ ๔๑๔ มิลลิเมตร ปริมาณฝนสะสม ๑,๘๗๘ มิลลิเมตรและเดือนที่มีปริมาณฝนน้อยที่สุดคือเดือนมีนาคม โดยมีปริมาณน้ำฝน ๒๔ มิลลิเมตร ปริมาณฝนสะสม ๓๔๔ มิลลิเมตร

ภาพกราฟแสดงปริมาณน้ำฝน ปี ๒๕๖๘ ตำบลปากหมาก

ภาพที่ ๖ แสดงปริมาณน้ำฝน ปี ๒๕๖๘

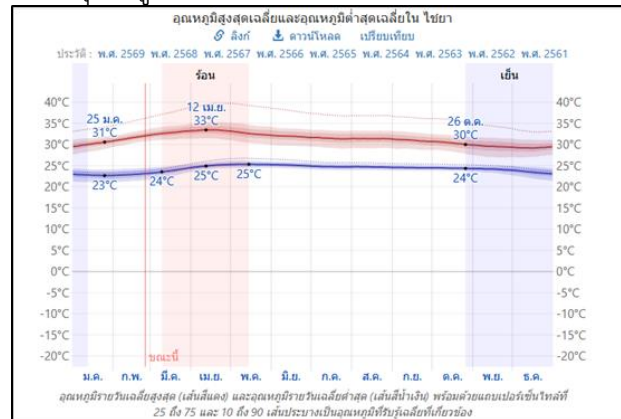
(ที่มา : <https://nationalthaiwater.onwr.go.th/rainfall/>, พ.ศ. ๒๕๖๘)

๓.๔ อุณหภูมิ

ตำบลปากหมาก อำเภอไชยา มีอุณหภูมิที่ร้อนมีระยะเวลา ๒.๒ เดือน โดยเริ่มตั้งแต่เดือน มีนาคม ถึงเดือนพฤษภาคม และอุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ยรายวันสูงกว่า ๓๓°C เดือนที่มีอากาศร้อนที่สุดของปี ได้แก่ เมษายน โดยมีอุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ยเท่ากับ ๓๓°C และต่ำสุดเฉลี่ยเท่ากับ ๒๕°C

มีอุณหภูมิที่เย็นมีระยะเวลา ๒.๖ เดือน โดยเริ่มตั้งแต่วันที่ ๒๖ ตุลาคม ถึงวันที่ ๑๒ มกราคม และอุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ยรายวันต่ำกว่า ๓๐°C เดือนที่มีอากาศหนาวที่สุดของปีใน ไชยา คือ ธันวาคม โดยมีอุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ยเท่ากับ ๒๓°C และสูงสุดเฉลี่ยเท่ากับ ๒๙°C

กราฟแสดงอุณหภูมิเฉลี่ย ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๙ ตำบลปากหมาก

ภาพที่ ๗ แสดงค่าอุณหภูมิเฉลี่ย ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๙ ตำบลปากหมาก
(ที่มา : <https://th.weatherspark.com/>, พ.ศ. ๒๕๖๙)

ตารางที่ ๖ แสดงข้อมูลปริมาณน้ำฝน และอุณหภูมิเฉลี่ย ๕ ปี ตำบลปากหมาก

ปี	ปริมาณน้ำฝนรวมทั้งปี (มม.)	ปริมาณฝนเฉลี่ย (มม.)	จำนวนวันฝนตก (วัน)	เดือนที่ฝนสูงสุด	อุณหภูมิ (องศาเซลเซียส)		
					สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ยทั้งปี
๒๕๖๔	๑,๘๕๐.๕๐	๑๕๔.๒	๑๖๕	พฤศจิกายน	๓๖.๘°C	๒๑.๕°C	๒๗.๒°C
๒๕๖๕	๑,๙๘๐.๒๐	๑๖๕	๑๗๒	พฤศจิกายน	๓๗.๒°C	๒๐.๘°C	๒๖.๙°C
๒๕๖๖	๑,๕๖๐.๘๐	๑๓๐.๑	๑๔๘	พฤศจิกายน	๓๘.๕°C	๒๒°C	๒๗.๕°C
๒๕๖๗	๑,๔๘๐.๔๐	๑๒๓.๔	๑๔๒	กันยายน	๓๙°C	๒๑°C	๒๗.๘°C
๒๕๖๘	๒๐๕๘	๑๔๕	๑๕๕	พฤศจิกายน	๓๙°C	๒๒°C	๒๗°C

ที่มา : ระบบบริการข้อมูลอุตุวิทยามหาวิทยาลัย, พ.ศ. ๒๕๖๙

๔. เส้นทางคมนาคม

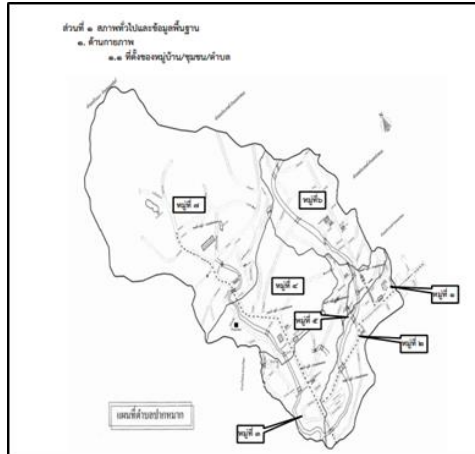
๔.๑ เส้นทางคมนาคมระหว่างตำบล

ตำบลปากหมาก อำเภอไชยา มีการเดินทางระหว่างตำบลและหมู่บ้าน โดยใช้เส้นทางถนน ทางหลวงแผ่นดินเป็นเส้นทางในเชื่อมต่อขนส่งผลผลิตทางการเกษตร ดังนี้ ๑)ทางหลวงหมายเลข ๔๑ ๒) ทางหลวงชนบท สายบ้านทุ่งนางเภา – บ้านเขาหลัก (สาย ๔๑๙๑) ระยะทาง ๒๕กิโลเมตร ๓) ถนนสายบ้านห้วยตาหมิง – คลองรอก (อบจ.สฎ.) ระยะทาง ๑๔ กิโลเมตร ภาพแสดงเส้นทางคมนาคมระหว่างตำบล อำเภอ

๔.๒ เส้นทางคมนาคมระหว่างหมู่บ้าน ตำบลปากหมาก อำเภอไชยา

ภาพที่ ๘ : เส้นทางคมนาคมระหว่างตำบล อำเภอ
(ที่มา : แผนที่ google earth ,พ.ศ.๒๕๖๗)

ภาพที่ ๙ : เส้นทางคมนาคมระหว่างหมู่บ้าน ตำบลปากหมาก อำเภอไชยา (ที่มา : แผนพัฒนาท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๖๕ อบต.ปากหมาก,๒๕๖๕)

๔.๓ ถนนหลวงเชื่อมต่อระหว่างจังหวัดและอำเภอ

เส้นทางคมนาคมระหว่างตำบล อำเภอ จังหวัดมีทั้งการขนส่งทางรถไฟ และการขนส่งทางรถยนต์ ดังนี้

การขนส่งทางรถไฟ : มีสถานีรถไฟ ให้บริการขนส่งผู้โดยสารและสินค้า

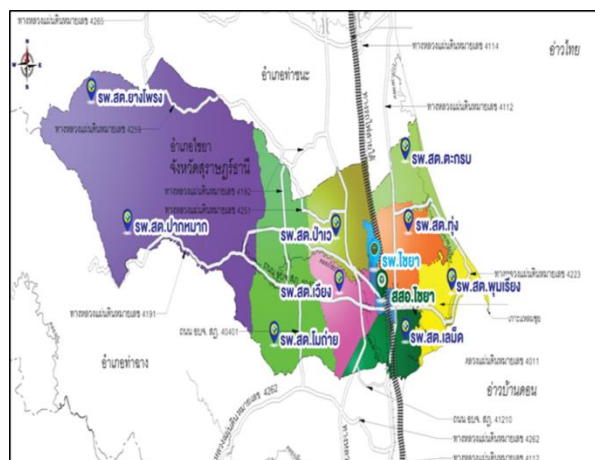
การขนส่งทางรถยนต์ : ไม่มีสถานีขนส่งที่เป็นของราชการ มีเพียงสถานที่บริการขนส่งของเอกชน ซึ่งมียานพาหนะ ๒ ประเภท ดังนี้

รถตู้โดยสาร : ให้บริการจากอำเภอไชยา - จังหวัดสุราษฎร์ธานี ระยะทางประมาณ ๖๖ กิโลเมตร อัตราค่าโดยสาร ๘๐ บาท

รถประจำทางขนาดเล็ก (รถสองแถว) : ให้บริการรับ ส่งผู้โดยสารตามเส้นทางที่วิ่งผ่านระหว่างอำเภอไชยา - จังหวัดสุราษฎร์ธานี อัตราค่าโดยสาร ๔๐ บาท

ทางอากาศ : การเดินทางจากอำเภอไชยา ไปยังท่าอากาศยานนานาชาติ สุราษฎร์ธานี มีระยะทางประมาณ ๓๐ กิโลเมตร

แผนที่แสดงเส้นทางคมนาคม ตำบลปากหมาก อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ภาพที่ ๑๐ แผนที่แสดงเส้นทางคมนาคม ตำบลปากหมาก อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี (ที่มา: <https://www.chaiyapho.go.th/front/menu/๒/๑> ๒๕๖๙)

๕. แหล่งน้ำและระบบชลประทาน

ตำบลปากหมาก อำเภอไชยา ส่วนใหญ่เป็นแหล่งน้ำตามธรรมชาติและโครงการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กเพื่อการเกษตรและอุปโภคบริโภค เพื่อแก้ปัญหาขาดแคลนน้ำในพื้นที่ แหล่งน้ำสำคัญในตำบลปากหมาก

๕.๑ แหล่งน้ำธรรมชาติ ได้แก่ คลองไม้แดง คลองท่าใหญ่ คลองหมาก และคลองท่าหนด

แผนที่แสดงแหล่งน้ำธรรมชาติ ตำบลปากหมาก อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ภาพที่ ๑๑ แหล่งน้ำธรรมชาติตำบลปากหมาก อำเภอไชยา
(ที่มา: <https://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๙)

๕.๒ แหล่งน้ำที่สร้างขึ้นที่สำคัญ

ตำบลปากหมาก มีสภาพภูมิประเทศเป็นที่ราบเชิงเขาและภูเขาสลับซับซ้อน ทำให้เกิดน้ำมากเกินไปในฤดูฝนและขาดแคลนในฤดูแล้ง จึงมีการดำเนินโครงการต่างๆ เพื่อแก้ปัญหา

- อาคารบังคับน้ำคลองหินดาน (หมู่ ๗) โครงการพระราชดำริ ที่ช่วยส่งน้ำให้ชาวบ้านตำบลเที่ยงและบ้านเขาหลัก ครอบคลุมพื้นที่เกษตรกว่า ๗๙๐ ไร่

- อ่างเก็บน้ำปากหมาก แนวคิดการพัฒนาอ่างเก็บน้ำ ๒ แห่ง ได้แก่ อ่างฯ ปากหมาก ๑ (บ้านนา-คุ่มบ้านหลุมพ่อย่อย) และอ่างฯ ปากหมาก ๒ (บ้านอ่างทอง) ในแนวทางการบริหารจัดการน้ำคลองไชยา

- ฝายกั้นน้ำ จำนวน ๓ ฝาย สร้างในพื้นที่หมู่ที่ ๗ ตำบลปากหมาก ได้แก่ ฝายกั้นน้ำหัง ฝายกั้นน้ำหินดาน และฝายกั้นน้ำห้วยทรายขาว/ตำบลเที่ยง

- แหล่งน้ำอื่นๆ ได้แก่ บ่อน้ำตื้น ๑๙๗ แห่ง บ่อโยก ๑๑ แห่ง และประปา ๑๑ แห่ง

ตารางที่ ๗ แสดงข้อมูลโครงการชลประทานขนาดเล็ก

ตำบล ปากหมาก	โครงการ						รวมปริมาณน้ำ (ล้าน ลบ.ม.)	รวมพื้นที่ได้รับ ประโยชน์ (ไร่)
	อ่างเก็บน้ำ	ท่อ ระบาย น้ำ	ฝาย	ระบบ ส่งน้ำ	สถานี สูบน้ำ	รวม		
	๒	-	๓	๑	-	๕		

ที่มา : <https://laddzoning.ladd.go.th/> , พ.ศ. ๒๕๖๙

๖. การใช้ประโยชน์ที่ดิน ตำบลปากหมาก อำเภอไชยา

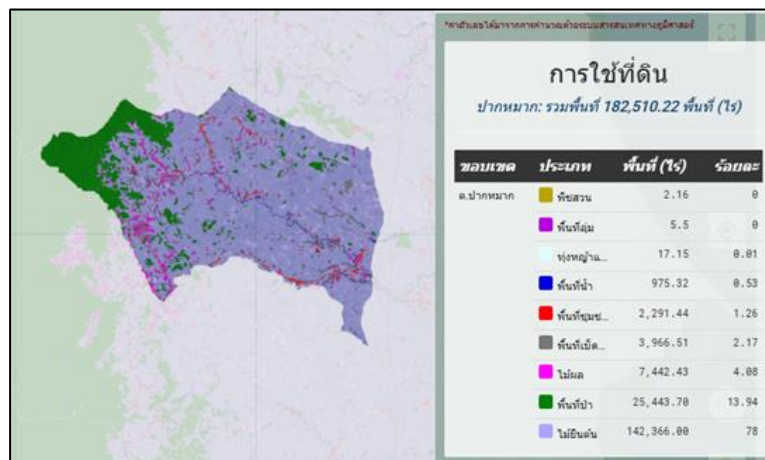
ตำบลปากหมาก อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีการใช้ประโยชน์ที่ดินส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ไม้ยืนต้น จำนวน ๑๔๒,๓๖๖ไร่ ร้อยละ ๗๘ รองลงมาคือ พื้นที่ป่า จำนวน ๒๕,๔๔๓.๗๐ไร่ ร้อยละ ๑๓.๙๔ และพื้นที่ไม้ผล จำนวน ๗,๔๔๒.๔๓ ไร่ ร้อยละ ๔.๐๘

ตารางที่ ๘ แสดงข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดิน ตำบลปากหมาก

ประเภท	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
พืชสวน	๒.๑๖	๐
พื้นที่ลุ่ม	๕.๕	๐
ทุ่งหญ้าและโรงเลี้ยงสัตว์	๑๗.๑๕	๐.๐๑
พื้นที่น้ำ	๙๗๕.๓๒	๐.๕๓
พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	๒,๒๙๑.๔๔	๑.๒๖
พื้นที่เบ็ดเตล็ด	๓,๙๖๖.๕๑	๑.๑๗
ไม้ผล	๗,๔๔๒.๔๓	๔.๐๘
พื้นที่ป่า	๒๕,๔๔๓.๗๐	๑๓.๙๔
ไม้ยืนต้น	๑๔๒,๓๖๖.๐๐	๗๘
รวม	๑๘๒,๕๑๐.๒๒	๑๐๐

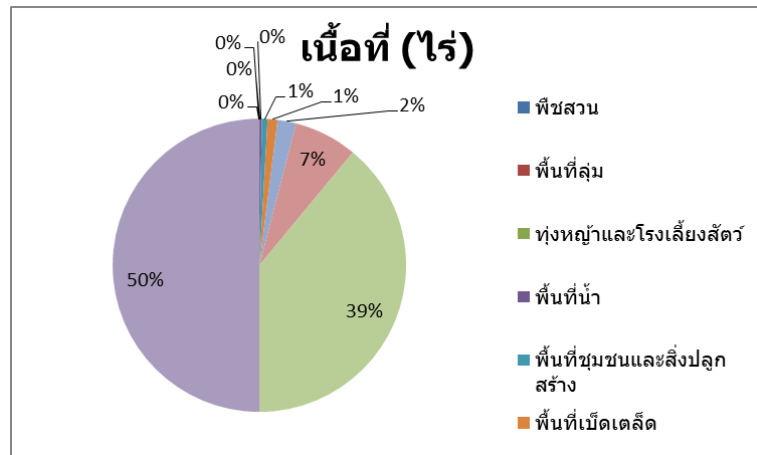
ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๙

แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดินตำบลปากหมาก

ภาพที่ ๑๒ แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดินตำบลปากหมาก
(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๙)

กราฟแสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน ตำบลปากหมาก อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ภาพที่ ๑๓ กราฟแสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน ตำบลปากหมาก อำเภอยะโฮรา
(ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๙)

ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ

๑. ข้อมูลสินค้าเกษตรที่สำคัญ

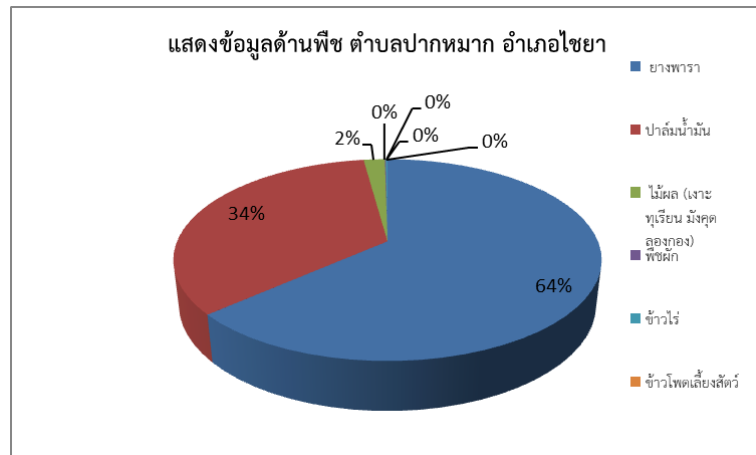
ประชากรตำบลปากหมาก อำเภอยะโฮรา มีอาชีพหลัก คือ เกษตรกรรม มีพื้นที่การเกษตร ๘๗,๙๑๕.๑๒ ไร่ คิดเป็น ร้อยละ.๒๙.๖๔ (agri-map-online.moac.go.th, ๒๕๖๘) ของพื้นที่ตำบล (พื้นที่ ตำบลปากหมาก ๒๙๖,๖๔๓.๗๕ ไร่) โดยอยู่พื้นที่นอกเขตชลประทานทั้งหมด (ระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร, พ.ศ. ๒๕๖๘) โดยมีรายละเอียด

๑.๑ พืชเศรษฐกิจ รายละเอียดตามการขึ้นทะเบียนเกษตรกรของสำนักงานเกษตรอำเภอยะโฮรา ดังนี้

ตารางที่ ๙ แสดงข้อมูลด้านพืช ตำบลปากหมาก อำเภอยะโฮรา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

หมู่ที่	พื้นที่ทั้งหมด (ไร่)	พื้นที่ทางการเกษตร							รวม
		ยางพารา	ปาล์มน้ำมัน	ไม้ผล (เงาะ ทุเรียน มังคุด ลองกอง)	พืชผัก	ข้าวไร่	ข้าวโพด เลี้ยง สัตว์	พืช อื่นๆ	
๑	๓๐,๐๐๐	๒,๑๔๖.๙๒	๑,๑๖๐.๘๕	๖๔.๗๔	๓	๕	๐	๐	๓๓,๓๘๑
๒	๒๐,๐๐๐	๕,๓๘๓.๙๕	๒,๗๖๔.๓๗	๓๑๘.๖๐	๐	๔๕	๐	๓๕	๒๘,๕๑๒
๓	๑๘,๙๗๔	๒,๘๔๖.๔๖	๑,๖๓๔.๙๖	๒๒๑.๙๑	๒	๒๕	๐	๓๐	๒๓,๗๐๔
๔	๔๐,๐๐๐	๖,๔๘๘.๓๘	๕,๘๐๗.๑๐	๗๓๐.๗๖	๒๕	๘๕	๑๐	๒๐	๕๓,๑๓๖
๕	๓๐,๐๐๐	๗๘๙.๓๙	๖๙๑.๗๖	๗๒.๕๕	๑๐	๑๘	๐	๐	๓๑,๕๘๒
๖	๖๘,๘๕๕	๓,๙๘๑.๑๑	๓,๓๗๖.๗๓	๔๘๘.๗๑	๕	๐	๐	๐	๗๖,๗๐๖
๗	๖๐,๓๖๗	๘,๐๙๙.๖๔	๓,๘๓๗.๗๘	๗,๘๑๓.๘๐	๒	๒๐	๐	๐	๘๐,๑๔๐
รวม	๒๙๖,๖๔๓	๒๙,๗๓๕.๘๕	๑๙,๒๗๓.๕๕	๙๗๑๑.๑	๔๗	๑๙๘	๑๐	๘๕	๓๒๗,๑๖๐

ที่มา : https://farmer.doae.go.th/farmer/report_act/reportTambon#, พ.ศ.๒๕๖๘

ภาพที่ ๑๔ แสดงข้อมูลการปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ ตำบลปากหมาก อำเภอไชยา

(ที่มา : https://farmer.doae.go.th/farmer/report_act/reportTambon#.P.๒๕๖๘)

๑.๒ ด้านปศุสัตว์ รายละเอียดตามการขึ้นทะเบียนเกษตรกรสำนักงานปศุสัตว์อำเภอไชยา ดังนี้

ตารางที่ ๑๐ แสดงข้อมูลด้านปศุสัตว์ ตำบลปากหมาก อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ตำบล	เกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์รวม (ราย)	โคเนื้อ (ตัว)	กระบือ (ตัว)	สุกร (ตัว)	ไก่ (ตัว)	เป็ด (ตัว)	ไก่ไข่ (ตัว)	แกะ (ตัว)
ปากหมาก	๒๖๙	๒๙๖	๓	๘๐	๕,๘๓๖	๓๑๘	๘๗๙	-
รวมทั้งหมด	๒๖๙	๒๙๖	๓	๘๐	๕,๘๓๖	๓๑๘	๘๗๙	-

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์อำเภอไชยา, พ.ศ. ๒๕๖๘

๑.๓ ด้านประมง รายละเอียดตามการขึ้นทะเบียนเกษตรกรสำนักงานประมงอำเภอไชยา ดังนี้

ตารางที่ ๑๑ แสดงข้อมูลด้านประมง แสดงจำนวนผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ตำบลปากหมาก อำเภอไชยา

ตำบล	เกษตรกรรวม (ราย)	กุ้งทะเล	กุ้งน้ำจืด	ปลาทะเล	ปลาน้ำจืด	สัตว์น้ำสวยงาม	สัตว์น้ำอื่นๆ
ปากหมาก	๒๕	๐	๐	๐	๑๖.๗๗	๐	๐
รวมทั้งหมด	๒๕	๐	๐	๐	๑๖.๗๗	๐	๐

ที่มา : สำนักงานประมงอำเภอไชยา, พ.ศ. ๒๕๖๘

๒. สินค้าเอกลักษณ์ประจำถิ่น/สินค้า GI

- ไม่มี

ข้อมูลด้านสังคม

๑. ข้อมูลประชากร ครั้วเรือนเกษตรกร และองค์กรเกษตรกร

๑.๑ จำนวนประชากรและครั้วเรือนเกษตรกร

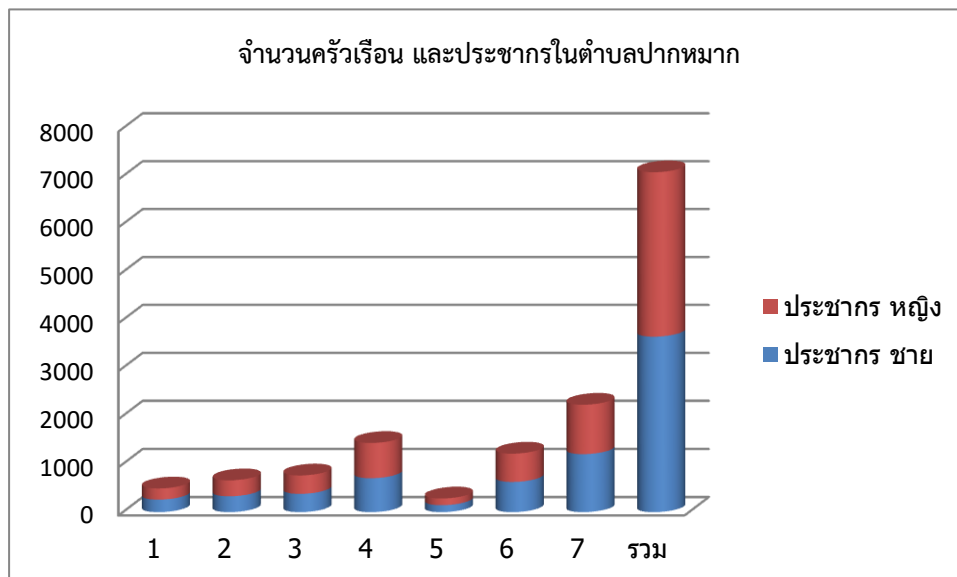
ตำบลปากหมาก อำเภอไชยา มีประชากรทั้งสิ้น จำนวน ๗,๐๘๓ คน จำนวนครั้วเรือน ๒,๗๕๕ ครั้วเรือน แบ่งเป็นชาย ๓,๖๕๐ คน หญิง ๓,๔๓๓ คน รายละเอียดแยกเป็นหมู่บ้าน ดังนี้

ตารางที่ ๑๒ ตารางแสดงจำนวนครั้วเรือน และประชากรในตำบลปากหมาก อำเภอไชยา

หมู่ที่	ครั้วเรือนทั้งหมด	ครั้วเรือนเกษตรกร	ประชากร		
			ชาย	หญิง	รวม
๑	๑๖๙	๑๔๑	๒๖๐	๒๓๒	๔๙๒
๒	๒๐๗	๓๙๗	๓๒๙	๓๓๒	๖๖๑
๓	๒๕๗	๒๓๓	๓๘๐	๓๘๒	๗๖๒
๔	๕๕๔	๕๖๒	๗๐๕	๗๓๒	๑,๔๓๗
๕	๙๖	๘๗	๑๔๔	๑๔๐	๒๘๔
๖	๔๒๑	๓๘๘	๖๒๗	๕๘๘	๑,๒๑๕
๗	๑,๐๕๑	๙๒๐	๑,๒๐๕	๑,๐๒๗	๒,๒๓๒
รวม	๒,๗๕๕	๒,๒๗๑	๓,๖๕๐	๓,๔๓๓	๗,๐๘๓

ที่มา : https://farmer.doae.go.th/farmer/report_act/reportMoo,๒๕๖๘

จำนวนครั้วเรือน และประชากรในตำบลปากหมาก อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ภาพที่ ๑๕ จำนวนประชากร ครั้วเรือน และครั้วเรือนเกษตรกร ตำบลปากหมาก อำเภอไชยา

(ที่มา : กรมการปกครอง, พ.ศ.๒๕๖๘)

๑.๒ หัวหน้าครั้วเรือนเกษตรกรจำแนกตามอายุ

ตำบลปากหมาก มีครั้วเรือนเกษตรกร จำนวน ๒,๒๘๘ ครั้วเรือน โดยมีหัวหน้าครั้วเรือนเกษตรกร อายุระหว่าง ๕๖-๖๕ ปี จำนวน ๖๙๔ ครั้วเรือน คิดเป็นร้อยละ ๓๐.๓๓ รองลงมาอายุระหว่าง

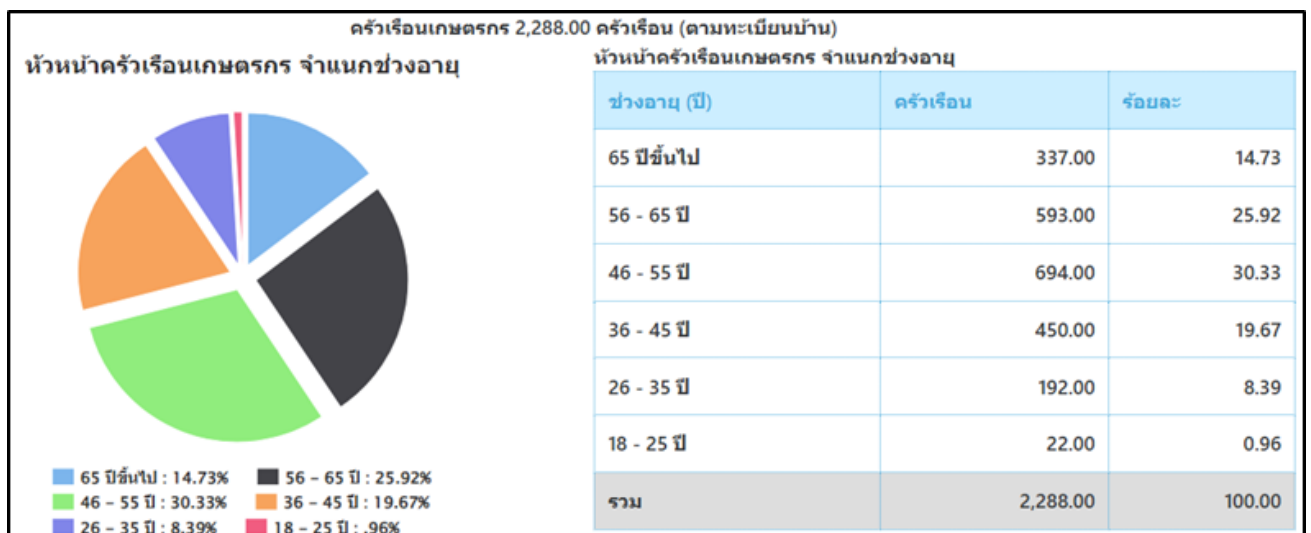
๕๖ - ๖๕ ปีขึ้นไป จำนวน ๕๙๓ คริวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๙๒ และอายุ ๓๖ - ๔๕ ปี จำนวน ๔๕๐ คิดเป็นร้อยละ ๑๙.๖๗ ตามลำดับ

ตารางที่ ๑๓ แสดงจำนวนหัวหน้าคริวเรือนจำแนกตามอายุ ตำบลปากหมาก อำเภอยะยา

ช่วงอายุ (ปี)	คริวเรือน	ร้อยละ
๖๕ ปีขึ้นไป	๓๓๗	๑๔.๗๓
๕๖ - ๖๕ ปี	๕๙๓.	๒๕.๙๒
๔๖ - ๕๕ ปี	๖๙๔	๓๐.๓๓
๓๖ - ๔๕ ปี	๔๕๐	๑๙.๖๗
๒๖ - ๓๕ ปี	๑๙๒	๘.๓๙
๑๘ - ๒๕ ปี	๒๒	๐.๙๖
รวม	๒,๒๘๘	๑๐๐

ที่มา : https://aiu.doae.go.th/bi_report/bi_report๑/๒๕๖๘

ภาพแสดงจำนวนหัวหน้าคริวเรือนจำแนกตามอายุ ตำบลปากหมาก อำเภอยะยา

ภาพที่ ๑๖ แสดงจำนวนหัวหน้าคริวเรือนจำแนกตามอายุ ตำบลปากหมาก

(ที่มา : https://aiu.doae.go.th/bi_report/bi_report๑/๒๕๖๘)

๑.๓ ลักษณะการประกอบอาชีพ

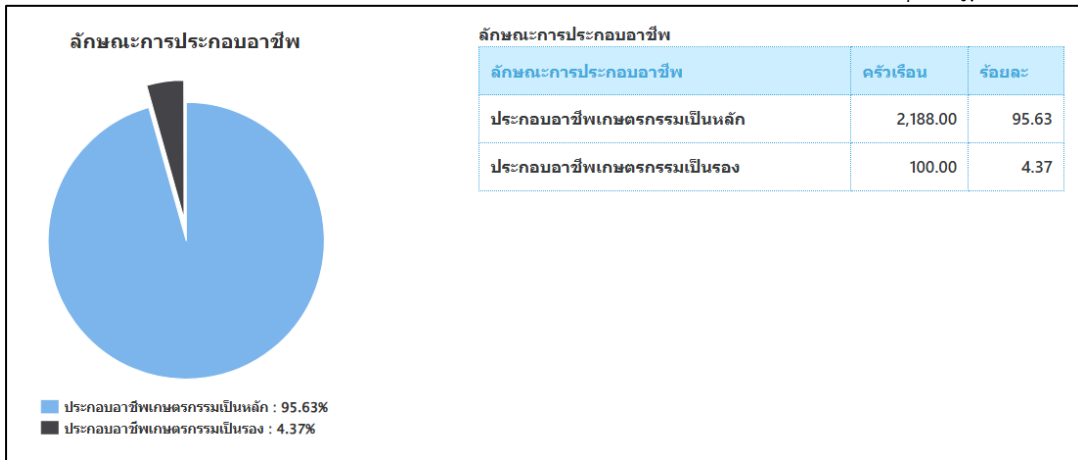
ตำบลปากหมาก มีเกษตรกรที่ประกอบอาชีพหลักส่วนใหญ่เป็นการประกอบอาชีพเกษตรกรรม เป็นหลัก จำนวน ๒,๑๘๘ คริวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๙๕.๖๓ และประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรองจำนวน ๑๐๐ คริวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๔.๓๗ ตามลำดับ

ตารางที่ ๑๔ แสดงจำนวนลักษณะการประกอบอาชีพ ตำบลปากหมาก อำเภอยะยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ลักษณะการประกอบอาชีพ	คริวเรือน	ร้อยละ
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก	๒,๑๘๘	๙๕.๖๓
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง	๑๐๐	๔.๓๗
รวม	๒,๒๘๘	๑๐๐

ที่มา : https://aiu.doe.go.th/bi_report/bi_report๑/#tabs๑, พ.ศ. ๒๕๖๘

ภาพจำนวนลักษณะการประกอบอาชีพ ตำบลปากหมาก อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ภาพที่ ๑๗ ลักษณะการประกอบอาชีพ ตำบลปากหมาก อำเภอไชยา
(ที่มา : ระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร, พ.ศ. ๒๕๖๘)

๑.๔ ลักษณะการถือครองที่ดิน

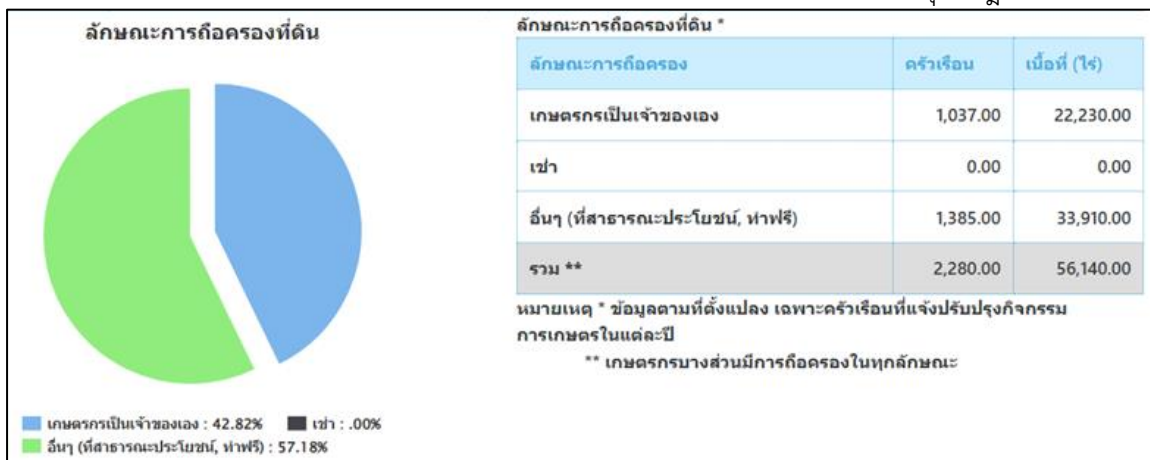
ลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกรตำบลปากหมาก ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่อื่นๆ (ที่สาธารณะประโยชน์, ทำฟรี) จำนวน ๑,๓๘๕ ครัวเรือน เกษตรกรเป็นเจ้าของ จำนวน ๑,๐๓๗ ครัวเรือน รวมพื้นที่ถือครอง ๕๖,๑๔๐ ไร่ พื้นที่ถือครองเฉลี่ย จำนวน ๒๓.๑๘ ไร่/ครัวเรือน

ตารางที่ ๑๕ แสดงจำนวนลักษณะการถือครองที่ดิน ตำบลปากหมาก อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ลักษณะการถือครอง	ครัวเรือน	ร้อยละ
เกษตรกรเป็นเจ้าของ	๑,๐๓๗	๔๒.๘๒
อื่นๆ (ที่สาธารณะประโยชน์, ทำฟรี)	๑,๓๘๕	๕๗.๑๘
รวม	๑,๔๒๒	๑๐๐.๐๐

ที่มา : https://aiu.doe.go.th/bi_report/bi_report๑/#tabs๓, ๒๕๖๘

ภาพจำนวนลักษณะการถือครองที่ดิน ตำบลปากหมาก อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ภาพที่ ๑๘ ลักษณะการถือครองที่ดิน ตำบลปากหมาก อำเภอไชยา
(ที่มา : ระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร, พ.ศ. ๒๕๖๘)

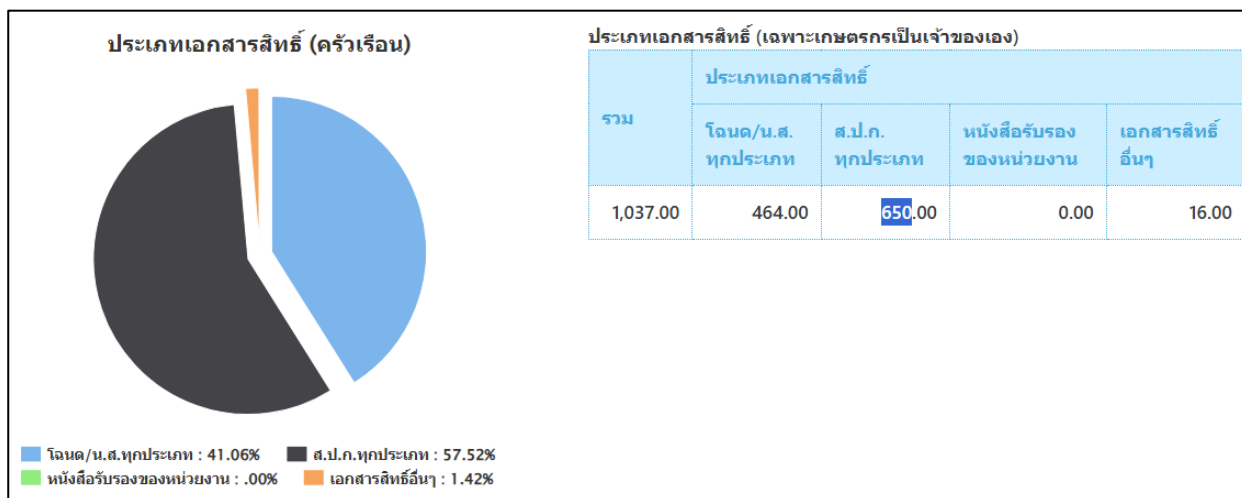
๑.๕ ประเภทเอกสารสิทธิ์ ตำบลปากหมาก อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ตารางที่ ๑๖ แสดงจำนวนประเภทเอกสารสิทธิ์ ตำบลปากหมาก อำเภอไชยา

ประเภทเอกสารสิทธิ์ (คร่าวเรียน)				รวม
โฉนด/น.ส.ทุกประเภท	ส.ป.ก. ทุกประเภท	หนังสือรับรอง ของหน่วยงาน	เอกสารสิทธิ์อื่นๆ	
๔๖๔	๖๕๐	๐	๑๖	๑,๐๓๗

ที่มา : https://aiu.doae.go.th/bi_report/bi_report๑/#tabs๓ , ๒๕๖๘

ภาพประเภทเอกสารสิทธิ์ (เฉพาะเกษตรกรเป็นเจ้าของ)ตำบลปากหมาก อำเภอไชยา

ภาพที่ ๑๖ ประเภทเอกสารสิทธิ์ (เฉพาะเกษตรกรเป็นเจ้าของ)ตำบลปากหมาก อำเภอไชยา

(ที่มา : ระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร, พ.ศ. ๒๕๖๘)

๑.๖ รายได้ รายจ่ายของครัวเรือนเกษตรกร

การประมวลผลจากข้อมูลการจัดเก็บข้อมูล จปฐ.ในระบบสารสนเทศ ปี ๒๕๖๗
ของตำบลปากหมาก อำเภอไชยา

ตารางที่ ๑๗ แสดงรายได้ รายจ่ายของครัวเรือนเกษตรกร ตำบลปากหมาก อำเภอไชยา

ประเภท							
รายได้ (บาท)		รายจ่าย (บาท)		หนี้สิน (คร่าวเรียน)		การออมเงิน (คร่าวเรียน)	
บุคคล	คร่าวเรียน	บุคคล	คร่าวเรียน	มี	ไม่มี	<๑๐,๐๐๐	>๑๐,๐๐๐
๑๑๒,๒๙๒.๗๔	๒๙๑,๕๗๗.๑๖	๗๘,๖๕๐.๒๔	๒๐๔,๒๒๑.๖๙	๓๑๐	๒,๔๓๙	๑,๔๑๙	๑,๓๕๐

ที่มา <https://dashboard๖๖.cdd.go.th/Home/DashBoardPublic>, ๒๕๖๖

- ในปี ๒๕๖๗ สำนักงานสถิติแห่งชาติรายงานว่าครัวเรือนทั่วประเทศมีค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นเฉลี่ยเดือนละ ๒๒,๒๘๒ บาท โดยเป็นค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค ๑๙,๓๑๙ บาท แบ่งเป็นค่าใช้จ่ายหมวดอาหาร เครื่องดื่ม

และยาสูบ สูงสุดถึง ๘,๐๐๕ บาทรองลงมาเป็นค่าที่อยู่อาศัยและเครื่องใช้ภายในบ้าน ๔,๗๓๖ บาท ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับยานพาหนะและการเดินทาง ๓,๗๑๓ บาท ตามลำดับ ส่วนค่าใช้จ่ายที่ไม่เกี่ยวกับการอุปโภคบริโภค (เช่น ค่าภาษี ของขวัญเบี้ยประกันภัย ซื้อมอเตอร์ไซด์/รถจักรยานยนต์/รถจักรยานยนต์/รถจักรยานยนต์/รถจักรยานยนต์) ๒,๙๖๓ บาท

ภาพที่ ๒๐ ค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นเฉลี่ยต่อเดือนของครัวเรือน จำแนกตามประเภทค่าใช้จ่าย (ที่มา https://www.nso.go.th/nsoweb/storage/survey_detail/๒๐๒๕/๗๕๗๕๒.pdf/๒๕๖๘)

๑.๗ ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดสุราษฎร์ธานี/ผลิตภัณฑ์มวลรวมเฉลี่ยต่อหัว

ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดสุราษฎร์ธานี ปี ๒๕๖๔ (Gross Provincial Product : GPP) ณ ราคาประจำปี มีขนาดใหญ่เป็นลำดับที่ ๑๙ ของประเทศ และเป็นอันดับที่ ๓ ของภาคใต้รองจากจังหวัดสงขลา และนครศรีธรรมราช ประกอบด้วย

- ภาคเกษตร มีมูลค่าเพิ่มเท่ากับ ๔๙,๙๕๙ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจาก ๔๑,๙๒๗ ล้านบาท ในปีที่ผ่านมาเท่ากับ ๘,๐๓๒ ล้านบาท
- ภาคนอกเกษตร มีมูลค่าเพิ่มเท่ากับ ๑๒๙,๑๙๗ ล้านบาท ลดลงจาก ๑๓๖,๒๑๘ ล้านบาท ในปีที่ผ่านมาเท่ากับ ๗,๐๒๒ ล้านบาท

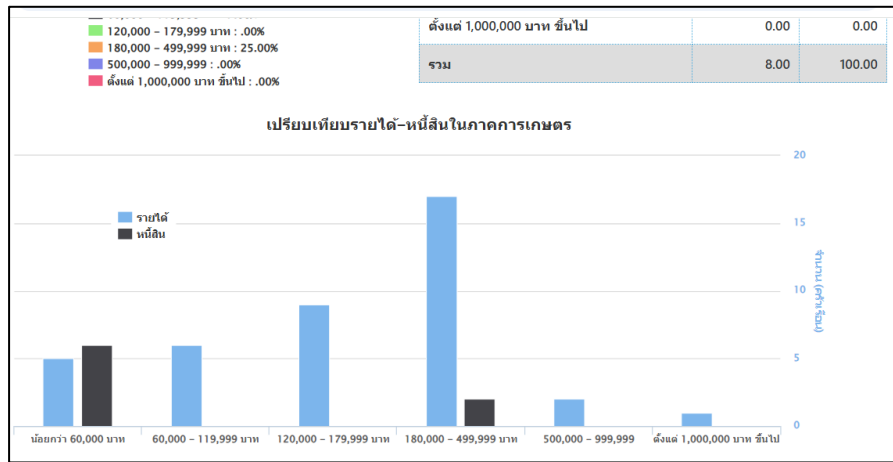
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัว (GPP per capita) ปี ๒๕๖๔ ของจังหวัดสุราษฎร์ธานี เท่ากับ ๑๕๔,๘๓๕ บาท ต่อคนต่อปี ลดลงจาก ๑๕๔,๙๔๗ บาท ต่อคนต่อปี เท่ากับ ๑๑๒ บาท หรือลดลงร้อยละ ๐.๐๗ เป็นลำดับที่ ๒๓ ของประเทศ และเป็นลำดับที่ ๕ ของภาคใต้รองจากจังหวัดชุมพร พังงา กระบี่และภูเก็ต

ตารางที่ ๑๘ แสดงผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดสุราษฎร์ธานี ณ ราคาประจำปี

สาขาการผลิต	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔
ภาคเกษตร	๓๙,๑๙๗	๔๑,๙๒๗	๔๙,๙๕๙
ภาคนอกเกษตร	๑๖๘,๓๒๖	๑๓๖,๒๑๘	๑๒๙,๑๙๗
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด	๒๐๗,๕๒๓	๒๐๗,๕๒๓	๒๐๗,๕๒๓
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัว(บาท)	๑๘๑,๖๙๘	๑๕๔,๙๔๗	๑๕๔,๘๓๕
จำนวนประชากร (๑,๐๐๐ คน)	๑,๑๔๒	๑,๑๔๒	๑,๑๔๒

ที่มา: แผนพัฒนาจังหวัดสุราษฎร์ธานี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ฉบับทบทวน ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘

เปรียบเทียบรายได้ - หนี้สิน ในภาคเกษตร

ภาพที่ ๒๑ แสดงเปรียบเทียบรายได้ - หนี้สิน ในภาคเกษตรของเกษตรกรตำบลปากหมาก อำเภอไชยา (ที่มา: ระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร, พ.ศ. ๒๕๖๘)

๑.๘ การศึกษา สาธารณสุข ประเพณีและวัฒนธรรม

ก.การศึกษา

ตำบลปากหมาก อำเภอไชยา มีสถานศึกษา หรือโรงเรียนทั้งสิ้น ๕ แห่ง แยกออกเป็น

- ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน ๔ ศูนย์ ได้แก่

- ๑) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดวิโรจนาราม หมู่ที่ ๒
- ๒) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก พรุยายซี หมู่ที่ ๔
- ๓) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ห้วยตาหมิง หมู่ที่ ๖
- ๔) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก คลองไม้แดง หมู่ที่ ๗

- โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา ๕ แห่ง คือ

- ๑) โรงเรียนบ้านนา ตั้งในพื้นที่ หมู่ที่ ๑
- ๒) โรงเรียนวัดวิโรจนาราม ตั้งในพื้นที่ หมู่ที่ ๒
- ๓) โรงเรียนบ้านพรุยายซี ตั้งในพื้นที่ หมู่ที่ ๔
- ๔) โรงเรียนบ้านห้วยตาหมิง ตั้งในพื้นที่ หมู่ที่ ๖
- ๕) โรงเรียนบ้านคลองไม้แดง ตั้งในพื้นที่ หมู่ที่ ๗

- โรงเรียนประถมในสังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ จำนวน ๑ แห่ง

โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านยางโพรง ตั้งในพื้นที่ หมู่ที่ ๗

- โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น.....-..... แห่ง คือ

- โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด.....-..... จำนวน.....-.....แห่ง คือ

ข. การสาธารณสุข

➤ สถานบริการและหน่วยงานสาธารณสุข

สถานบริการและหน่วยงานสาธารณสุขของรัฐ สังกัดกระทรวงสาธารณสุข

ประกอบด้วย. โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล ๒ แห่ง ได้แก่ รพ.สต.ปากหมาก และยางโพรง คลินิกพยาบาล ๕ แห่ง ร้านขายยาแผนปัจจุบัน ๑ แห่ง

ค. การนับถือศาสนา

ประชากรส่วนใหญ่ นับถือศาสนาพุทธ ตำบลปากหมาก มีวัดในพระพุทธศาสนา จำนวน ๓ วัด คือ วัดวิโรจนารามซึ่งเป็นวัดเก่าแก่ของตำบล ตั้งอยู่ที่บ้านปากหมาก หมู่ที่ ๒ และวัดห้วยตาทามิ่ง หมู่ที่ ๖ ซึ่งได้รับการจัดตั้งเป็นวัดเมื่อ เดือนมกราคม ๒๕๕๕ และวัดบ้านนาลุ่มแร่ ตั้งอยู่ที่หมู่ที่ ๑ นอกจากนี้ยังมีสำนักสงฆ์และที่พักสงฆ์อีก จำนวน ๗ แห่ง ดังนี้

- สำนักสงฆ์พรุยายซี หมู่ที่ ๔
- สำนักสงฆ์หินदान หมู่ที่ ๗
- สำนักสงฆ์ชอยทอง หมู่ที่ ๗
- สำนักสงฆ์โตนเรือบิน หมู่ที่ ๗
- สำนักสงฆ์คลองไม้แดง หมู่ที่ ๗
- สำนักสงฆ์หินหลัก หมู่ที่ ๗
- ที่พักสงฆ์ห้วยไม้ไทร หมู่ที่ ๒

ง. วัฒนธรรมท้องถิ่นที่สำคัญ

ตำบลปากหมาก อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีภาษาไทยภาคใต้เป็นภาษาท้องถิ่นดั้งเดิมที่แสดงถึงความเป็นเอกลักษณ์ของภาคใต้ มีสำเนียงการพูดที่แตกต่างไปจากภาคอื่น ๆ ซึ่งสำเนียงภาษาใต้ของแต่ละจังหวัดยังมีความแตกต่างกัน รวมทั้งงานประเพณีที่สำคัญๆ ที่องค์การบริหารส่วนตำบลปากหมากได้มีการจัดสืบต่อกันมาจนถึงปัจจุบัน ได้แก่ งานปรีวาสงคราม งานจับปี๊บเดือน งานลอยกระทง งานประเพณีแห่เทียนพรรษา งานทอดกฐินสามัคคี งานทอดผ้าป่า และงานประเพณีวันสงกรานต์ เป็นต้น

๑.๒ องค์กรและสถาบันเกษตรกร

๑) กลุ่มเกษตรกร/สถาบัน

ตำบลปากหมาก อำเภอไชยา มีกลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร จำนวน ๗ กลุ่ม สมาชิก ๑๗๕ ราย กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร จำนวน ๑ กลุ่ม สมาชิก ๒๓ ราย กลุ่มยุวเกษตรกร ๒ กลุ่ม สมาชิก ๖๐ ราย วิสาหกิจชุมชน ๘ แห่ง สมาชิก ๓๓๕ ราย สหกรณ์...-..กลุ่ม และ กลุ่มเกษตรกร...-๑..กลุ่ม

ตารางที่ ๑๙ แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกรตำบลปากหมาก อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

หมู่ที่	กลุ่มส่งเสริม		กลุ่มแม่บ้าน		กลุ่มยุวเกษตรกร		วิสาหกิจ		สหกรณ์		กลุ่มเกษตรกร	
	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)
๑ ลุ่มแร่	๑	๒๕	-	-	-	-	๑	๖๙	-	-	-	-
๒ หนองดี	๑	๒๕	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
๓ ท่าไม้แดง	๑	๒๕	-	-	-	-	๑	๒๓	-	-	-	-
๔ พรุยายซี	๑	๒๕	-	-	-	-	๑	๑๔	-	-	-	-
๕ อ่างทอง	๑	๒๕	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
๖ ห้วยตาทามิ่ง	๑	๒๕	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
๗ เขาหลัก	๑	๒๕	๑	๑๖	๒	๗๙	๓	๔๖	-	-	-	-
รวม	๗	๑๗๕	๑	๑๖	๒	๗๙	๖	๑๕๒	-	-	-	-

ที่มา : <https://ffgdev.doae.go.th/admin/site/index>, พ.ศ. ๒๕๖๘

ตารางที่ ๒๐ รายชื่อกลุ่มผู้ผลิต และผู้ประกอบการ OTOP ที่ได้รับการลงทะเบียนในพื้นที่ตำบลปากหมาก

ที่	ผลิตภัณฑ์	ผู้ผลิต	ที่อยู่
๑	กล้วยหอมทอง	กล้วยหอมทอง ไชยา	หมู่ที่ ๗ ตำบลปากหมาก
๒	กล้วยน้ำว้าฉาบ	กล้วยหอมทอง ไชยา	หมู่ที่ ๗ ตำบลปากหมาก
๓	น้ำพริกข่า	น้ำพริกสมุนไพโร บ้านสวนพัฒนาวิ	หมู่ที่ ๔ ตำบลปากหมาก
๔	น้ำพริกขิง	น้ำพริกสมุนไพโร บ้านสวนพัฒนาวิ	หมู่ที่ ๔ ตำบลปากหมาก
๕	น้ำพริกมะกรูด	น้ำพริกสมุนไพโร บ้านสวนพัฒนาวิ	หมู่ที่ ๔ ตำบลปากหมาก
๖	น้ำพริกกระชาย	น้ำพริกสมุนไพโร บ้านสวนพัฒนาวิ	หมู่ที่ ๔ ตำบลปากหมาก
๗	กล้วยเล็บมือนางฉาบ	กล้วยหอมทองไชยา	หมู่ที่ ๗ ตำบลปากหมาก
๘	น้ำพริกพริกไทยดำ	น้ำพริกสมุนไพโร บ้านสวนพัฒนาวิ	หมู่ที่ ๔ ตำบลปากหมาก
๙	น้ำพริกปลาตุ๋นไข่เค็ม	กลุ่มสัมมาชีพบ้านห้วยตาหมิง	หมู่ที่ ๖ ตำบลปากหมาก
๑๐	น้ำพริกปลาตุ๋นกรก	กลุ่มสัมมาชีพบ้านห้วยตาหมิง	หมู่ที่ ๖ ตำบลปากหมาก
๑๑	กล้วยหอมทองฉาบ	กลุ่มแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร กล้วยหอมทอง	หมู่ที่ ๗ ตำบลปากหมาก
๑๒	ทุเรียนทอดกรอบ	กล้วยหอมทอง ไชยา	หมู่ที่ ๗ ตำบลปากหมาก
๑๓	น้ำพริกไตปลาแห้งผสม หญ้าหวาน	น้ำพริกสมุนไพโร บ้านสวนพัฒนาวิ	หมู่ที่ ๔ ตำบลปากหมาก
๑๔	น้ำพริกขมิ้น	น้ำพริกสมุนไพโร บ้านสวนพัฒนาวิ	หมู่ที่ ๔ ตำบลปากหมาก
๑๕	น้ำพริกตะไคร้ผสมหญ้า หวาน	น้ำพริกสมุนไพโร บ้านสวนพัฒนาวิ	หมู่ที่ ๔ ตำบลปากหมาก
๑๖	น้ำพริกปลาตุ๋นใบมะกรูด	กลุ่มสัมมาชีพบ้านห้วยตาหมิง	หมู่ที่ ๖ ตำบลปากหมาก
๑๗	น้ำมันเขียว อโรมา	น้ำพริกสมุนไพโร บ้านสวนพัฒนาวิ	หมู่ที่ ๔ ตำบลปากหมาก
๑๘	บาล์ม สูตรน้ำมันเหลือง ฤทธิ์ร้อน	น้ำพริกสมุนไพโร บ้านสวนพัฒนาวิ	หมู่ที่ ๔ ตำบลปากหมาก
๑๙	บาล์ม อโรมา ฤทธิ์เย็น ๙ สูตรน้ำมันเขียว	น้ำพริกสมุนไพโร บ้านสวนพัฒนาวิ	หมู่ที่ ๔ ตำบลปากหมาก
๒๐	น้ำมันเหลืองสมุนไพโรฤทธิ์ ร้อน	น้ำพริกสมุนไพโร บ้านสวนพัฒนาวิ	หมู่ที่ ๔ ตำบลปากหมาก

ที่มา : แผนพัฒนาอำเภอ ๕ ปี (พ.ศ ๒๕๖๖-๒๕๗๐)อำเภอไชยา,พ.ศ.๒๕๖๗

ตารางที่ ๒๑ ข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชนตำบลปากหมาก อำเภอไชยา

ชื่อ	ที่อยู่			จำนวนสมาชิก	ประธาน
	เลขที่	หมู่ที่	ตำบล		
วิสาหกิจชุมชนสมุนไพรไทย ตำบลปากหมาก	๓๒/๔	๑	ปากหมาก	๖๙	นายสุทัศน์ ทองปลอด
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มพืชอินทรีย์บ้านเขาหลัก	๒๒๙/๖	๗	ปากหมาก	๑๐	นายชัยวัฒน์ วรรณลักษณ์
วิสาหกิจชุมชนเกษตรปลอดภัยบ้านวังเตย	๑๑๔	๔	ปากหมาก	๑๔	นางจุลี ทองแพรว
วิสาหกิจชุมชนเกษตรผสมผสานบ้านท่าไม้แดง	-	๓	ปากหมาก	๒๓	นาย ลิขิต คงเลข
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มพัฒนาไม้ผลด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม	๒๘๘/๔	๗	ปากหมาก	๒๕	นาย กำธร ยิ่งเกตรา
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มทอผ้าบ้านทับเที่ยง	๒๓๗/๕	๗	ปากหมาก	๑๑	นาย ชนุดม เกษมรัตน์

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอไชยา,พ.ศ.๒๕๖๘

ตารางที่ ๒๒ ข้อมูลกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มยุวเกษตรกร และกลุ่มส่งเสริมอาชีพ ตำบลปากหมาก

ชื่อ	ที่อยู่			จำนวนสมาชิก	ประธาน
	เลขที่	หมู่ที่	ตำบล		
กลุ่มยุวเกษตรกรในโรงเรียนบ้านคลองไม้แดง	-	๗	ปากหมาก	๓๓	ด.ญ. อีนอมา สุวรรณโภกข์
กลุ่มยุวเกษตรกรในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านยางโพรง	-	๗	ปากหมาก	๔๖	ด.ช. พลกฤษณ์ จันทร์ทอง
กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรบ้านท่าไม้แดง	ศาลาประชุม	๓	ปากหมาก	๒๓	นาย ลิขิต คงเลข
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านยางโพรง	ร.ร. ตชด.บ้านยางโพรง	๗	ปากหมาก	๑๖	น.ส. กนกวรรณ พรหมเมฆ

ที่มา : <https://ffgdev.doae.go.th/admin/site/index.๒๕๖๘>

ตารางที่ ๒๓ ข้อมูลกลุ่มเกษตรกร และสหกรณ์ ตำบลปากหมาก อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ชื่อ	ที่อยู่			จำนวนสมาชิก	ประธาน
	เลขที่	หมู่ที่	ตำบล		
กลุ่มเกษตรกรทำสวนปากหมาก	๒๘๘/๔	๗	ปากหมาก	๖๐	นายกำธร ยิ่งเกตรา

ที่มา: สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสุราษฎร์ธานี,พ.ศ.๒๕๖๗

๒) ศูนย์เรียนรู้และเครือข่าย

ตำบลปากหมาก อำเภอไชยา มีแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร ดังนี้

- ๑) ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)
- ๒) ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนบ้านพรุยายซี (ศจช.)
- ๓) ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชนตำบลปากหมาก (ศดปช.)

ตารางที่ ๒๔ แสดงศูนย์เรียนรู้และเครือข่ายด้านการเกษตร ตำบลปากหมาก อำเภอไชยา

ชื่อ	ที่อยู่			จำนวนสมาชิก	ประธาน
	เลขที่	หมู่ที่	ตำบล		
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มพีชอินทรีย์บ้านเขาหลัก (ศพก.เครือข่าย)	๒๒๙/๖	๗	ปากหมาก	๑๐	นายชัยวัฒน์ วรรณลักษณ์
วิสาหกิจชุมชนเกษตรผสมผสานบ้านท่าไม้แดง (ศพก.เครือข่าย)	-	๓	ปากหมาก	๒๓	นาย ลิขิต คงเลข
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มพัฒนาไม้ผลด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม (ศพก.เครือข่าย)	๒๘๘/๔	๗	ปากหมาก	๒๕	นาย กำธร ยิ่งเกตุรา
ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนบ้านพรุยายซี		๔	ปากหมาก	๓๐	นายเจริญ เทพราช
ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลปากหมาก (ศบกด.)	-	๒	ปากหมาก	๒๑	นาย ลิขิต คงเลข
ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชนตำบลปากหมาก (ศจช.)	-	๓	ปากหมาก	๓๐	นายอนุชาต เมืองนวน

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอไชยา, พ.ศ.๒๕๖๘

๓) ประชาชนชาวบ้าน

ตำบลปากหมาก อำเภอไชยา มีประชาชนชาวบ้าน จำนวน ๕ คน มีองค์ความรู้สามารถถ่ายทอดให้แก่เกษตรกรตามวิถีของประชาชนแต่ละคน และดำเนินชีวิตโดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ตารางที่ ๒๕ แสดงข้อมูลประชาชนชาวบ้านตำบลปากหมาก อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

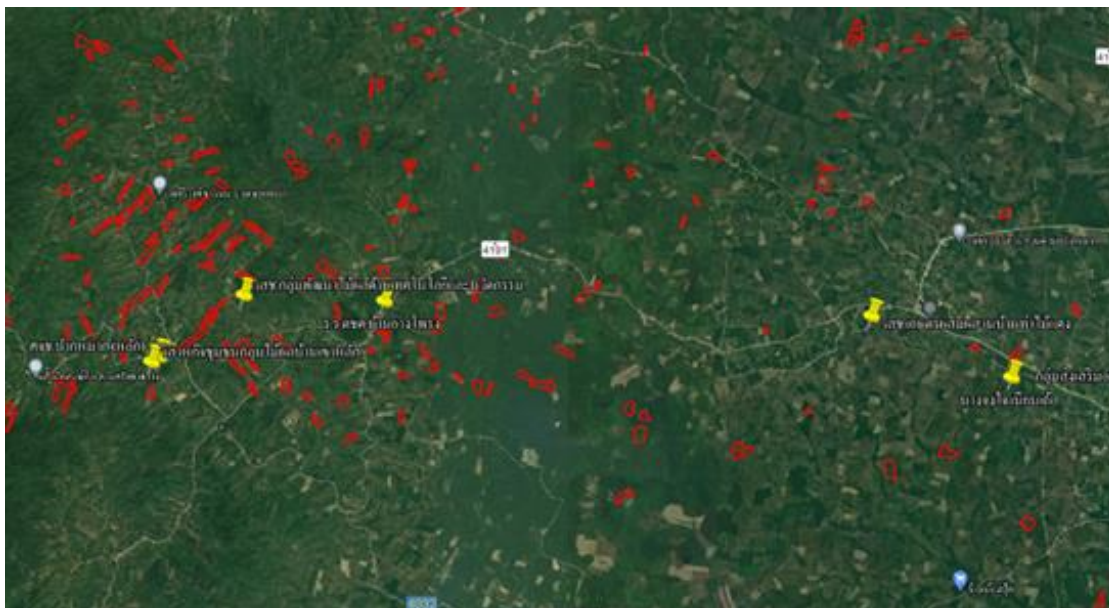
ตำบล	จำนวน (ราย)	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่	องค์ความรู้ด้าน
ปากหมาก	๕	๑.นายสมใจ แสงขำ ๒.นายกำธร ยิ่งเกตุรา ๓.นางจุลี ทองแพรว ๔.นางประภา วิชิต ๕. นางภัทราณี ดินะคัต	๒๒๙/๒ ม.๗ ตำบลปากหมาก ๒๒๘/๔ ม. ๗ ต. ปากหมาก ๑๑๑ ม. ๔ ต. ปากหมาก ๒๔๗ ม. ๗ ต. ปากหมาก ๑๑๗/๖ ม.๔ ต.ปากหมาก	เกษตรอินทรีย์ การจัดการไม้ผลคุณภาพ สมุนไพรและการแปรรูป การแปรรูปผลผลิตการเกษตร แพทย์แผนไทย/สมุนไพร

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอไชยา, พ.ศ.๒๕๖๗

๔) กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่

- ตำบลปากหมาก อำเภอไชยา ไม่มีแปลงใหญ่ในพื้นที่

แผนที่แสดงที่ตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร
ตำบลปากหมาก อำเภอไชยา

ภาพที่ ๒๒ แสดงที่ตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร และเครือข่าย
ตำบลปากหมาก อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

๕) อาสาสมัครเกษตร

ตำบลปากหมาก อำเภอไชยา มีอาสาสมัครเกษตร จำนวน ๒๗ ราย โดยมีเกษตรกรหมู่บ้านและหมอดินอาสา มากที่สุด จำนวน ๗ ราย/สาขา รองลงมาคืออาสาสมัครปฏิรูปที่ดินและปศุสัตว์อาสา จำนวน ๓ ราย/สาขา ครูบัญชีอาสาและประมงอาสา จำนวน ๒ ราย/สาขา อาสาสมัครเกษตรบางรายทำหน้าที่ มากกว่า ๒ หน้าที่

ตารางที่ ๒๖ แสดงข้อมูลอาสาสมัครเกษตรตำบลปากหมาก อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

หมู่ที่	หน่วยงาน /อาสาสมัครเกษตร (ราย)								
	อาสาสมัคร ฝนหลวง	ครูบัญชี อาสา	ประมง อาสา	อาสา ปศุสัตว์	หมอดิน อาสา	เกษตรกร หมู่บ้าน	สหกรณ์	เศรษฐกิจ การเกษตร	อาสาสมัคร ปฏิรูปที่ดิน
๑	๐	๐	๑	๑	๑	๑	๐	๐	๑
๒	๑	๐	๑	๐	๑	๑	๐	๐	๐
๓	๐	๑	๐	๐	๑	๑	๐	๐	๐
๔	๐	๑	๐	๐	๑	๑	๐	๐	๑
๕	๐	๐	๐	๐	๑	๑	๐	๐	๐
๖	๐	๐	๐	๑	๑	๑	๐	๐	๑
๗	๐	๐	๐	๐	๑	๑	๐	๐	๐
รวม	๑	๒	๒	๒	๗	๗	๐	๐	๓

ที่มา : <https://asa-center.doae.go.th/main>, พ.ศ.๒๕๖๘

บทที่ ๒

การวิเคราะห์ห่วงโซ่อุปทานเกษตร (Supply Chain Analysis) ของสินค้าเกษตรหลัก

การวิเคราะห์ห่วงโซ่อุปทานเกษตร (Supply Chain Analysis) ของสินค้าเกษตรหลัก คือการพิจารณาเส้นทางของสินค้าเกษตรอย่างเป็นระบบทั้งสายการผลิตตั้งแต่ต้นทาง กลางทาง และปลายทาง เพื่อให้เห็นภาพรวมของความสัมพันธ์ระหว่างผู้มีส่วนได้ ส่วนเสีย โดยกรอบการวิเคราะห์ผ่าน ๓ มิติสำคัญ ได้แก่ พื้นที่ คน และสินค้า

๑. ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์ห่วงโซ่อุปทานเกษตรของสินค้าเกษตรหลัก ตำบลปากหมาก อำเภอไชยา

๑.๑ สินค้าเกษตรที่สำคัญ ชนิดสินค้า ยางพารา

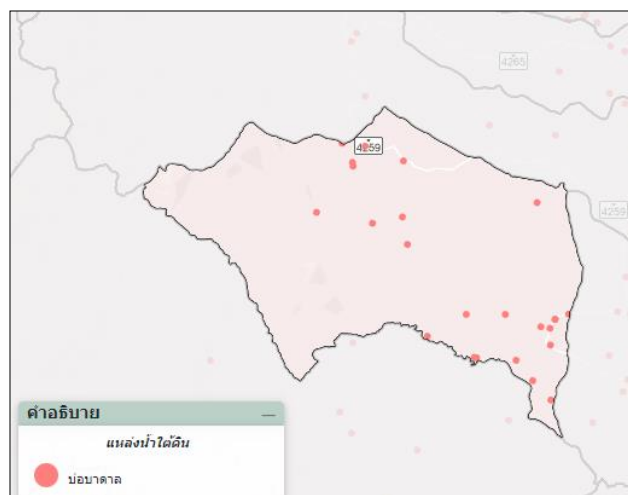
๑) แหล่งน้ำ ตำบลปากหมาก เป็นพื้นที่อาศัยน้ำฝนในการทำเกษตรเป็นหลักประมาณ ๗๐ % ของพื้นที่ทั้งหมด นอกจากนี้ยังมีแหล่งน้ำอื่นๆ ที่ใช้ในการเกษตรดังนี้

- แหล่งน้ำผิวดิน ได้แก่ น้ำในลำคลอง ปกติน้ำผิวดินจะได้รับการเติมจากฝนมีแหล่งน้ำผิวดินที่ใช้ทำการเกษตร ได้แก่ แหล่งน้ำจากกรมพัฒนาที่ดิน จำนวน ๓ แห่ง โครงการชลประทานขนาดเล็ก จำนวน ๓ แห่ง รวมพื้นที่ ๙๗๕.๓๒ ไร่

ภาพที่ ๒๓ แสดงแหล่งน้ำผิวดินในพื้นที่ ตำบลปากหมาก อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี
(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/> , ๒๕๖๙)

- แหล่งน้ำใต้ดิน บ่อบาดาล ตำบลปากหมาก อำเภอไชยา มีจำนวน ๒๔ บ่อ

ภาพที่ ๒๓ แสดงแหล่งน้ำใต้ดินตำบลปากหมาก อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี
(ที่มา : <https://agri-map-online.moac.go.th/> พ.ศ. ๒๕๖๙)

๒) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

(๑) เขตความเหมาะสม

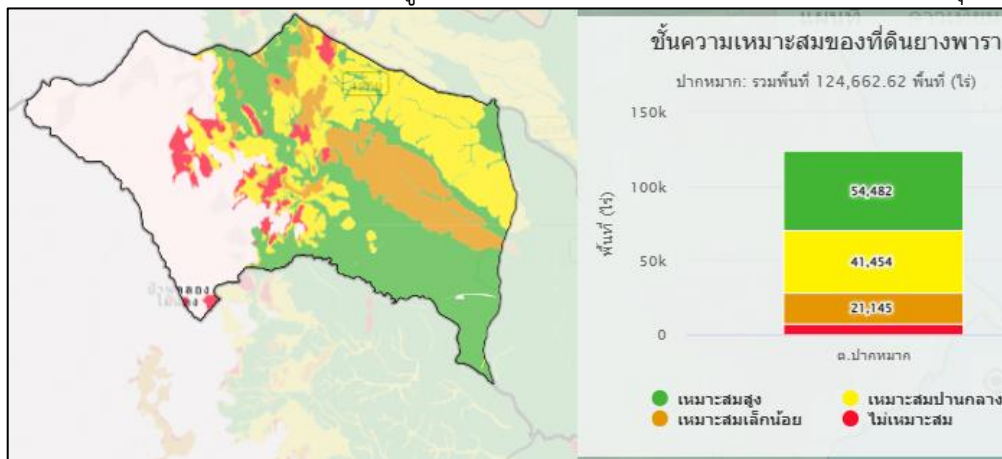
ตำบลปากหมาก อำเภอไชยา มีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกยางพารา จำนวน ๑๒๔,๖๖๒.๖๒ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๕๔,๔๘๒ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๔๓.๖๖ พื้นที่ที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๔๑,๔๕๔ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๒๕ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน . ๒๑,๑๔๕ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๙๖ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน . ๗,๕๘๑ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๖.๐๘

ตารางที่ ๒๗ แสดงเขตความเหมาะสม(พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกยางพารา ตำบลปากหมาก อำเภอไชยา

ตำบล	พื้นที่ระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกยางพารา (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S๑)	เหมาะสมปานกลาง (S๒)	เหมาะสมน้อย (S๓)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
ปากหมาก	๕๔,๔๘๒	๔๑,๔๕๔	๒๑,๑๔๕	๗,๕๘๑	๑๒๔,๖๖๒.๖๒
ร้อยละ	๔๓.๖๖	๓๓.๒๕	๑๖.๙๖	๖.๐๘	๑๐๐

ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/> , ๒๕๖๙

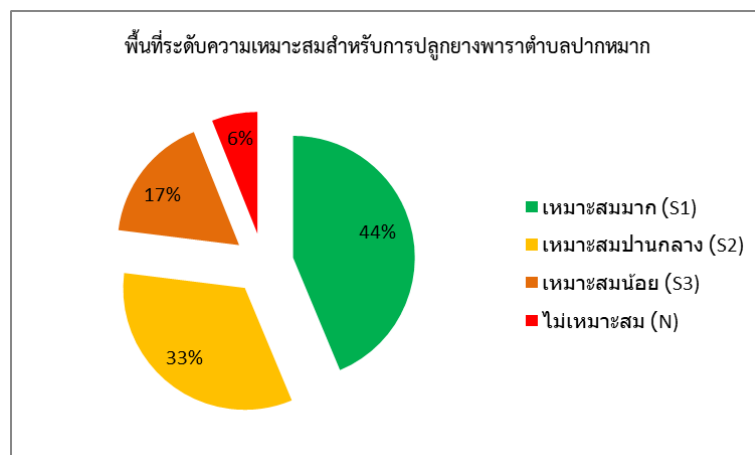
แผนที่แสดงเขตความเหมาะสมสำหรับการปลูกยางพารา ตำบลปากหมาก อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ภาพที่ ๒๕ เขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกปาล์มน้ำมัน ตำบลปากหมาก อำเภอไชยา

(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๙)

ภาพร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับปลูกปาล์มน้ำมัน ตำบลปากหมาก อำเภอไชยา

ภาพที่ ๒๖ ร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับปลูกยางพารา ตำบลปากหมาก อำเภอไชยา

(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๙)

(๒) พื้นที่ปลูกยางพารา ตำบลปากหมาก อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

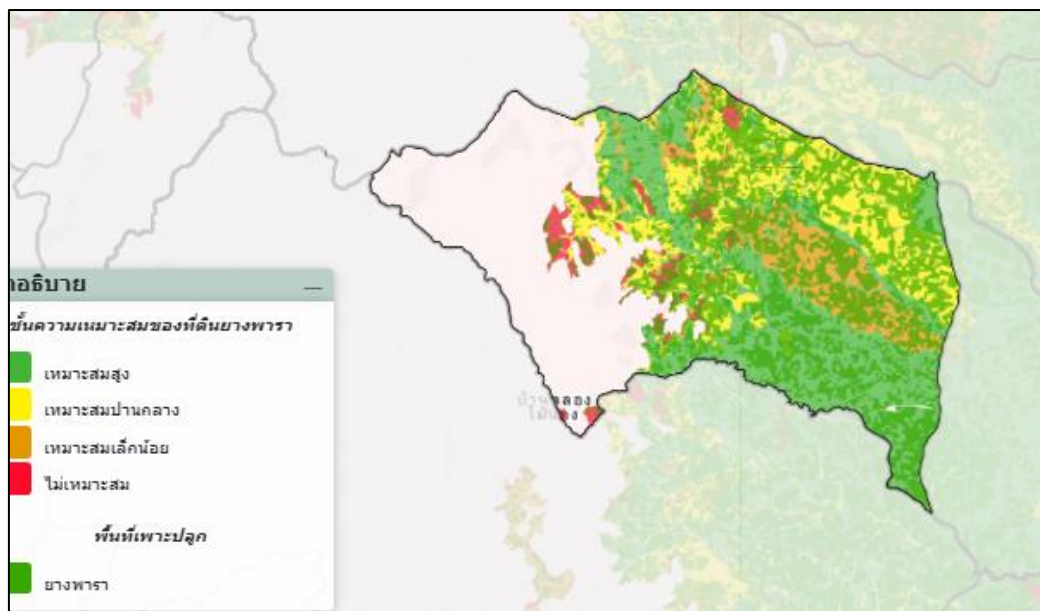
ตำบลปากหมาก อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีพื้นที่ปลูกยางจำนวน ๓๗,๕๙๒.๓๙ ไร่ โดยปลูกมากที่สุดในพื้นที่หมู่ที่ ๗ จำนวน ๘,๓๙๗.๕๕ ไร่ รองลงมาคือหมู่ที่ ๔ จำนวน ๘,๓๐๓.๑๗ ไร่ และหมู่ที่ ๒ จำนวน ๖,๘๙๓.๒๔ ไร่ ตามลำดับ

ตารางที่ ๒๘ แสดงพื้นที่ปลูกยางพารา ตำบลปากหมาก อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

หมู่ที่	บ้าน	พื้นที่ปลูกยางพารา (ไร่)
๑	ลุ่มแร่	๓,๒๒๗.๓๙
๒	หนองดี	๖,๘๙๓.๒๔
๓	ท่าไม้แดง	๔,๒๑๓.๖๙
๔	ลุ่ม	๘,๓๐๓.๑๗
๕	อ่างทอง	๑,๐๒๗.๙๖
๖	ห้วยตาหมิง	๕,๕๒๙.๔๐
๗	เขาหลัก	๘,๓๙๗.๕๕
รวม		๓๗,๕๙๒.๓๙

ที่มา : https://farmer.doe.go.th/farmer/report_act/reportMoo

ภาพแผนที่แสดงพื้นที่ปลูกยางพารา (พื้นที่ปลูกจริง) ตำบลปากหมาก อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ภาพที่ ๒๗ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกยางพารา (พื้นที่ปลูกจริง) ตำบลปากหมาก อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๙)

(๓) พื้นที่ปลูกยางพาราตามระดับชั้นความเหมาะสม

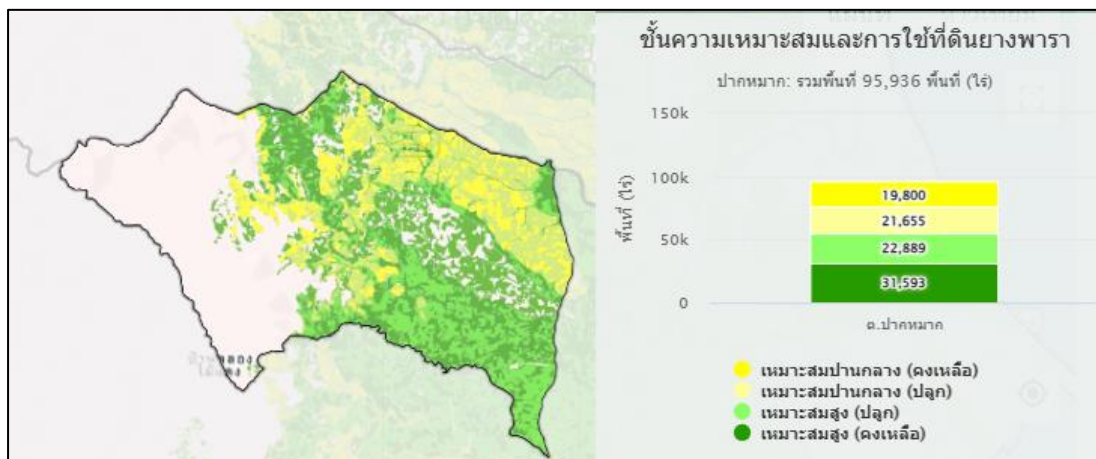
ตำบลปากหมาก มีพื้นที่ปลูกยางพาราตามระดับชั้นความเหมาะสม จำนวน ๙๕,๙๓๖ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๓๑,๕๙๓.ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓๒.๙๓ พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๒๒,๘๘๙ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๓.๘๖ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๒๑,๖๕๕ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๕๗ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๑๙,๘๐๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๖๓

ตารางที่ ๒๙ แสดงพื้นที่ปลูกยางพาราตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลปากหมาก อำเภอไชยา

ตำบล	พื้นที่ปลูกตามระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกยางพารา (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S1)	เหมาะสมปานกลาง (S2)	เหมาะสมน้อย (S3)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
ปากหมาก	๓๑,๕๙๓	๒๒,๘๘๙	๒๑,๖๕๕	๑๙,๘๐๐	๙๕,๙๓๖
ร้อยละ	๓๒.๙๓	๒๓.๘๖	๒๒.๕๗	๒๐.๖๓	๑๐๐

ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๙

แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกยางพาราตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลปากหมาก

ภาพที่ ๒๘ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกยางพาราตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลปากหมาก

(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๙)

๓) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต (เป็นเทคโนโลยีการผลิตที่ใช้ในอำเภอ)

(๑) เตรียมพื้นที่ปลูก ดำเนินการในช่วงเดือนมกราคม - พฤษภาคม ของทุก ๆ ปี หรือหลังจากทำไม้ยางพาราออกจากพื้นที่เสร็จเรียบร้อยแล้ว มีการขุดต่อออกจากพื้นที่ให้หมด จากนั้นไถ ปรับระดับและไถพรวนเพื่อให้ดินร่วนซุย พื้นที่ลาดชันมีการทำขั้นบันได เพื่อลดการพังทลาย ของดินในแปลงปลูก

(๒) การปักหลักหมายแนวปลูกในพื้นที่ราบ: พื้นที่ราบใช้ระยะ ปลูก ๒.๕x๗ ๔x๕ และ ๓x๗ เมตร

(๓) การขุดหลุมปลูกคยห่างจากหลักหมายปลูกประมาณ ๗๕ เซนติเมตรขนาดของปากหลุม ๕๐x๕๐x๕๐เซนติเมตร (กว้างxยาวxลึก) และก้นหลุมจะมีขนาด ๓๐x๓๐ เซนติเมตร (กว้างxยาว)

(๔) การรองก้นหลุมก่อนการปลูกยางพาราด้วยปุ๋ยร็อคฟอสเฟต (๐-๓-๐) ร่วมกับปุ๋ยอินทรีย์ ซึ่งจะช่วยรักษาความชื้นในหลุมหลังปลูกและกรณีที่กระทบภัยแล้งจะช่วยให้อายุยางพาราไม่เหี่ยวเฉา

(๕) ต้นกล้ายางพาราที่ใช้ปลูก คุณภาพดี ซึ่จากแหล่งที่กรมวิชาการเกษตรรับรอง อายุประมาณ ๑ ปี หรือมีความสูงระดับ ๒๐ ซม. ขึ้นไปจากรอยแตกตา มีใบแก่เต็มที ๑-๒ ฉัตร ต้นตรง แข็งแรง ปราศจากโรค และศัตรูพืช ดินในถุงแน่น ไม่แตกง่าย

(๖) การปลูกซ่อม การปลูกซ่อมจะทำหลังการปลูกไปแล้วประมาณ ๑ เดือน การปลูกซ่อมสามารถปลูกในปีที่ ๒ โดยปลูกซ่อมได้ ตั้งแต่ต้นฤดูฝนประมาณเดือนพฤษภาคม – มิถุนายน นับเป็นช่วงที่ ๑ และในเดือนสิงหาคม นับเป็นช่วงที่ ๒ ทั้งนี้จะทำการปลูกซ่อมเพียง ๒ ปีเท่านั้น ในปีที่ ๓ เป็นต้นไปไม่จำเป็นต้องปลูกซ่อม เพราะกล้าที่ปลูก ซ่อมในปีที่ ๓ จะโตไม่ทันกับกล้าต้นแรก

(๗) การกำจัดวัชพืช วิธีการกำจัดวัชพืชมี ๓ วิธี ได้แก่ การใช้แรงคน การใช้เครื่องจักรกลและ การใช้สารเคมี ต้นยางพาราปกติจะใช้สารเคมีเมื่อยางพารามีอายุ ๓ ปีขึ้นไป

(๘) การใส่ปุ๋ยยางพารานั้นมีความจำเป็นอย่างยิ่ง ปุ๋ยที่ใช้กับยางพารามี ๒ ชนิด คือ ปุ๋ยอินทรีย์ และปุ๋ยเคมี

ช่วงอายุ ยังไม่เปิดกรีด (๑-๓ ปี) ใช้สูตร ๒๕-๗-๗, ๒๐-๘-๒๐ หรือ ๑๘-๔-๕ อัตราการใช้: ประมาณ ๑๕๐-๓๐๐ กรัม/ต้น/ครั้ง ใส่ปุ๋ย ๒ ครั้ง/ปี: ต้นฤดูฝน (พฤษภาคม) และปลายฤดูฝน (กันยายน-ตุลาคม)

ช่วงก่อนเปิดกรีด-เปิดกรีด (อายุ ๓ ปีขึ้นไป) ใช้สูตรเสมอหรือสูตรที่ช่วยขยายลำต้นและใบ เช่น ๒๐-๘-๒๐ หรือ ๑๕-๑๕-๑๕, ๑๓-๑๓-๒๑ อัตราการใช้: ประมาณ ๑-๑.๒ กิโลกรัม/ต้น/ปี (แบ่งใส่ ๒ ครั้ง)

(๑๐) การตัดแต่งกิ่ง วิธีการตัดแต่งกิ่งเป็นสิ่งจำเป็นช่วยให้ต้นยางมีทรงพุ่มที่แข็งแรง เจริญเติบโตเร็ว ลดปัญหาความเสียหายที่เกิดจากลมและโรคยาง รวมทั้งเป็นการเตรียมพื้นที่บริเวณลำต้นให้เหมาะสมต่อการกรีด ตลอดจนทำให้ราคาไม้ขณะที่ยางแก่มีราคาที่สูงขึ้น

(๑๑) ระบบกรีด มีหลายระบบ ได้แก่ ครั้งลำต้นวันเว้นสองวัน (๑/๒S d/๓) กรีดครั้งลำต้นวันเว้นวัน (๑/๒S d/๒) กรีดครั้งลำต้นสองวันเว้นหนึ่งวัน (๑/๒S ๒d/๒) กรีดหนึ่งในสามของลำต้นสองวันเว้นวัน (๑/๓S ๒d/๒)

๔) ปฏิทินการเพาะปลูก

เกษตรกรในอำเภอไชยา มีการปลูกยางพารา ดังนี้

ชื่อสินค้า	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ยางพารา	←.....→				←.....→							
	▽					△	△			▽	▽	▽
สัญลักษณ์	←.....→		ช่วงฤดูปลูก				△		ปลูกสูงสุด			
	←.....→		ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว				▽		เก็บเกี่ยวสูงสุด			

ภาพที่ ๒๙ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกยางพารา ในตำบลปากหมาก อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี
ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอไชยา, พ.ศ.๒๕๖๗

๕) ต้นทุนการผลิตยางพารา

ต้นทุนการผลิตยางพาราในพื้นที่ตำบลปากหมาก อำเภอไชยา มีลักษณะเฉพาะตามสภาพพื้นที่ที่เป็นเนินเขาและป่าดงดิบเดิมขึ้นอยู่กับปัจจัย ต้นทุนและปัจจัยการผลิต สภาพการผลิตและผลผลิตในพื้นที่

ตารางที่ ๓๐ ต้นทุนการผลิตยางพาราในพื้นที่ตำบลปากหมาก อำเภอไชยา

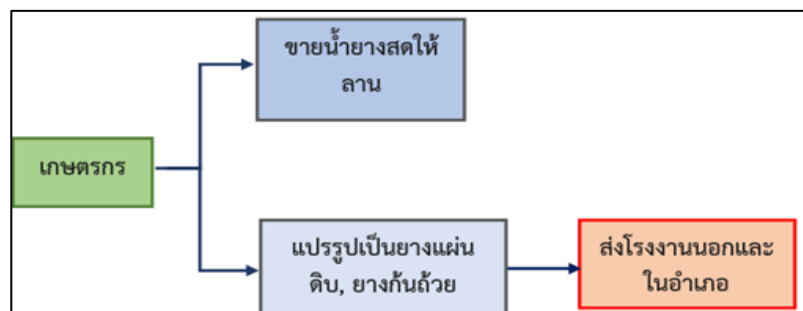
รายการ	ค่าใช้จ่าย (บาท)/ไร่
๑. ต้นทุนการผลิตผันแปร	๑๐,๒๖๕.๓๐
๑.๑ ค่าแรงงาน	๘,๐๙๖.๗๒
- ดูแลรักษาและอื่นๆ	๑,๕๕๕.๐๕
- ค่าแรงงานกรีต	๖,๕๔๑.๖๗
๑.๒ ค่าวัสดุ	๑,๒๓๕.๕๘
- ปุ๋ย	๕๙๕.๒๖
- ยาปราบศัตรูพืชและวัชพืช	๑๒๒.๐๒
- น้ำมันเชื้อเพลิงและหล่อลื่น	๒๖.๗๘
- ค่าวัสดุการเกษตรและอุปกรณ์อื่นๆ	๔๗๗.๘๙
- ค่าซ่อมแซมอุปกรณ์การเกษตร	๑๓.๔๒
- ค่าดอกเบี้ยและค่าเสียโอกาสเงินลงทุน	๙๓๓.๒๑
ต้นทุนคงที่	๑,๓๓๙.๕๓
- ค่าภาษีที่ดิน, ค่าเช่าที่ดินและค่าใช้ที่ดิน	๔๓๐.๗๐
- ค่าเสื่อมอุปกรณ์การเกษตร	๑๗๒.๘๒
- ค่าเสียโอกาสเงินทุนเครื่องมืออุปกรณ์	๑๗.๐๘
๓. ต้นทุนรวมต่อไร่	๑๑,๖๐๔.๗๓
๔. ต้นทุนรวมต่อกิโลกรัม	๔๑.๗๔
๕. ผลผลิตต่อไร่ (กก.)	๒

(ที่มา : เขตเกษตรเศรษฐกิจที่ ๑๑ จังหวัดสุราษฎร์ธานี)

๖) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด

(๑) วิธีการตลาด ผลผลิตส่วนใหญ่ในตำบลปากหมาก เกษตรกรจำหน่ายผลผลิตในรูปแบบน้ำยางสด ยางแผ่น และเศษยาง โดยขายพ่อค้าคนกลางที่ส่วนใหญ่ซึ่งเป็นคนในพื้นที่และมีจุดรับซื้อในชุมชน เมื่อรวบรวมในปริมาณมากแล้วขนส่งเข้าสู่โรงงานรับซื้อน้ำยางและเศษยางของเอกชนในพื้นที่ใกล้เคียง ได้แก่ บริษัท ศรีตรัง เป็นต้น ตำบลปากหมาก มีแหล่งรับซื้อผลผลิตยางพารา ไม่น้อยกว่า ๒๐ แห่ง โดยจำแนกการรับซื้อได้ ดังนี้

Flow chart แสดงเส้นทางวิถีตลาดยางพาราของตำบลปากหมาก

ภาพที่ ๓๐ แสดงเส้นทางวิถีตลาดยางพาราของตำบลปากหมาก

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอไชยา, พ.ศ.๒๕๖๗

(๒) แหล่งรับซื้อผลผลิต/ โรงงานแปรรูป

ตำบลปากหมาก อำเภอไชยา มีแหล่งรับซื้อผลผลิตยางพารา ไม่น้อยกว่า ๒๐ แห่ง โดยจำแนกการรับซื้อได้ดังนี้ รับซื้อน้ำยางสด ลานพิเศษยาง

๗) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่

ตำบลปากหมาก มีเกษตรกรที่เป็นต้นแบบในพื้นที่ โดยมีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer ต้นแบบด้านผลผลิตยางพารา จำนวน ๒ ราย เกษตรกรมีความรู้ ความชำนาญ องค์กรความรู้ในเทคโนโลยีการผลิต ที่มีความโดดเด่น คือ การจัดการสวนยางพาราตามหลักวิชาการ ส่งผลทำให้ต้นทุนการผลิตลดลง

ตารางที่ ๓๑ แสดง Smart Farmer ต้นแบบในด้านการผลผลิตยางพารา ตำบลปากหมาก อำเภอไชยา

ที่	ชื่อ - สกุล	หมู่	ตำบล	อำเภอ	ปีที่เริ่ม	สาขา
๑	นายสุทัศน์ หนูยัง	๒	ปากหมาก	ไชยา	๒๕๖๑	ครูยางพารา
๒	นายลิขิต คงเลข	๓	ปากหมาก	ไชยา	๒๕๖๒	ส่งเสริมเกษตรกร

(ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอไชยา, พ.ศ.๒๕๖๘)

๘) การวิเคราะห์ Supply chain

ตารางที่ ๓๒ แสดงการวิเคราะห์ Supply chain ของสินค้ายางพารา ตำบลปากหมาก อำเภอไชยา

		ต้นทาง	กลางทาง	ปลายทาง
มิติพื้นที่	สถานการณ์ปัจจุบัน	-พื้นที่ปลูกส่วนใหญ่เป็นที่ราบเชิงเขาและพื้นที่ดอน -พื้นที่ปลูกส่วนใหญ่ไม่มีเอกสารสิทธิ์รับรอง -ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของภูมิอากาศ -มีการปรับเปลี่ยนการปลูกพืช	มีจุดรับซื้อน้ำยางสด/เศษยาง กระจายตัวในพื้นที่ตำบล	ส่งเข้าโรงงานอุตสาหกรรมทั้งในและนอกจังหวัด
	ปัญหา Pain point	-พื้นที่มีการปลูกซ้ำทำให้พืชอ่อนแอเสี่ยงต่อโรค -ปัจจัยการผลิตการเกษตรมีราคาสูง -สภาพภูมิอากาศเปลี่ยนแปลง อุณหภูมิสูงส่งผลให้ผลผลิตต่ำ	การคมนาคมยังไม่ทั่วถึงทำให้ขนส่งน้ำยางสด/เศษยางทำได้ยากในพื้นที่ทุรกันดาร	การขนส่งไปโรงงานมีระยะไกลทำให้มีต้นทุนค่าขนส่งสูง
	แนวทาง/App tech. ที่จะใช้แก้ปัญหา	- Dragonfly โดย GISTDA เป็นเครื่องมือช่วยชาวสวนยางบริหารจัดการแปลงผ่านดาวเทียม - แอป Thai Weather & TMD พยากรณ์: จาก กรมอุตุนิยมวิทยา	ระบบ Sensor ตรวจวัดคุณภาพน้ำยาง ณ จุดรับซื้อและวางแผนเส้นทางขนส่ง แอป Thai Weather & TMD พยากรณ์: จาก กรมอุตุนิยมวิทยา	- ส่งจำหน่ายให้สหกรณ์กองทุนสวนยางไม่ถ้ายจำกัด (พื้นที่ใกล้เคียง) เพื่อลดค่าขนส่ง - แพลตฟอร์มจับคู่รถขนส่งสินค้า (Backhaul Matching) เพื่อลดรถเที่ยว

		แอป“ รู้ไว้ใช้ดินเป็น (LDD Soil Guide)” และ “ กดดูรู้ดิน ”ของกรมพัฒนาที่ดิน		เปล่า
มิติคน	สถานการณ์ปัจจุบัน	-เกษตรกรมีประสบการณ์/ ความชำนาญสูงในการกรีดยาง -เกษตรกรส่วนใหญ่เข้าสู่สังคม สูงวัย -จ้างแรงงานในการจัดการสวน ทุกขั้นตอน	พ่อค้าคนกลางและผู้ ส่งออกเป็นผู้กำหนดราคา ส่วนใหญ่	นโยบายภาครัฐยังไม่ สนับสนุนเกษตรกร เท่าที่ควร
	ปัญหา Pain point	-ขาดแคลนแรงงานกรีดยาง ฝีมือดี -ลูกจ้างกรีดยางเป็นแรงงาน ต่างด้าว -เกษตรกรขาดความรู้ด้าน วิชาการในการจัดการสวนยาง	ขาดการรวมกลุ่มที่เข้มแข็ง ของเกษตรกรในพื้นที่ที่จะ ขับเคลื่อนสู่เป้าหมาย	เกษตรกรขาดอำนาจต่อรอง ราคาเนื่องจากไม่รู้ราคา ตลาดโลกล่วงหน้า
	แนวทาง/App tech. ที่จะใช้แก้ปัญหา	แอปฯ บริหารจัดการแรงงาน และนวัตกรรมมีดกรีดยาง ไฟฟ้า	ระบบ ERP สำหรับ สหกรณ์เพื่อจัดการสต็อก และบัญชีให้โปร่งใส	แอปฯ แจ้งเตือนราคา ยางพาราแบบ Real-time จากตลาดล่วงหน้า (TOCOM/SICOM)
มิติสินค้า	สถานการณ์ปัจจุบัน	สินค้าหลักคือน้ำยางสด ยาง ก้อนถ้วย และยางแผ่นรมควัน	ยางแผ่นรมควันชั้น ๓ เป็น มาตรฐานการผลิตหลัก	แปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ขั้นต้น เพื่อการส่งออกเป็นหลัก
	ปัญหา Pain point	สินค้ามีความชื้นสูงและสิ่ง ปนเปื้อน ทำให้โดนกดราคา	กระบวนการรมควัน ก่อให้เกิดมลพิษและใช้พื้นที่ จำนวนมาก	ขาดการแปรรูปสินค้ามูลค่า สูงในพื้นที่ (Value-Added)
	แนวทาง/App tech. ที่จะใช้แก้ปัญหา	เครื่องวัดเปอร์เซ็นต์เนื้อยาง แห้ง (DRC) แบบพกพาที่มี ความแม่นยำสูง	โรงรมยางประหยัด พลังงานควบคุมด้วยระบบ อัตโนมัติ (Automation Control)	ใช้ Blockchain ในการ ตรวจสอบย้อนกลับ มาตรฐานความยั่งยืน (EUDR)

๒.๑.๒ ลินค้าเกษตรที่สำคัญ ชนิดสินค้า ปาล์มน้ำมัน

๑) แหล่งน้ำหลัก

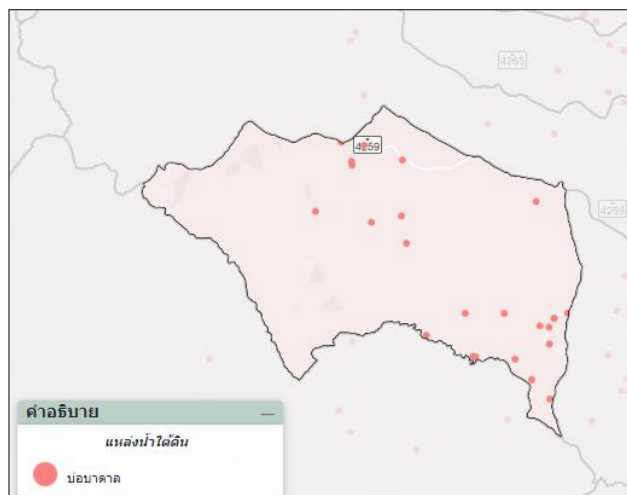
(๑) แหล่งน้ำ ตำบลปากหมาก เป็นพื้นที่อาศัยน้ำฝนในการทำการเกษตรเป็นหลักประมาณ ๗๐ % ของพื้นที่ทั้งหมด นอกจากนี้ยังแหล่งน้ำอื่นๆ ที่ใช้ในการเกษตรดังนี้

- แหล่งน้ำผิวดิน ได้แก่ น้ำในลำคลอง ปกติน้ำผิวดินจะได้รับการเติมจากฝนมีแหล่งน้ำผิวดินที่ใช้ทำการเกษตร ได้แก่ แหล่งน้ำจากกรมพัฒนาที่ดิน จำนวน ๓ แห่ง โครงการชลประทานขนาดเล็ก จำนวน ๓ แห่ง รวมพื้นที่ ๙๗๕.๓๒ ไร่ (ไร่)

ภาพที่ ๓๑ แสดงแหล่งน้ำผิวดินในพื้นที่ ตำบลปากหมาก อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี
(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/> , ๒๕๖๙)

- แหล่งน้ำใต้ดิน บ่อบาดาล ตำบลปากหมาก อำเภอไชยา มีจำนวน ๒๔ บ่อ

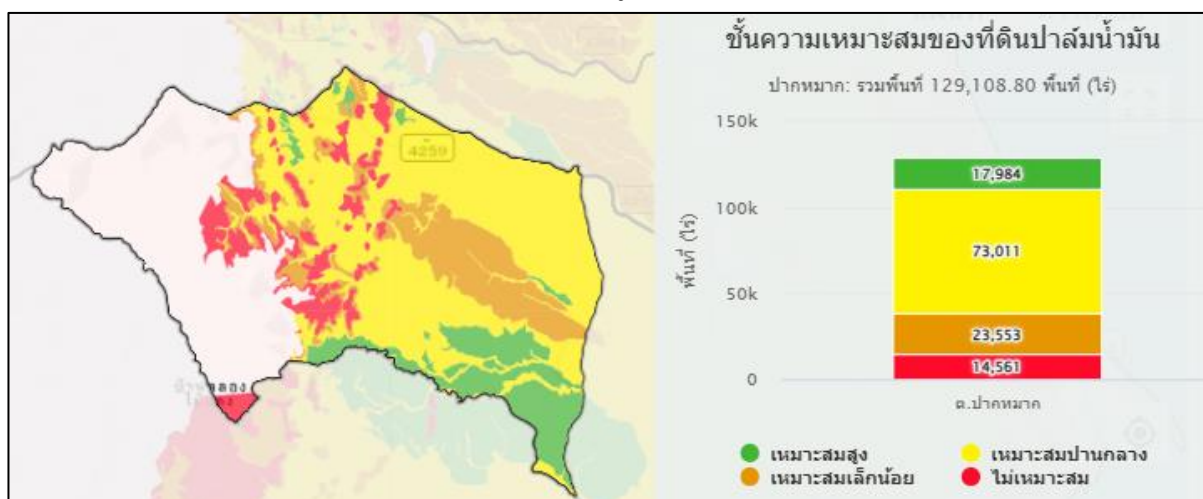
ภาพที่ ๓๒ แสดงแหล่งน้ำใต้ดินตำบลปากหมาก อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี
(ที่มา : <https://agri-map-online.moac.go.th/> พ.ศ. ๒๕๖๙)

๒) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

(๑) เขตความเหมาะสม

ตำบลปากหมาก อำเภอไชยา มีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกปาล์มน้ำมัน จำนวน ๑๒๙,๑๐๘.๘๐ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๑๗,๙๘๔.๕๕ ไร่ พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๗๓,๐๑๑.๓๒ ไร่ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๒๓,๕๕๓.๖๘ ไร่ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๑๔,๕๖๑.๒๕ ไร่

แผนที่แสดงเขตความเหมาะสมสำหรับการปลูกปาล์มน้ำมัน ตำบลปากหมาก อำเภอไชยา

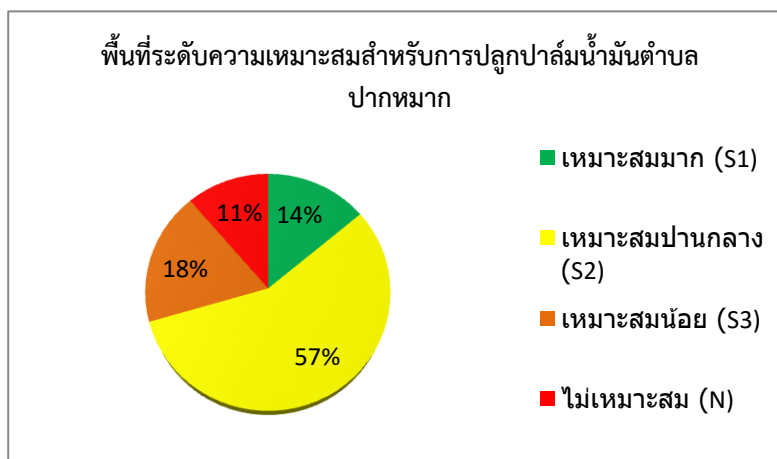
ภาพที่ ๓๓ แผนที่แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ที่มีศักยภาพ) สำหรับปลูกปาล์มน้ำมัน ตำบลปากหมาก
ที่มา : <https://agri-map-online.moac.go.th/> พ.ศ. ๒๕๖๙

ตารางที่ ๓๓ แสดงเขตความเหมาะสม(พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกปาล์มน้ำมัน ตำบลปากหมาก อำเภอไชยา

ตำบล	พื้นที่ระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกปาล์มน้ำมัน (ไร่)				รวมพื้นที่ทั้งหมด
	เหมาะสมมาก (S๑)	เหมาะสมปานกลาง (S๒)	เหมาะสมน้อย (S๓)	ไม่เหมาะสม (N)	
ปากหมาก	๑๗,๙๘๔	๗๓,๐๑๑	๒๓,๕๕๓	๑๔,๕๖๑	๑๒๙,๑๐๘.๘๐
ร้อยละ	๑๓.๙๓	๕๖.๕๕	๑๘.๒๔	๑๑.๒๙	๑๐๐

ที่มา : <https://agri-map-online.moac.go.th/> พ.ศ. ๒๕๖๙

ภาพร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับปลูกปาล์มน้ำมัน ตำบลปากหมาก อำเภอไชยา

ภาพที่ ๓๔ ร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับปลูกปาล์มน้ำมัน ตำบลปากหมาก อำเภอไชยา

(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๙)

(๒) พื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน ตำบลปากหมาก อำเภอไชยาจังหวัดสุราษฎร์ธานี

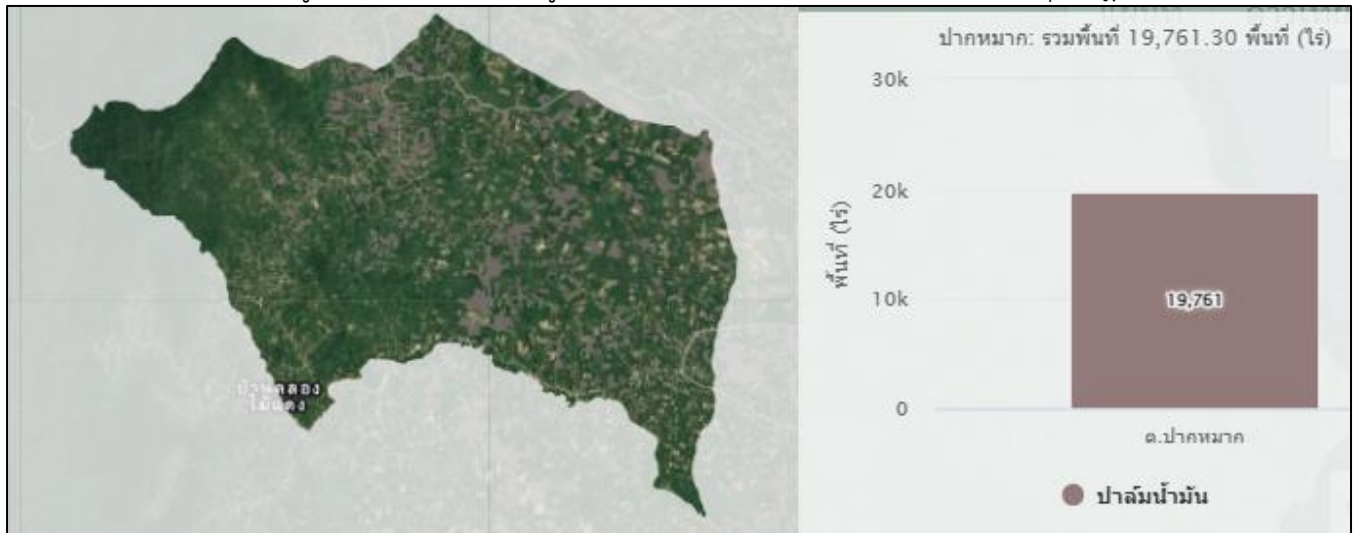
ตำบลปากหมาก มีพื้นที่การปลูกปาล์มน้ำมัน จำนวน ๑๖,๕๙๖.๑๖ ไร่ ๙๖๕ ครัวเรือน โดยมีพื้นที่ปลูกมากอยู่ที่หมู่ที่ ๔ จำนวน ๕,๑๔๕.๘๐ ไร่ ๒๔๕ ครัวเรือน รองลงมาคือ หมู่ที่ ๖ จำนวน ๓,๓๙๑.๒๙ ไร่ ๒๓๗ ครัวเรือน และหมู่ที่ ๗ จำนวน ๒,๙๒๗.๔๘ ไร่ ๑๙๖ ครัวเรือน ตามลำดับ

ตารางที่ ๓๔ แสดงปริมาณครัวเรือนเกษตรกร พื้นที่ปลูก และผลผลิตปาล์มน้ำมัน ตำบลปากหมาก อำเภอไชยา

หมู่ที่	ครัวเรือน	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เกี่ยวเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (ตัน)
๑	๖๒	๑,๒๒๐.๑๒	๑,๑๒๓.๔๕	๓,๑๔๖	๒.๘๐
๒	๑๓๙	๒,๐๔๑.๖๙	๑,๕๓๒.๖๕	๔,๔๔๕	๒.๙๐
๓	๗๗	๑,๑๑๖.๔๗	๗๒๐.๙๑	๒,๐๑๘	๒.๘๐
๔	๒๔๕	๕,๑๔๕.๘๐	๔,๓๕๖.๐๘	๑๒,๖๓๓	๒.๙๐
๕	๔๘	๗๕๓.๓๑	๖๑๒.๒๖	๑,๖๕๔	๒.๗๐
๖	๑๙๖	๒,๙๒๗.๔๘	๒,๓๖๘.๑๒	๖,๘๖๘	๒.๙๐
๗	๒๓๗	๓,๓๙๑.๒๙	๒,๖๐๗.๐๘	๗,๓๐๓	๒.๘๐
รวม	๙๖๕	๑๖,๕๙๖.๑๖	๑๓,๑๙๐.๓๐	๓๙,๐๖๗	๒.๘

ที่มา: ระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรกลาง กรมส่งเสริมการเกษตร, พ.ศ.๒๕๖๘

แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน(พื้นที่ปลูกจริง) ตำบลปากหมาก อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ภาพที่ ๓๕ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน(พื้นที่ปลูกจริง) ตำบลปากหมาก อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี (ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๙)

(๓) พื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันตามระดับชั้นความเหมาะสม

ตำบลปากหมาก มีพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน ตามระดับชั้นความเหมาะสม จำนวน ๑๙,๗๖๑.๒๗ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๑,๘๓๕.๑๒ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๙.๒๙ พื้นที่เหมาะปานกลาง (S๒)

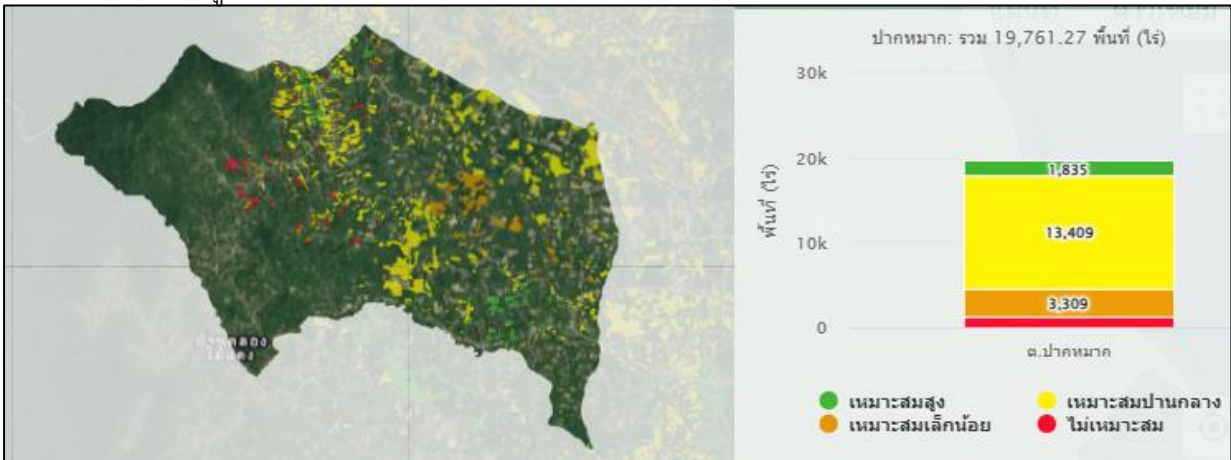
จำนวน ๑๓,๔๐๙.๐๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๖๗.๘๕ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๓,๓๐๙.๔๗ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๗๕ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๑,๒๐๗.๖๘ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๖.๑๑

ตารางที่ ๓๕ แสดงพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลปากหมาก อำเภอไชยา

ตำบลท่าขนอน	พื้นที่ปลูกตามระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกปาล์มน้ำมัน (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S1)	เหมาะสมปานกลาง (S2)	เหมาะสมน้อย (S3)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
	๑,๘๓๕.๑๒	๑๓,๔๐๙.๐๐	๓,๓๐๙.๔๗	๑,๒๐๗.๖๘	๑๙,๗๖๑.๒๗
ร้อยละ	๙.๒๙	๖๗.๘๕	๑๖.๗๕	๖.๑๑	๑๐๐

ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๙

แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลปากหมาก อำเภอไชยา

ภาพที่ ๓๖ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลปากหมาก อำเภอไชยา

(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๙)

(๔) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต (เป็นเทคโนโลยีการผลิตที่ใช้ในอำเภอ)

ตำบลปากหมาก มีพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันเหมาะสมปานกลาง จึงมีการจัดการสวนปาล์มน้ำมัน ดังนี้

- การเตรียมพื้นที่ใช้รถไถเตรียมพื้นที่ และใช้แรงงานคนในการขุดหลุมและรองกันหลุม มี

การปรับปรุงความเป็นกรดจัดของดินโดยใช้โดโลไมท์อัตรา ๓-๕ กิโลกรัมต่อหลุม

- การเตรียมหลุม: ขุดหลุมขนาด กว้าง ๔๕ ซม. ยาว ๔๕ ซม. และลึก ๓๕ ซม.

- การใส่ปุ๋ยรองพื้น : ผสมปุ๋ยหมัก หรือปุ๋ยร็อคฟอสเฟต คลุกเคล้าดินทิ้งไว้ก่อนปลูก

- สายพันธุ์และการปลูก: การใช้พันธุ์ดี ใช้พันธุ์ลูกผสมเทเนอรา ต้นกล้าอายุ ๙-๑๒ เดือน

พันธุ์แนะนำ: ศูนย์วิจัยปาล์มน้ำมันสุราษฎร์ธานีแนะนำพันธุ์ลูกผสมสุราษฎร์ธานีต่างๆ เพื่อผลผลิตสูง

- ระยะปลูก: ตามแนวเหนือ-ใต้ ระยะมาตรฐานที่แนะนำคือ ๙X๙X๙ เมตร (แบบ

สามเหลี่ยมด้านเท่า) ซึ่งจะได้ ๒๒-๒๓ ต้นต่อไร่

- การบำรุงรักษาและการใส่ปุ๋ย (เน้นพื้นที่ภาคใต้)

- ปาล์มเล็ก (ปีที่ ๑-๓): เน้นสูตร ๑๕-๑๕-๑๕ หรือ ๑๘-๘-๘ อัตรา ๓.๕-๕.๕ กก./ต้น/ปี

แบ่งใส่ ๓ ครั้ง

- ปาล์มโต/แก่ (อายุ ๑๕ ปีขึ้นไป): ใช้ปุ๋ยสูตรสูงโพแทสเซียม (K) เช่น ๑๔-๗-๓๕ หรือ

๑๒-๕-๓๘ เพื่อตอบโจทย์ความต้องการธาตุอาหารที่เพิ่มขึ้น

- ช่วงเวลาใส่ปุ๋ย: แบ่งใส่ ๒ ครั้งหลักๆ คือ ต้นฝน และปลายฝน (ใส่ปุ๋ยร้อยละ ๖๐ ในช่วงฝนตกเพื่อให้ต้นปาล์มตั้งไปใช้ได้ทันที)

➤ การดูแลรักษา:

- การให้น้ำ: เป็นสิ่งสำคัญมาก โดยเฉพาะช่วงปาล์มเล็กและหน้าแล้ง
- การตัดแต่งทางใบ: ตัดแต่งทางใบที่แห้งหรือเป็นโรคออก เพื่อให้ทางใบใหม่เจริญเติบโต
- การเก็บเกี่ยว: การเก็บเกี่ยว ๑๕-๒๐ วัน ต่อรอบ ตัดเฉพาะทะลายที่สุก (ผลร่วง ๕-๑๐ ผล

ต่อทะลาย) เพื่อให้ได้คุณภาพน้ำมันสูงสุด

➤ ศัตรูพืช: ต้องตรวจเช็คและกำจัดด้วงแรด ด้วงงวง ด้วงกุหลาบและหนอนปลอกอย่าง

สม่ำเสมอ

(๖) ปฏิทินการเพาะปลูก

เกษตรกรในพื้นที่ตำบลปากหมาก อำเภอไชยา มีการปลูกปาล์มน้ำมัน ดังนี้

ชื่อสินค้า	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ปาล์มน้ำมัน					←	→						
					▽	△	△	△	▽	▽	▽	
สัญลักษณ์	↔		ช่วงฤดูปลูก		↔		ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว		△	ปลูกสูงสุด		
	←		ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว		△		▽		เก็บเกี่ยวสูงสุด			

ภาพที่ ๓๗ ปฏิทินการเพาะปลูกปาล์มน้ำมันในพื้นที่ตำบลปากหมาก อำเภอไชยา
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอคีรีรัฐนิคม, พ.ศ. ๒๕๖๙)

(๗) ต้นทุนการผลิตปาล์มน้ำมัน

ตารางที่ ๓๖ แสดงต้นทุนการผลิตปาล์มน้ำมัน อำเภอไชยา ปี๒๕๖๙

ลำดับ	รายการ	รายได้	ต้นทุน/ไร่	ต้นทุน/ปี
๑	รายได้			
	๑.๑ ประมาณการณ์ผลผลิต	๕	๕	๗๕
	๑.๒ ประมาณการณ์ราคา (บาท/กก)			
	รวมรายได้	๓๗๕,๐๐๐	๒๕,๕๐๐	๕,๐๐๐
ลำดับ	รายการ	ค่าใช้จ่าย (บาท)	ต้นทุน/ไร่(บาท)	ต้นทุน/ตัน (บาท)
๑	การกำจัดวัชพืช			
	๓.๑ การกำจัดวัชพืชระหว่างแถว (ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง)	๗๕๐	๕๐	๑๐

๒	การใส่ปุ๋ย รอบที่ ๑ (เม.ย.) สูตร ๑๔-๑๑-๓๒ รอบที่ ๒ (ส.ค.) สูตร ๑๐-๑๐-๔๐ รอบที่ ๓ (พ.ย.) สูตร ๑๔-๗-๓๕	๓๓,๐๐๐ ๓๓,๐๐๐ ๓๓,๐๐๐ ๙๙,๐๐๐	๒,๒๐๐ ๒,๒๐๐ ๒,๒๐๐ ๖,๖๐๐	๔๔๐ ๔๔๐ ๔๔๐ ๑,๓๒๐
๓	การใส่ปุ๋ยคอก ๓.๑ จำนวน ๒๕ ก.ก./ต้น/ปี	ใช้มูลแพะที่เลี้ยงเอง		
๔	ค่าตัดปาล์ม-ขนส่ง ๘.๑ ค่าแรงตัดปาล์ม (เจ้าของตัดเอง) ๘.๒ ค่าขนส่ง (ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง)	- ๗,๕๐๐	- ๕๐๐	- ๑๐๐
๕	ติดตั้งพลังงานแสงอาทิตย์ (เดือน มีนาคม ๒๕๖๖)	๔๐,๐๐๐	๒,๖๖๗	๕๓๔
	รวมรายจ่าย	๑๔๗,๒๕๐	๙,๘๑๗	๑,๙๖๔
๑. กำไร-ขาดทุน		๒๒๗,๗๕๐	๑๕,๖๘๓	๓,๐๓๖

(ที่มา : นายประทีป สังข์ทอง เกษตรกรดีเด่นอำเภอไชยา สาขา ทำสวน ปี ๒๕๖๖, พ.ศ ๒๕๖๖)

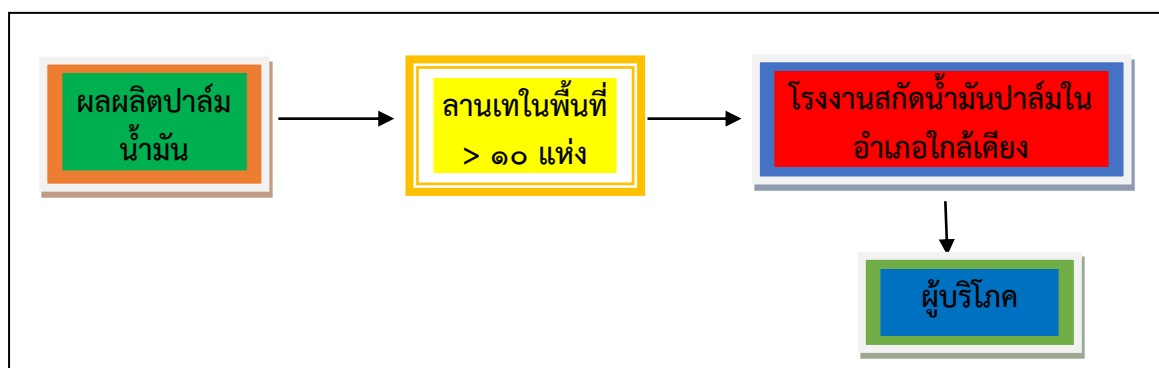
(๘) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด

➢ วิธีการตลาด เกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน ตำบลปากหมาก เมื่อเก็บเกี่ยวทะลายปาล์ม น้ำมันจากแปลงแล้ว เกษตรกรจะนำผลผลิตไปขายให้กับลานเทซึ่งตั้งอยู่ในพื้นที่ตำบล มีแหล่งรับซื้อในรูปแบบลาน เทซึ่งมีทั้งพ่อค้าคนกลางและลานเทจากโรงงานมารับซื้อโดยตรง กระจายอยู่ทั่วทุกพื้นที่มากกว่า ๑๐ แห่งในพื้นที่ หมู่ที่ ๓,๔,๖ และ ๗ ตำบลปากหมาก ไม่มีโรงงานสกัดน้ำมันปาล์มในเขตพื้นที่อำเภอไชยา

➢ เกษตรกรส่วนใหญ่มีการเก็บเกี่ยวผลผลิตโดยการจ้างลานเทและเกษตรกรรับจ้างทั่วไป

➢ วิเคราะห์ความสมดุลระหว่างอุปสงค์และอุปทานสินค้า

เมื่อนำข้อมูลปริมาณของผลผลิตที่ผลิตได้ (Supply และ Demand) ของปาล์มน้ำมันมา เปรียบเทียบ ทำให้ทราบข้อมูลว่าภายในขอบเขตพื้นที่ของตำบลปากหมาก มีแหล่งรับซื้อปาล์มน้ำมันที่สามารถรับ ซื้อได้ตลอด

ภาพที่ ๓๘ แสดงวิธีการตลาดปาล์มน้ำมัน ของตำบลปากหมาก อำเภอไชยา

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอไชยา, พ.ศ.๒๕๖๘

(๙) เกษตรกรและองค์กรเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับสินค้าในพื้นที่

➤ เกษตรกร

ตำบลปากหมาก มีเกษตรกรที่เป็นต้นแบบในพื้นที่ โดยมีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer ต้นแบบด้านการผลิตปาล์มน้ำมัน จำนวน ๒ ราย เกษตรกรมีความรู้ ความชำนาญ องค์กรความรู้ในเทคโนโลยีการผลิต ที่มีความโดดเด่น คือ มีการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน และใช้ปุ๋ยสั่งตัด และมีการทำระบบน้ำในแปลงปาล์มน้ำมัน ทำให้ผลผลิตปาล์มน้ำมันสูงกว่าค่าเฉลี่ยของอำเภอไชยา จากเดิมอยู่ที่ ๒.๘ ตัน/ไร่/ปี เป็น ๔-๕ ตัน/ไร่/ปี และยังส่งผลทำให้ต้นทุนการการผลิตลดลง

ตารางที่ ๓๗ แสดง Smart Farmer ต้นแบบ/ Smart Farmer ตำบลปากหมาก อำเภอไชยา

ที่	ชื่อ - สกุล	หมู่	ตำบล	อำเภอ	ปีที่เริ่ม	สาขา
๑	นายอนุชา เมืองนวน	๓	ปากหมาก	ไชยา	๒๕๖๓	ส่งเสริมเกษตร
๒	นายสมศักดิ์ โสตรียิม	๑	ปากหมาก	ไชยา	๒๕๖๓	ส่งเสริมเกษตร

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอไชยา, พ.ศ.๒๕๖๓) องค์กรเกษตรกร - ไม่มี

➤ องค์กรเกษตรกร ดังนี้

- ไม่มี

๑.๘ การวิเคราะห์ Supply chain

ตารางที่ ๓๘ แสดงการวิเคราะห์ Supply chain ของสินค้า ปาล์มน้ำมัน ตำบลปากหมาก อำเภอไชยา

	ต้นทาง	กลางทาง	ปลายทาง	
มิติพื้นที่	สถานการณ์ปัจจุบัน	-พื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันเหมาะสมปานกลาง -พื้นที่ลาดเชิงเขาและราบ -มีแหล่งน้ำธรรมชาติไม่เพียงพอสำหรับปาล์มน้ำมัน -ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของภูมิอากาศ	-ลานรับซื้อผลผลิตส่วนใหญ่เป็นของโรงงาน -มีการรดน้ำผลผลิต -หลังจากเก็บผลผลิตต้องส่งขายทันที	-ผลผลิตจำเป็นต้องแปรรูปที่โรงงานสกัดเท่านั้น
	ปัญหา Pain point	-พื้นที่บางส่วนปลูกทับซ้อนในเขตป่า/อุทยาน -ปัญหาภัยธรรมชาติ (น้ำหลากฝนทิ้งช่วง ภัยช้างป่า) -ดินขาดความอุดมสมบูรณ์	-กลไกราคาถูกกำหนดโดยนายทุน -ผลผลิตไม่มีคุณภาพ เป็นข้ออ้างในการตัดราคาของโรงงาน	- ไม่มีโรงงานในพื้นที่ทำให้การขนส่งมีต้นทุนสูง - เกษตรไม่สามารถแปรรูปสินค้าเป็นผลิตภัณฑ์ได้เอง
	แนวทาง/App tech. ที่จะใช้แก้ปัญหา	- agri map ตรวจสอบขอบเขตพื้นที่ปลูก -LDD On Farm: วางแผนการใช้ที่ดินและจัดการแปลงเกษตร	-รวมกลุ่มเพื่อสร้างอำนาจต่อรอง -ภาครัฐออกมาตรการควบคุมใช้จริงจัง -Smart Logistics ปาล์ม น้ำมัน วางแผนเส้นทางขนส่งเพื่อลดระยะทางและต้นทุนน้ำมัน	- ภาครัฐต้องอุดหนุนการสร้างโรงงานของชุมชนในพื้นที่ -พัฒนา Digital Mapping เพื่อโซนนิ่งพื้นที่อุตสาหกรรมแปรรูปมูลค่าสูง

มิติคน	สถานการณ์ปัจจุบัน	เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นผู้สูงวัย -เกษตรกรยังขาดองค์ความรู้ในการจัดการสวน	เกษตรกรไม่ให้ความสำคัญกับการรวมกลุ่มเพื่อสร้างอำนาจต่อรอง	-ราคาถูกกำหนดโดยพ่อค้าคนกลางและโรงงานสกัด
	ปัญหา Pain point	-ต้นทุนค่าจ้างแรงงานสูง -ผลผลิตต่ำกว่าค่ามาตรฐาน	-เกษตรกรไม่ให้ความสำคัญกับการรวมกลุ่มเพื่อสร้างอำนาจต่อรอง -ลานเทบางแห่งขาดทักษะในการคัดกรองคุณภาพปาล์มตามมาตรฐานที่กำหนด	-ราคาถูกกำหนดโดยพ่อค้าคนกลางและโรงงานสกัด -เกษตรกรและลานเทยังขาดความรู้เรื่องมาตรฐานปาล์มน้ำมัน (RSPO/GAP)
	แนวทาง/App tech. ที่ จะใช้แก้ปัญหา	-ใช้เทคโนโลยีเก็บเกี่ยวที่ทันสมัย -ฝึกอบรมให้ความรู้แก่เกษตรกร -แอป PALMMATE โนและแพลตฟอร์มจ้างแรงงานตัดปาล์ม	-รวมกลุ่มกันเป็นองค์กรเกษตรกรร่วมกันผลิตและจำหน่าย -ระบบ E-Learning อบรมมาตรฐานการรับซื้อ และแอปฯ เช็กราคารับซื้อแบบ Real-time	-ภาครัฐต้องมีมาตรการเข้ามาควบคุมกลไกราคาที่เป็นธรรม -ใช้ระบบ Traceability (Blockchain) เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้ผู้ซื้อปลายทาง
มิติสินค้า	สถานการณ์ปัจจุบัน	-ผลผลิตที่เก็บเกี่ยวออกไปขายยังไม่มีคุณภาพ (ผลปาล์มดิบยังติดไปกับผลผลิต) -ค่าใช้จ่ายในการออกไปรับรองมาตรฐานสากลต่างๆ มีราคาสูง	-ผลิตปาล์มเน่าเสียจากการรดน้ำของลานเท (เร่งให้ผลปาล์มหลุดร่วง)	สินค้าผ่านพ่อค้าคนกลางหลายคน กว่าจะเป็นผลิตภัณฑ์ที่ถึงมือผู้บริโภค
	ปัญหา Pain point	-ราคาผลผลิตไม่แน่นอน -ปัจจัยการผลิตมีราคาสูง -การตัดปาล์มดิบทำให้เปอร์เซ็นต์น้ำมันต่ำ (เฉลี่ยต่ำกว่า ๑๘%) -สินค้าส่วนใหญ่ยังไม่ผ่านมาตรฐานการรับรอง	-ลานเทมีการจัดการไม่เหมาะสมคุณภาพน้ำมันดิบไม่คงที่ -โรงงานตัดราคา	สินค้าขาดการสร้างมูลค่าเพิ่ม (Value Addition) เน้นขายเป็นวัตถุดิบราคาถูก
	แนวทาง/App tech. ที่ จะใช้แก้ปัญหา	-เกษตรกรต้องเก็บผลผลิตที่สุกแก่ -ภาครัฐต้องสนับสนุนงบประมาณในการรับรองมาตรฐาน เทคโนโลยีเซ็นเซอร์ PSU-PalmOER๑, Visum Palm	-ภาครัฐต้องออกกฎ และมีหน่วยบังคับใช้ได้จริง -ติดตั้งระบบ IoT Sensors ในโรงงานเพื่อควบคุมคุณภาพการหีบน้ำมันตลอด ๒๔ ชม.	-ภาครัฐต้องมีหน่วยที่มีอำนาจตามกฎหมายเต็มที่มาควบคุมผลการตลาด -พัฒนาแพลตฟอร์ม B๒B Marketplace เชื่อมโยงน้ำมันเกรดพรีเมียมสู่อุตสาหกรรมยาและเครื่องสำอาง

๑.๒ สินค้าเกษตรที่สำคัญ ชนิดสินค้า ทูเรียน

๑) แหล่งน้ำหลัก

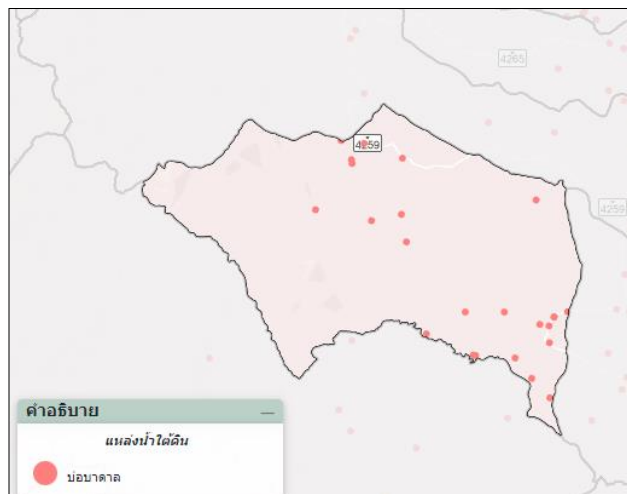
(๑) แหล่งน้ำ ตำบลปากหมาก เป็นพื้นที่อาศัยน้ำฝนในการทำการเกษตรเป็นหลักประมาณ ๗๐ % ของพื้นที่ทั้งหมด นอกจากนี้ยังมีแหล่งน้ำอื่นๆ ที่ใช้ในการเกษตรดังนี้

- แหล่งน้ำผิวดิน ได้แก่ น้ำในลำคลอง ปกติน้ำผิวดินจะได้รับการเติมจากฝนมีแหล่งน้ำผิวดินที่ใช้ทำการเกษตร ได้แก่ แหล่งน้ำจากกรมพัฒนาที่ดิน จำนวน ๓ แห่ง โครงการชลประทานขนาดเล็ก จำนวน ๓ แห่ง รวมพื้นที่ ๙๗๕.๓๒ ไร่

ภาพที่ ๓๙ แสดงแหล่งน้ำผิวดินในพื้นที่ ตำบลปากหมาก อำเภอยาย จังหวัดสุราษฎร์ธานี
(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/> , ๒๕๖๙)

- แหล่งน้ำใต้ดิน บ่อบาดาล ตำบลปากหมาก อำเภอยาย มีจำนวน ๒๔ บ่อ

ภาพที่ ๔๐ แสดงแหล่งน้ำใต้ดินตำบลปากหมาก อำเภอยาย จังหวัดสุราษฎร์ธานี
(ที่มา : <https://agri-map-online.moac.go.th/> พ.ศ. ๒๕๖๙)

๑.๒ พื้นที่ที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

๑) เขตความเหมาะสม

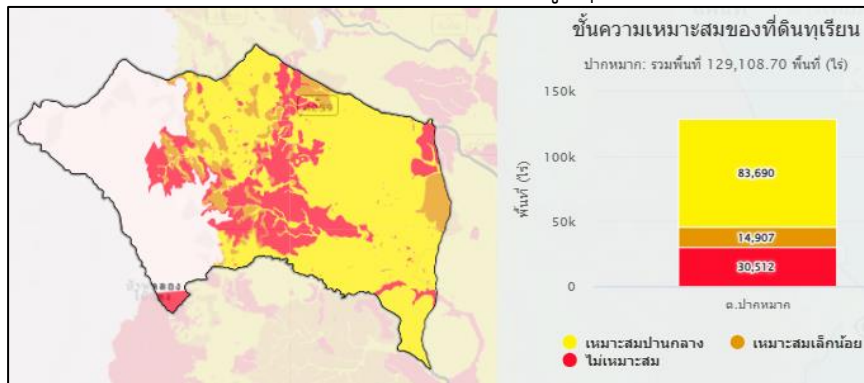
ตำบลปากหมาก มีพื้นที่ ที่เหมาะสมสำหรับปลูกทุเรียน จำนวน ๑๒๙,๑๐๘.๖๓ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐ พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๘๓,๖๙๐.๓๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๖๔.๘๒ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๑๔,๙๐๖.๙๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๕๕ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๓๐,๕๑๑.๕๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๓.๖๓

ตารางที่ ๓๙ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกทุเรียน ตำบลปากหมาก อำเภอไชยา

ตำบลปากหมาก	พื้นที่ระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกปาล์มน้ำมัน (ไร่)				รวมพื้นที่ทั้งหมด
	เหมาะสมมาก (S๑)	เหมาะสมปานกลาง (S๒)	เหมาะสมน้อย (S๓)	ไม่เหมาะสม (N)	
	๐	๘๓,๖๙๐.๓๐	๑๔,๙๐๖.๙๐	๓๐,๕๑๑.๕๐	๑๒๙,๑๐๘.๖๓
ร้อยละ	๐	๖๔.๘๒	๑๑.๕๕	๒๓.๖๓	๑๐๐

ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๙

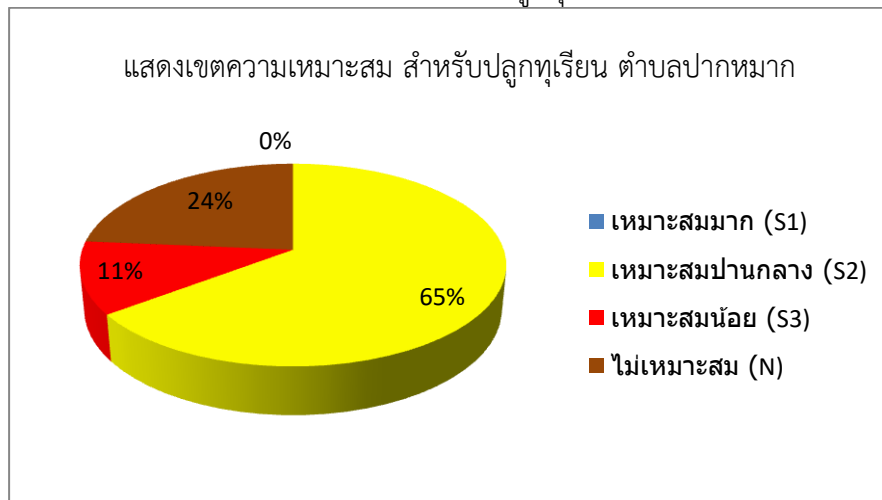
แผนที่แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับการปลูกทุเรียน ตำบลปากหมาก อำเภอไชยา

ภาพที่ ๔๑ เขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกทุเรียน ตำบลปากหมาก อำเภอไชยา

(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๙

ภาพร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับปลูกทุเรียน ตำบลปากหมาก อำเภอไชยา

ภาพที่ ๔๒ ร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับปลูกทุเรียน ตำบลปากหมาก อำเภอไชยา

(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๙

๒) พื้นที่ปลูกทุเรียน ตำบลปากหมาก อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

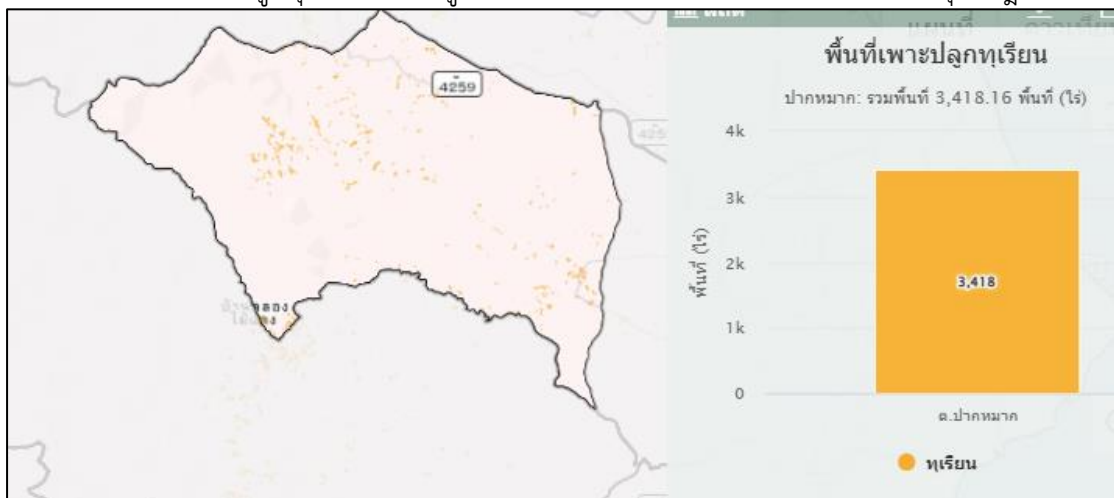
ตำบลปากหมาก มีพื้นที่การปลูกทุเรียน จำนวน ๘,๐๓๘.๓๖ ไร่ ๘๒๙ ครัวเรือน โดยมีพื้นที่ปลูกมากอยู่ที่ หมู่ที่ ๗ จำนวน ๖,๕๒๕.๔๗ ไร่ ๕๘๗ ครัวเรือน รองลงมาคือหมู่ที่ ๔ จำนวน ๖๑๕.๐๗ ไร่ ๑๐๒ ครัวเรือน และหมู่ที่ ๖ จำนวน ๓๔๓.๔๕ ไร่ ๕๙ ครัวเรือน ตามลำดับ

ตารางที่ ๔๐ แสดงครัวเรือนเกษตรกร พื้นที่ปลูก และผลผลิตทุเรียน ตำบลปากหมาก อำเภอไชยา

หมู่ที่	ครัวเรือน	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (ตัน)
๑	๙	๙๒.๐๙	๖๕.๙๒	๕๓	๐.๘๐
๒	๓๔	๑๘๑.๕๒	๙๘.๔๔	๑๐๘	๑.๑๐
๓	๓๖	๒๓๘.๔๔	๑๑๓.๙๙	๑๑๔	๑.๐๐
๔	๑๐๒	๖๑๕.๐๗	๓๓๖.๒๑	๓๐๓	๐.๙๐
๕	๑๑	๔๒.๓๓	๒๐.๕๗	๑๗	๐.๘๐
๖	๕๙	๓๔๓.๔๕	๒๓๒.๐๗	๒๓๒	๑.๐๐
๗	๕๘๗	๖,๕๒๕.๔๗	๔,๙๒๕.๓๗	๖,๔๐๓	๑.๓๐
รวม	๘๒๙	๘,๐๓๘.๓๖	๕,๗๙๒.๕๖	๗,๒๓๐	๑.๖๔

ที่มา : ระบบทะเบียนเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๖๘

แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกทุเรียน(พื้นที่ปลูกจริง) ตำบลปากหมาก อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ภาพที่ ๔๓ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกทุเรียน(พื้นที่ปลูกจริง) ตำบลปากหมาก อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๙)

๓) พื้นที่ปลูกทุเรียนตามระดับชั้นความเหมาะสม

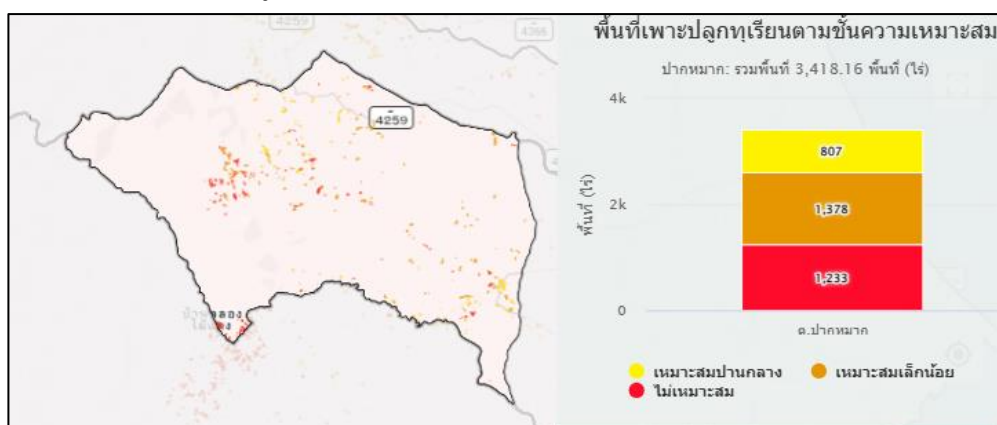
ตำบลปากหมาก มีพื้นที่ปลูกทุเรียน ตามระดับชั้นความเหมาะสม จำนวน ๓,๔๑๘.๑๖ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐ พื้นที่เหมาะปานกลาง (S๒) จำนวน ๘๐๗.๑๔ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๓.๖๑ พื้นที่เหมาะเล็กน้อย ๑,๓๗๘.๒๘ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๔๐.๓๒ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๑,๒๓๒.๗๔ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓๖.๐๖

ตารางที่ ๔๑ แสดงพื้นที่ปลูกทุเรียนตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลปากหมาก อำเภอลำลูกกา

ตำบลปากหมาก	พื้นที่ปลูกตามระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกทุเรียน (ไร่)				รวมพื้นที่ทั้งหมด
	เหมาะสมมาก (S๑)	เหมาะสมปานกลาง (S๒)	เหมาะสมน้อย (S๓)	ไม่เหมาะสม (N)	
๐	๘๐๗.๑๔	๑,๓๗๘.๒๘	๑,๒๓๓.๗๔	๓,๔๑๘.๑๖	
๐	๒๓.๖๑	๔๐.๓๒	๓๖.๐๖	๐	

ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๙

แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกทุเรียนตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลปากหมาก อำเภอลำลูกกา

ภาพที่ ๔๔ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกทุเรียนตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลปากหมาก อำเภอลำลูกกา (ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๙)

๑.๓ สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต

การใช้เทคโนโลยีการปลูกทุเรียนในพื้นที่ตำบลปากหมาก อำเภอลำลูกกา เน้นการผลิตทุเรียนคุณภาพสูงและปลอดภัย (GAP) โดยมีการปรับใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ เช่น การใช้ชีวภัณฑ์ในการจัดการโรคผลรอกเน่าโคนเน่า การวางระบบให้น้ำที่แม่นยำ การจัดการโคกปลูกและการใช้ปุ๋ยเคมีร่วมกับปุ๋ยอินทรีย์เพื่อบำรุงดินให้สมบูรณ์

➤ การเตรียมพื้นที่และปลูก

พื้นที่ราบ/ลุ่ม : การทำโคกปลูกทุเรียนเป็นเทคนิคหลัก เพื่อป้องกันน้ำขังและรากเน่า โดยเฉพาะในพื้นที่ภาคใต้ที่มีฝนตกชุก

พื้นที่ลาดเชิงเขา : ปรับพื้นที่เป็นขั้นบันได เพื่อป้องกันน้ำป่าไหลหลาก และสะดวกในการจัดการสวนและการขนส่ง

➤ เลือกต้นกล้าคุณภาพ : นิยมปลูกพันธุ์หมอนทอง มีทั้งปลูกด้วยต้นพันธุ์ ลือใช้พันธุ์ดี มีการตัดแต่งรากชดก่อนปลูก ปลูกต้นกล้าเสียยอด และทาบกิ่งในแปลง

➤ การปลูก นิยมปลูกระยะห่าง ๙ X ๙ X ๙ เมตร และ ๑๐ X ๑๐ X ๑๐ เมตร หรือปลูกทุเรียนหนาแน่นประมาณ ๒๕ ต้นต่อไร่ เพื่อให้ผลผลิตสูง

➤ ระบบการให้น้ำ ให้น้ำด้วยระบบมินิสปริงเกอร์ โดยใช้น้ำจากคลองธรรมชาติเป็นหลัก และขุดสระไว้เก็บกักน้ำภายในสวน เพื่อใช้ในฤดูแล้ง

➤ การจัดการโรคและแมลง (Smart Farming/GAP):

การตรวจเช็คสวน : ติดตามโรคและแมลงอย่างสม่ำเสมอ เช่น เพลี้ยไฟ และรากเน่า เพื่อแก้ไขได้ทันเวลาที่

การใช้ชีวภัณฑ์ : มีการผลิตสารใช้ชีวภัณฑ์ใช้เอง ในรักษาโรครากเน่าโคนเน่า โดยได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานเกษตรอำเภอไชยา และศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสุราษฎร์ธานี

➤ **การให้ปุ๋ยตามระยะ :** มีแผนการให้ปุ๋ยอย่างอย่างเป็นระบบ ดังนี้

- ใส่ปุ๋ยเพื่อเพิ่มความสมบูรณ์ต้นหลังเก็บเกี่ยว ใส่ปุ๋ยอินทรีย์ จำนวน ๒๐ ถึง ๕๐ กิโลกรัม/ต้น ปุ๋ยเคมี สูตร ๑๕-๑๕-๑๕ หรือ ๑๖-๑๖-๑๖ อัตรา ๓-๕ กิโลกรัม/ต้น
- ใส่ปุ๋ยเพื่อส่งเสริมพัฒนาการของผล เมื่อผลมีอายุ ๗ สัปดาห์ ใส่ปุ๋ยเคมีสูตร ๑๒-๑๒-๑๗ หรือ ๑๓-๑๓-๒๑ อัตรา ๓-๕ กิโลกรัม/ต้น
- ใส่ปุ๋ยเพื่อเพิ่มคุณภาพเนื้อ เมื่อผลมีอายุ ๑๐ ถึง ๑๑ สัปดาห์ ใส่ปุ๋ยเคมีสูตร ๐-๐-๕๐ อัตรา ๑ ถึง ๒ กิโลกรัมต่อต้น
- มีการให้ปุ๋ยและฮอร์โมน โดยการฉีดพ่นทางใบตามศักยภาพของเกษตรกร

➤ **การจัดการผลผลิต : ตัดแต่งกิ่งและดอก :** การตัดแต่งกิ่งเพื่อให้ทรงพุ่มโปร่ง และการตัดแต่งดอกเพื่อจำกัดจำนวนผลผลิต (ไม่เกิน ๕๐-๗๐ ลูกต่อต้น) เพื่อคุณภาพเนื้อทุเรียน

➤ **การเก็บเกี่ยว :** เกษตรกรทำสวนทุเรียนในตำบลปากหมาก มักได้รับการแนะนำเทคโนโลยีการผลิตทุเรียนที่ปลอดภัย (GAP) เพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานการส่งออก โดยเฉพาะการใช้สารเคมีให้ถูกต้องตามหลักวิชาการ เช่น เลือกเก็บเกี่ยวเฉพาะผลทุเรียนแก่แล้วเท่านั้น โดยสังเกตจากลักษณะของผลและนับอายุ จากวันหลังจากดอกบานจนถึงวันที่ผลแก่ พร้อมทั้งจะเก็บเกี่ยวได้ ซึ่งจะแตกต่างกันในแต่ละพันธุ์ ดังนี้

- ๑) พันธุ์กระดุม ใช้เวลา ๙๐ - ๑๐๐ วัน
- ๒) พันธุ์ชะนี ใช้เวลา ๑๑๐ - ๑๒๐ วัน
- ๓) พันธุ์ก้านยาว ใช้เวลา ๑๒๐ - ๑๓๕ วัน
- ๔) พันธุ์หมอนทอง ใช้เวลา ๑๔๐ - ๑๕๐ วัน

➤ **การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว :** เกษตรกรทำสวนทุเรียนในตำบลปากหมาก ให้ความสำคัญกับการเตรียมต้น ฟื้นฟูสภาพต้น และทำไปให้สมบูรณ์หลังการเก็บเกี่ยว

๑.๔ ปฏิทินการเพาะปลูก

เกษตรกรในตำบลปากหมาก อำเภอไชยา มีการปลูกทุเรียน ดังนี้

ชื่อสินค้า	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ทุเรียน						△		▽				
สัญลักษณ์	←→		ช่วงฤดูปลูก		←.....→		ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว		△	ปลูกสูงสุด		
	←.....→		ช่วงฤดูปลูก		←.....→		ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว		▽	เก็บเกี่ยวสูงสุด		

ภาพที่ ๔๕ ปฏิทินการเพาะปลูกทุเรียนในตำบลปากหมาก อำเภอไชยา
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอไชยา, พ.ศ. ๒๕๖๘)

๑.๕ ต้นทุนการผลิต

ตำบลปากหมาก มีต้นทุนการผลิตทุเรียน ๓๕,๒๐๐ บาท/ไร่ รายได้ ๑๙,๐๘๐ บาท/ไร่
ตารางที่ ๔๒ แสดงต้นทุนการผลิตทุเรียน ๑๐ ไร่ ปี ๒๕๖๗ ตำบลปากหมาก อำเภอไชยา

ต้นทุน/ไร่		รายรับ/ไร่	
รายการ	เงิน (บาท)	รายการ	เงิน (บาท)
๑. ค่าต้นพันธุ์	-	๑. เบอร์สวย ๑๖.๕ ต้น	๑,๙๘๐,๐๐๐
๒. ค่าปุ๋ย/สารเคมี		ราคา ๑๒๐ บาท/ก.ก	
- ปุ๋ยอินทรีย์ ๒๐ กระสอบ	๑๒,๐๐๐	๒.เบอร์ตักไซส์ ๒.๔ ต้น	๒๔๐,๐๐๐
- ปุ๋ยเคมี ๓๐ กระสอบ	๓๖,๐๐๐	ราคา ๑๐๐ บาท/ก.ก	
- ปุ๋ยน้ำฮอโรโมน + เชื้อรา + ยาฆ่าแมลงและศัตรูพืช	๘๐,๐๐๐	๓. เบอร์หนอนน้ำ ๑ ต้น	
๓. ค่าแรงงาน		ราคา ๔๐ บาท/ก.ก	๔๐,๐๐๐
- แต่งกิ่งแขนง	๑๘,๕๐๐		
- ค่าโยงกิ่ง/ลูก	๒๓,๐๐๐		
- เก็บเกี่ยวและค่าขนส่ง	๒๑,๕๐๐		
๔. ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	๑๕๐,๐๐๐		
๕. ค่าวัสดุ/อุปกรณ์ (ค่าเชือก)	๑๑,๐๐๐		
รวม	๓๕๒,๐๐๐		๒,๒๖๐,๐๐๐
หมายเหตุ รายรับ - ต้นทุน = กำไร ๒,๒๖๐,๐๐๐ - ๓๕๒,๐๐๐ = ๑,๙๐๘,๐๐๐ บาท			

ที่มา : นายอนุชาต เมืองนวน เกษตรกรดีเด่นอำเภอไชยา สำนักงานเกษตรอำเภอไชยา, พ.ศ.๒๕๖๗

๑.๖ สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด

ในช่วง ๑๐ ปีที่ผ่านมา ทุเรียนเป็นพืชที่นิยมปลูกเป็นอย่างมาก เนื่องจากราคาผลผลิตทุเรียนสูง มีตลาดรองรับ ทุเรียนจะให้ผลผลิตตั้งอายุ ๕ ปีเป็นต้นไป และเก็บเกี่ยวได้เมื่อมีอายุ ๑๒๐ หลังดอกบาน จะมีพ่อค้าคนกลางมาเหมาถึงในสวน หรือเกษตรกรตัดทุเรียนไปขายเองที่ล้งทุเรียน

๑) วิธีการตลาด (เป็นวิถีตลาดที่เกิดขึ้นในอำเภอ)

- เกษตรกรรายใหญ่ที่มีพื้นที่ปลูกมากจะนำไปจำหน่ายเองที่ตลาดหลังสวน จังหวัดชุมพร
- เกษตรกรรายย่อยจะจำหน่ายให้กับพ่อค้าที่มาตั้งจุดรับซื้อในพื้นที่

๒) ปริมาณความถี่ผลผลิตรวม (Demand)/รวมปริมาณความต้องการผลผลิตแหล่งรับซื้อไม่จำกัด ปริมาณการรับซื้อ

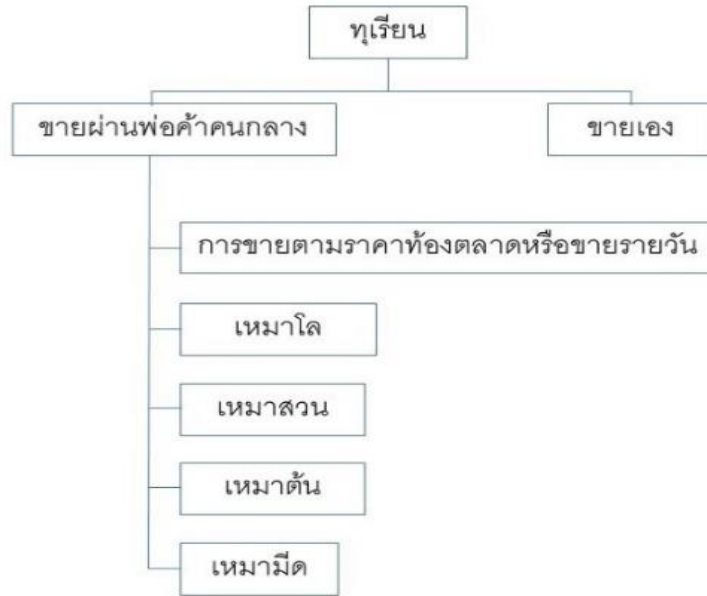
๓) วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างอุปสงค์และอุปทานสินค้า

เมื่อนำข้อมูลปริมาณของผลผลิตทุเรียนที่ผลิตได้ (Supply และ Demand) มาเปรียบเทียบกับภายในขอบเขตพื้นที่ของตำบลปากหมาก พบว่าแหล่งรับซื้อไม่จำกัดปริมาณการรับซื้อ และราคาซื้อของทุเรียนมีราคาค่อนข้างสูง เหมาะกับการลงทุนของเกษตรกร มากกว่าพืชสำคัญทางเศรษฐกิจเดิม เช่น ยางพารา

๔) แหล่งรับซื้อผลผลิต/ โรงงานแปรรูป

ตำบลปากหมาก อำเภอไชยา มีการจำหน่ายผลผลิตทุเรียนหลายรูปแบบ เช่น พ่อค้าคนกลางมาเหมาสวน มีพ่อค้าเร่มารับซื้อ มีกลุ่มวิสาหกิจชุมชนรวบรวมผลผลิตของสมาชิก จำนวน ๒ กลุ่ม แต่ส่วนใหญ่เกษตรกรจะนำไปขายเองที่ตลาดหลังสวน จังหวัดชุมพร ไม่มีโรงงานแปรรูปผลผลิต

Flow chart แสดงเส้นทางวิถีตลาดทุเรียนของตำบลปากหมาก

ภาพที่ ๔๖ แสดงวิถีการตลาดทุเรียนของตำบลปากหมาก
ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอไชยา, ๒๕๖๘)

๑.๗ เกษตรกรและองค์กรเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับสินค้าในพื้นที่

ตำบลปากหมาก มีเกษตรกรที่เป็นต้นแบบในพื้นที่ โดยเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer ต้นแบบด้านการผลิตทุเรียน จำนวน ๓ ราย องค์กรความรู้ ทักษะและความชำนาญที่มีความโดดเด่น ดังนี้

- ๑) การจัดการสวนทุเรียน โดยเน้นการจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสาน (IPM) ใช้สารเคมีให้น้อยที่สุด
- ๒) การผลิตทุเรียนตามระบบการเกษตรอินทรีย์

ตารางที่ ๔๓ แสดง Smart Farmer ต้นแบบในด้านการผลิตทุเรียน ตำบลปากหมาก อำเภอไชยา

ที่	ชื่อ - สกุล	หมู่	ตำบล	อำเภอ	ปีที่เป็น	สาขา
๑	นายสมใจ แสงขำ	๗	ปากหมาก	ไชยา	๒๕๖๑	ทุเรียน
๒	นายกำธร ยิ่งเกตรา	๗	ปากหมาก	ไชยา	๒๕๖๑	ทุเรียน
๓	นายอนุชนาถ เมืองนวน	๓	ปากหมาก	ไชยา	๒๕๖๓	ทุเรียน

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอไชยา, พ.ศ.๒๕๖๘)

๑.๘ การวิเคราะห์ Supply chain

ตารางที่ ๔๔ แสดงการวิเคราะห์ Supply chain ของสินค้า ทุเรียน ตำบลปากหมาก อำเภอไชยา

		ต้นทาง	กลางทาง	ปลายทาง
มิติพื้นที่	สถานการณ์ปัจจุบัน	พื้นที่ลาดเชิงเขา พื้นที่ปลูกทุเรียนเหมาะสมปานกลาง (S๒) การคมนาคมยังไม่สะดวก -ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของภูมิอากาศ	แหล่งรับซื้อทุเรียน อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร วิสาหกิจชุมชนในพื้นที่รวบรวมผลผลิตของสมาชิก	ส่งออกไปยังตลาดจีนเป็นหลักผ่านด่านชายแดน
	ปัญหา Pain point	-การระบาดของโรคและแมลง -แหล่งน้ำไม่เพียงพอในช่วงติดดอกออกผล (ภัยแล้ง) -ปัจจัยการผลิตมีราคาสูง	-การนำส่ง/คัดเกรดสินค้าใช้เวลานาน -ที่จอดรถและลานคัดแยกไม่เพียงพอในช่วงผลผลิตกระจุกตัว	เส้นทางขนส่งผ่านหลายพื้นที่ทำให้เกิดความล่าช้าและผลผลิตเสียหาย
	แนวทาง/App tech. ที่จะใช้แก้ปัญหา	ระบบน้ำอัจฉริยะ (Smart Irrigation) ควบคุมด้วยความชื้นดิน	แอปฯ จองคิวส่งผลผลิตเข้าล้างเพื่อลดการแออัด	ตู้คอนเทนเนอร์ควบคุมอุณหภูมิ (Reefer) พร้อมระบบติดตาม GPS
มิติคน	สถานการณ์ปัจจุบัน	เกษตรกรมีกลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่เข้มแข็ง	แรงงานคัดเกรด (คัดโบว์/เกรด A, B, C	ผู้บริโภคชาวจีนและผู้ซื้อออนไลน์
	ปัญหา Pain point	ปัญหาการตัดทุเรียนอ่อนโดยมือตัดที่เน้นปริมาณขาดการบันทึกข้อมูล	การขาดแคลนผู้เชี่ยวชาญในการคัดทุเรียนเพื่อวิเคราะห์ความสุก	การสวมสิทธิ์ ใบ GAP ทุเรียน
	แนวทาง/App tech. ที่จะใช้แก้ปัญหา	บัตรประจำตัวมือตัดทุเรียนคุณภาพระบบดิจิทัลเพื่อคัดกรองมืออาชีพ	เครื่องสแกนทุเรียนด้วยคลื่นเสียงหรืออินฟราเรดเพื่อวัดน้ำหนักเนื้อแห้ง	ระบบ QR Code ติดที่ขั้วผลเพื่อตรวจสอบย้อนกลับถึงสวน (Traceability)
มิติสินค้า	สถานการณ์ปัจจุบัน	ทุเรียนหมอนทองคุณภาพตามที่ตลาดต้องการ เนื้อหนา รสชาติหวานมัน	การคัดเกรดเพื่อส่งออกและขายในประเทศ	สินค้าเกรดพรีเมียมส่งออกและขายออนไลน์
	ปัญหา Pain point	ผลผลิตมีขนาดไม่สม่ำเสมอและมีปัญหาหนอนเจาะผลทุเรียน	ทุเรียนด้อยคุณภาพ มีราคาต่ำมาก	ทุเรียนสุกเกินไปหรือเน่าเสียระหว่างการขนส่งปลายทาง
	แนวทาง/App tech. ที่จะใช้แก้ปัญหา	การใช้ถุงห่อทุเรียน Magik Growth และไดรอนฟนสารชีวภัณฑ์	แปรรูปเป็นทุเรียนฟรียช ไตรเยอร์ (Freeze Dried) หรือทุเรียนกวน	บรรจุภัณฑ์ Active Packaging ที่ช่วยดูดซับก๊าซเอทิลีนเพื่อยืดอายุ

บทที่ ๓

การระบุและจัดลำดับความสำคัญของปัญหา (Problem Prioritization)

ตำบลปากหมากมีการจัดการลำดับความสำคัญของปัญหาทางการเกษตร ซึ่งเป็นขั้นตอนที่สำคัญมาก เพราะทรัพยากร (เงิน ทุน แรงงาน เวลา) มักมีจำกัด จึงต้องเลือกแก้ปัญหาที่ "ส่งผลกระทบต่อสูงที่สุด" และ "มีความเป็นไปได้ในการสำเร็จมากที่สุด" ดังนี้

ตารางที่ ๔๕ แสดงการจัดการลำดับความสำคัญของปัญหา (Problem Prioritization)

ตำบลปากหมาก อำเภอไชยา

	ความพยายามต่ำ (ใช้งบ/เวลา/คนน้อย, ทำง่าย) (โครงการเร่งด่วน Quick Wins)	ความพยายามสูง (ใช้งบ/เวลา/คนมาก, ทำยาก) (โครงการเร่งด่วน Major Project)
ผลกระทบสูง (แก้ปัญหาลึก, สร้างการเปลี่ยนแปลงมาก)	๑. ต้นทุนการผลิตสูงขาดเงินทุนหมุนเวียน ๒. โรคและศัตรูพืชระบาด ส่งผลกระทบต่อคุณภาพและปริมาณผลผลิต ๓. ขาดองค์ความรู้และเทคโนโลยีสมัยใหม่ ๔. การยกระดับสินค้าสู่มาตรฐาน ๕. การเพิ่มมูลค่าผลผลิต ๖. การปรับปรุงบำรุงดินระยะยาว ๗. การใช้ Application เป็นเครื่องมือในการจัดการ ๘. การจัดการข้อมูลการผลิต ๙. การทำเกษตรผสมผสาน	๑. วิกฤตการขาดน้ำ/ภัยแล้ง ๒. การขาดแคลนแรงงานและสังคมสูงวัยขาดแคลนคนทำงานในภาคเกษตร ทำให้การจัดการไม่ทั่วถึง ๓. การจัดการการตลาดและห่วงโซ่อุปทานปัญหาพ่อค้าคนกลางและราคาสินค้าผันผวน ๔. การสร้างแหล่งเก็บน้ำเพื่อเกษตร ๕. การหาตลาดล่วงหน้า ๖. การรวมกลุ่มของเกษตรกร ๗. ภัยธรรมชาติ ๘. สิทธิที่ดินทำกิน
ผลกระทบต่ำ (แก้ปัญหาลึกน้อย, เป็นประโยชน์เสริม)	กิจกรรมเสริม (Fill-in Activities)	โครงการที่ควรหลีกเลี่ยง (Avoid/ “หลุมดำ”)
	๑. การสร้างอาชีพเสริม ๒. บรรจุภัณฑ์ที่สวยงาม ๓. ทักษะและการแปรรูป	๑. การเพิ่มต้นทุนการผลิตเพื่อตกแต่งความสวยงาม ๒. การท่องเที่ยวเชิงลวดุเทรนต์ที่ยังไกลตัว

บทที่ ๔

การออกแบบโครงการด้วย one page project desing

บทที่ ๕

บทสรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่

๑. แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของทุกโครงการ

ตารางที่ ๔๗ แสดงแบบสรุปโครงการการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ยางพารา ปาล์มน้ำมัน และทุเรียน) ฉบับย่อ (Project Brief)

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ยางพารา ปาล์มน้ำมัน และทุเรียน)
๒. ชื่อแผนงาน	การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร
๓. แนวทางการพัฒนา	มุ่งเน้นการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม การบริหารจัดการตลอดโซ่อุปทาน (Supply Chain) การทำเกษตรปลอดภัยมาตรฐาน การแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม และการรวมกลุ่มเกษตรกร เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันอย่างยั่งยืน
๔. หลักการและเหตุผล	พืชเศรษฐกิจสำคัญของพื้นที่ตำบลปากหมาก ได้แก่ ยางพารา ปาล์มน้ำมัน และทุเรียน ปัจจุบันเกษตรกรยังประสบปัญหาด้านคุณภาพผลผลิตและต้นทุนการผลิตสูง การพัฒนาความรู้ด้านการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรจะช่วยให้ผลผลิตมีคุณภาพ สอดคล้องกับความต้องการของตลาด สามารถลดต้นทุน เพิ่มรายได้ และยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตรให้สามารถแข่งขันได้ในระดับสากล โดยมุ่งเน้นการจัดการสวนอย่างถูกวิธีเพื่อให้เป็นที่ยอมรับของตลาดและผู้บริโภค
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑) ลดต้นทุนการผลิต ๒) เพิ่มมูลค่าสินค้า ๓) ส่งเสริมเกษตรยั่งยืนและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ๔) การยกระดับคุณภาพสินค้าให้ได้มาตรฐานสากล
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑) ความรู้ความเข้าใจการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ๒) จำนวนแปลงเรียนรู้พืชเศรษฐกิจ ๓ ชนิด ๓) เกษตรกรต้นแบบด้านการผลิตพืช ๓ ชนิด
๗. พื้นที่เป้าหมาย	เกษตรกรหมู่ที่ ๑ - ๗ ตำบลปากหมาก อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี
๘. กิจกรรมหลัก	๑) อบรมให้ความรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ๒) จัดทำแปลงเรียนรู้ด้านการผลิตพืช ๓ ชนิด ๓) เกษตรกรต้นแบบด้านการผลิตพืช ๓ ชนิด
๙. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานเกษตรอำเภอไชยา, ศบกต.ปากหมาก องค์การบริหารส่วนตำบลปากหมาก
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ - ๒๕๗๕ (ต่อเนื่อง ๕ ปี)
๑๑. งบประมาณ	งบประมาณดำเนินการ ๕๐,๐๐๐ บาทต่อปี
๑๒. ผลผลิต (Output)	- เกษตรกร ๓๕ รายในพื้นที่ ได้รับการอบรมความรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร - แปลงเรียนรู้ด้านการผลิตพืช ๓ ชนิด - เกษตรกรต้นแบบด้านการผลิตพืช ๓ ชนิด
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	เชิงปริมาณ: เกษตรกรร้อยละ ๖๐ สามารถเพิ่มผลผลิตสินค้าเกษตรคุณภาพและลดต้นทุนการผลิตได้จริง ร้อยละ ๑๐ เชิงคุณภาพ: มีการรวมกลุ่มของเกษตรกรในผลิตชีวภัณฑ์ใช้เอง

ตารางที่ ๔๘ แสดงแบบสรุปโครงการการผลิตสารชีวภัณฑ์เพื่อป้องกันกำจัดโรคและแมลง ฉบับย่อ (Project Brief)

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการการผลิตขยายสารชีวภัณฑ์เพื่อป้องกันกำจัดโรคและแมลง
๒. ชื่อแผนงาน	แผนงานส่งเสริมเกษตรกรปลอดภัยและระบบนิเวศเกษตรยั่งยืน
๓. แนวทางการพัฒนา	การพัฒนาศักยภาพการผลิต การถ่ายทอดเทคโนโลยี การส่งเสริมการใช้งาน การยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานความปลอดภัย การจัดการศัตรูพืชโดยวิธีผสมผสาน (IPM)
๔. หลักการและเหตุผล	เกษตรกรในพื้นที่ยังพึ่งพาสารเคมีกำจัดศัตรูพืชในสัดส่วนสูง ส่งผลให้ต้นทุนการผลิตเพิ่มขึ้น และอาจเกิดผลกระทบต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อม การส่งเสริมให้เกษตรกรสามารถผลิตและใช้สารชีวภัณฑ์เอง เช่น เชื้อราไตรโคเดอร์มา บิวเวอเรีย หรือเมตาไรเซียม จะช่วยลดต้นทุน เพิ่มความปลอดภัยของผลผลิต และสนับสนุนระบบการจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสาน (IPM)
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อให้เกษตรกรมีความรู้ความสามารถในการผลิตและใช้สารชีวภัณฑ์อย่างถูกต้อง ๒. เพื่อลดต้นทุนการผลิตจากการใช้สารเคมี
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	- เกษตรกรในพื้นที่ ม.๑-๗ ตำบลปากหมาก จำนวน ๓๐ ราย ได้รับการอบรมและฝึกปฏิบัติ - เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจเรื่องโรคและแมลงศัตรูพืชที่สำคัญในพื้นที่ - มีการผลิตสารชีวภัณฑ์ใช้เองในชุมชนอย่างน้อย ๑ ชนิด - เกษตรกรสามารถลดการใช้สารเคมีลงอย่างน้อยร้อยละ ๑๕
๗. พื้นที่เป้าหมาย	หมู่ที่ ๑-๗ ตำบลปากหมาก อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี
๘. กิจกรรมหลัก	๑. การอบรมให้ความรู้เรื่องโรคและแมลงศัตรูพืชสำคัญในพื้นที่ ๒. การฝึกปฏิบัติ (Workshop) การผลิตขยายสารชีวภัณฑ์ (เช่น เชื้อราไตรโคเดอร์มา เชื้อราบิวเวอเรีย) เพื่อนำไปใช้งานจริง
๙. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานเกษตรอำเภอไชยา สถานีพัฒนาที่ดินสุราษฎร์ธานี ศบกต.ปากหมาก องค์การบริหารส่วนตำบลปากหมากศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านอารักขาพืช จังหวัดสุราษฎร์ธานี
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ - ๒๕๗๕ (ต่อเนื่อง ๕ ปี)
๑๑. งบประมาณ	งบประมาณดำเนินการ ๕๐,๐๐๐ บาทต่อปี
๑๒. ผลผลิต (Output)	- เกษตรกร ๓๐ ราย ในตำบลปากหมาก มีทักษะการผลิตสารชีวภัณฑ์ - มีปริมาณสารชีวภัณฑ์พร้อมใช้งานในระดับครัวเรือนและชุมชน - เกษตรกรสามารถจำแนกโรคและแมลงศัตรูพืชเบื้องต้นได้
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	เชิงปริมาณ: ต้นทุนการผลิตลดลงจากการลดสัดส่วนการใช้สารเคมี ร้อยละ ๑๐ เชิงคุณภาพ: เกิดการรวมกลุ่มของเกษตรกรในการป้องกันกำจัดศัตรูพืช

ตารางที่ ๔๖ แสดงแบบสรุปโครงการการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ ฉบับย่อ (Project Brief)

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการการผลิตปุ๋ยอินทรีย์เพื่อปรับปรุงโครงสร้างดิน
๒. ชื่อแผนงาน	แผนงานลดต้นทุนการผลิตและส่งเสริมการเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
๓. แนวทางการพัฒนา	๑) การสร้างความรู้และความเข้าใจ ๒) การใช้เทคโนโลยีนวัตกรรมและเทคนิค ๓) การส่งเสริมการใช้จริง ๔) การขยายผล
๔. หลักการและเหตุผล	ปัจจุบันเกษตรกรมีต้นทุนการผลิตสูงจากการพึ่งพาปุ๋ยเคมีจากภายนอก การส่งเสริมให้เกษตรกรผลิตปุ๋ยอินทรีย์ใช้เองจากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร จะช่วยลดค่าใช้จ่าย เพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของดิน ปรับปรุงโครงสร้างดิน และส่งเสริมระบบการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม อันจะนำไปสู่ความยั่งยืนในระยะยาวระบุดังที่มุ่งหมายไป หลักการและเหตุผลของโครงการ
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑) ลดต้นทุนการผลิตของเกษตรกร ๒) การฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ของดิน ๓) ส่งเสริมการใช้เศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร ๔) ลดการใช้ปุ๋ยเคมี
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	- เพื่อลดต้นทุนการผลิตของเกษตรกร - เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรสามารถผลิตปุ๋ยอินทรีย์ใช้เองในครัวเรือน
๗. พื้นที่เป้าหมาย	เกษตรกรในพื้นที่หมู่ที่ ๑-๗ ตำบลปากหมาก จำนวน ๓๐ ราย
๘. กิจกรรมหลัก	- อบรมให้ความรู้ด้านการผลิตและการใช้ปุ๋ยอินทรีย์อย่างถูกวิธี - ฝึกปฏิบัติการผลิตปุ๋ยอินทรีย์จากวัสดุในท้องถิ่น - ติดตามผลการนำไปใช้ในแปลงเกษตรของเกษตรกร
๙. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานเกษตรอำเภอไชยา สถานีพัฒนาที่ดินสุราษฎร์ธานี ศบกด.ปากหมาก องค์การบริหารส่วนตำบลปากหมาก
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ - ๒๕๗๕ (ต่อเนื่อง ๕ ปี)
๑๑. งบประมาณ	งบประมาณดำเนินการ ๕๐,๐๐๐ บาทต่อปี
๑๒. ผลผลิต (Output)	- เกษตรกรกลุ่มเป้าหมาย ๓๐ ราย ได้รับการอบรมและฝึกปฏิบัติจริง - เกษตรกรมีปุ๋ยอินทรีย์ที่ผลิตได้เองสำหรับใช้ในพื้นที่การเกษตร
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	เชิงปริมาณ: เกษตรกรร้อยละ ๓๐ สามารถลดค่าใช้จ่ายจากการซื้อปุ๋ยเคมี เชิงคุณภาพ: ดินมีความสมบูรณ์เพิ่มขึ้น ระบบนิเวศทางการเกษตรยั่งยืน ลดการปนเปื้อนสารเคมี และเกษตรกรมีความมั่นคงทางรายได้จากต้นทุนที่ต่ำลง

ตารางที่ ๕๐ แสดงแบบโครงการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร ฉบับย่อ (Project Brief)

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร
๒. ชื่อแผนงาน	แผนงานยกระดับศักยภาพการผลิตและแปรรูปสินค้าเกษตรมูลค่าสูง
๓. แนวทางการพัฒนา	การส่งเสริมการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรเพื่อสร้างอัตลักษณ์และเพิ่มมูลค่าสินค้าสู่สากล
๔. หลักการและเหตุผล	อำเภอไชยาเป็นแหล่งไม้ผล เช่น ทุเรียนที่สำคัญของจังหวัดสุราษฎร์ธานี มีศักยภาพในการผลิตสูง อย่างไรก็ตาม เกษตรกรมักประสบปัญหาผลผลิตด้อยคุณภาพ มีตำหนิจากโรคและแมลง ส่งผลให้ราคาผลผลิตตกต่ำ ทำให้เกษตรกรเสียโอกาส การแปรรูปจึงเป็นวิธีเพิ่มมูลค่า และสร้างความหลากหลายต่อความต้องการของผู้บริโภค
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	การจัดการปัญหาผลผลิตด้อยคุณภาพ ยืดอายุการเก็บรักษา สร้างช่องทางการตลาดแบบใหม่ สร้างอัตลักษณ์และเพิ่มมูลค่า มุ่งสร้างรายได้ที่มั่นคงและยั่งยืน
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. จำนวนเกษตรกรที่ได้รับการพัฒนาทักษะการแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร จำนวน ๒๐ ราย ๒. มีผลิตภัณฑ์ที่ดีจากการแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่า อย่างน้อย ๑ ผลิตภัณฑ์
๗. พื้นที่เป้าหมาย	หมู่ที่ ๔ – ๗ ตำบลปากหมาก อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี
๘. กิจกรรมหลัก	๑. การอบรมให้ความรู้ด้านเทคโนโลยีการแปรรูปและการรักษาคุณภาพผลิตภัณฑ์ ๒. การฝึกปฏิบัติ (Workshop) การทำผลิตภัณฑ์ต้นแบบ เช่น ผลไม้กวน ทอด อบ หรือผลิตภัณฑ์นวัตกรรม
๙. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานเกษตรอำเภอไชยา สถานศึกษา ศบกต.ปากหมาก องค์การบริหารส่วนตำบลปากหมาก
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐- ๒๕๗๕ (ต่อเนื่อง ๕ ปี)
๑๑. งบประมาณ	งบประมาณดำเนินการ ๕๐,๐๐๐ บาทต่อปี
๑๒. ผลผลิต (Output)	- เกษตรกรกลุ่มเป้าหมาย ๒๐ ราย ได้รับความรู้และฝึกปฏิบัติจริง - มีผลิตภัณฑ์ทุเรียนแปรรูปต้นแบบของกลุ่มเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	เชิงปริมาณ: สินค้ามีมูลค่าสูงขึ้น ลดปัญหาผลผลิตด้อยคุณภาพ และเกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๑๐ เชิงคุณภาพ: เกิดการสร้างอาชีพใหม่ในชุมชน กลุ่มเกษตรกรมีทักษะการเป็นผู้ประกอบการ และเศรษฐกิจท้องถิ่นพึ่งพาตนเองได้ยั่งยืน

ตารางที่ ๕๑ แสดงแบบสรุปโครงการส่งเสริมการเลี้ยงไก่พื้นเมืองในสวนยางพารา แบบย่อ (Project Brief)

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการส่งเสริมการเลี้ยงไก่พื้นเมืองในสวนยางพารา
๒. ชื่อแผนงาน	แผนงานส่งเสริมอาชีพเสริมและเพิ่มมูลค่าการใช้ประโยชน์พื้นที่เกษตร
๓. แนวทางการพัฒนา	สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาด้านการสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจฐานราก การเพิ่มรายได้เกษตรกร และการใช้ทรัพยากรในพื้นที่อย่างคุ้มค่า
๔. หลักการและเหตุผล	เกษตรกรในพื้นที่ตำบลปากหมากส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำสวนยางพารา ซึ่งมีความเสี่ยงจากความผันผวนของราคายางพารา การส่งเสริมเลี้ยงไก่พื้นเมืองในสวนยางพาราเป็นการใช้พื้นที่ว่างระหว่างแถวยางให้เกิดประโยชน์ ช่วยสร้างรายได้เสริม เพิ่มประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากรในครัวเรือน และเพิ่มอินทรีย์วัตถุในดิน
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	- เพื่อเพิ่มรายได้เสริมให้แก่เกษตรกร - เพื่อลดต้นทุนการผลิตในภาพรวมของครัวเรือน
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	- เกษตรกรในพื้นที่เป้าหมาย (ม.๑-๖ ต.ปากหมาก) จำนวน ๓๐ ราย ได้รับการอบรมการเลี้ยงไก่พื้นเมือง - เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ มีการเลี้ยงไก่ในสวนยางพาราร้อยละ ๖๐ - เกษตรกรร้อยละ ๕๐ ขึ้นไปสามารถนำความรู้ไปปฏิบัติและสร้างรายได้จริง
๗. พื้นที่เป้าหมาย	หมู่ที่ ๑-๖ ตำบลปากหมาก อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี
๘. กิจกรรมหลัก	- การอบรมให้ความรู้การเลี้ยงไก่พื้นเมืองในสวนยางพาราแก่เกษตรกรในพื้นที่เป้าหมาย จำนวน ๓๐ ราย - สนับสนุนปัจจัยการผลิตที่เกี่ยวข้องแก่เกษตรกรเป้าหมาย
๙. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานเกษตรอำเภอไชยา, สำนักงานปศุสัตว์อำเภอไชยา, ศบคต.ปากหมาก, องค์การบริหารส่วนตำบลปากหมากและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ - ๒๕๗๕ (ต่อเนื่อง ๕ ปี)
๑๑. งบประมาณ	งบประมาณ ๖๐,๐๐๐ บาทต่อปี
๑๒. ผลผลิต (Output)	เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ มีความรู้ความเข้าใจมีการเลี้ยงไก่ในสวนยางพารา
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	เชิงปริมาณ: เกษตรกรมีรายได้เสริมเพิ่มขึ้นและลดต้นทุนในครัวเรือนได้ ร้อยละ ๑๐ เชิงคุณภาพ: เกษตรกรมีความมั่นคงทางรายได้ มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ลดความเสี่ยงจากราคายางผันผวน และสร้างความเข้มแข็งให้เศรษฐกิจฐานรากในตำบล

๒. สรุปรูปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่

ตารางที่ ๔๙ แสดงสรุปรูปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่

โครงการ (Project)	ปัจจัยขาเข้า (Input)	กิจกรรม/ กระบวนการ (Activities)	ผลการดำเนินงานกิจกรรม			แหล่ง งบประมาณ	ปีที่ดำเนินการ
			ผลผลิต (Output) (เห็นผลทันทีหรือภายใน ๑ ปี)	ผลลัพธ์ (Outcome) (เห็นผลภายใน ๒ ปี)	ผลกระทบ (Impact) (เห็นผลภายใน ๓ - ๕ ปี)		
๑. การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ยางพารา ปาล์มน้ำมัน และทุเรียน)	๑. มีการผลิตปาล์ม น้ำมันคุณภาพ ๒. สามารถลดต้นทุนการผลิต	๑. อบรมให้ความรู้ ๒. จัดทำแปลงเรียนรู้	- เกษตรกรในพื้นที่เป้าหมาย (ม.๑ - ๗ ต. ปากหมาก) จำนวน ๓๐ ราย ได้รับการอบรมให้ความรู้ด้านมาตรฐานสินค้า - เกิดการจัดทำแปลงเรียนรู้ด้านการผลิตพืช จำนวน ๓ แห่ง - เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจในหลักเกณฑ์การจัดการสวนตามมาตรฐาน	- เกษตรกรสามารถผลิตพืชที่มีคุณภาพสูงขึ้น สอดคล้องกับความต้องการของตลาด - เกษตรกรสามารถลดต้นทุนการผลิตได้จากการจัดการสวนอย่างถูกวิธี	- รายได้สุทธิของครัวเรือนเกษตรกรในพื้นที่เพิ่มสูงอย่างยั่งยืน - สินค้าเกษตรจากพื้นที่เป็นที่ยอมรับในระดับสากลและสามารถตรวจสอบย้อนกลับได้ - เกิดความเข้มแข็งของกลุ่มเกษตรกรมีอำนาจต่อรองทางการตลาด	สนง.กษอ./ ศบกด./ อบต..	งบประมาณดำเนินการ: ๕๐,๐๐๐ บาทต่อปี (ต่อเนื้อที่ปี ๒๕๗๐ - ๒๕๗๕)
๒. โครงการการผลิตขยายสารชีวภัณฑ์เพื่อป้องกันกำจัดโรคและแมลง	๑. เพื่อลดต้นทุนในการใช้สารเคมี ๒. เกษตรกรมีความรู้ในการผลิตและใช้สารชีวภัณฑ์มากขึ้น	๑. อบรมให้ความรู้ ๒. ฝึกปฏิบัติ	- เกษตรกรกลุ่มเป้าหมาย จำนวน ๓๐ ราย ในพื้นที่ ม.๑ - ๗ ต.ปากหมาก ได้รับการอบรมให้ความรู้และฝึกปฏิบัติจริงเกี่ยวกับการผลิตและใช้สารชีวภัณฑ์ - เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องโรคและแมลงศัตรูพืชที่สำคัญในพื้นที่ - มีปริมาณสารชีวภัณฑ์ที่ผลิตขึ้นเองพร้อมสำหรับนำไปใช้ในสวนเกษตร	- เกษตรกรสามารถลดต้นทุนการผลิตจากการลดสัดส่วนการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช - เกษตรกรมีทักษะและพึ่งพาตนเองได้ในการจัดการศัตรูพืชด้วยวิธีผสมผสาน (IPM) - ความปลอดภัยของผลผลิตเกษตรมีมากขึ้นเนื่องจากการลดสารตกค้าง	- สุขภาพของเกษตรกรและผู้บริโภคดีขึ้นจากการลดการสัมผัสและปนเปื้อนสารเคมีร้ายแรง - ระบบนิเวศในพื้นที่เกษตรกรรมมีความสมดุลมากขึ้น มีแมลงศัตรูธรรมชาติเพิ่มขึ้น - ยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตรสู่เกษตรปลอดภัยหรือเกษตรอินทรีย์ ซึ่งส่งผลต่อขีดความสามารถในการแข่งขันและรายได้ที่ยั่งยืน	สนง.กษอ./ ศบกด./ อบต..	งบประมาณดำเนินการ: ๕๐,๐๐๐ บาทต่อปี (ต่อเนื้อที่ปี ๒๕๗๐ - ๒๕๗๕)

โครงการ (Project)	ปัจจัยขาเข้า (Input)	กิจกรรม/ กระบวนการ (Activities)	ผลการดำเนินงานกิจกรรม			แหล่ง งบประมาณ	ปีที่ดำเนินการ
			ผลผลิต (Output) (เห็นผลทันทีหรือภายใน ๑ ปี)	ผลลัพธ์ (Outcome) (เห็นผลภายใน ๒ ปี)	ผลกระทบ (Impact) (เห็นผลภายใน ๓ - ๕ ปี)		
๓. โครงการการผลิตปุ๋ยอินทรีย์	๑. เพื่อลดต้นทุนการผลิต	๑. อบรมให้ความรู้ ๒. ฝึกปฏิบัติ	- เกษตรกรกลุ่มเป้าหมายจำนวน ๓๐ ราย ได้รับการอบรมให้ความรู้และฝึกปฏิบัติจริงเกี่ยวกับการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ - เกษตรกรมีปริมาณปุ๋ยอินทรีย์ที่ผลิตได้เองเพื่อนำไปใช้ในพื้นที่การเกษตร	- เกษตรกรสามารถลดต้นทุนการผลิตจากการลดการซื้อปุ๋ยเคมีจากภายนอก - ดินในพื้นที่การเกษตรมีความสมบูรณ์และมีคุณภาพดีขึ้นจากการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ปรับปรุงบำรุงดิน	เกษตรกรมีความมั่นคงทางรายได้เพิ่มขึ้นจากต้นทุนที่ต่ำลงและผลผลิตที่มีคุณภาพสม่ำเสมอ - ระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่เกษตรกรรมมีความยั่งยืนและลดการปนเปื้อนของสารเคมี	สนง.กษอ./ ศบกด./ อบต..	งบประมาณดำเนินการ: ๕๐,๐๐๐ บาทต่อปี (ต่อเนื่องปี ๒๕๗๐ - ๒๕๗๕)
๔. โครงการโครงการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร	๑. เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร ๒. เพื่อเพิ่มรายได้แก่เกษตรกร	๑. อบรมให้ความรู้ ๒. ฝึกปฏิบัติ	- เกษตรกรกลุ่มเป้าหมายจำนวน ๒๐ ราย ในพื้นที่ ม.๔ และ ๗ ต.ปากหมาก ได้รับการอบรมให้ความรู้และฝึกปฏิบัติการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร - เกิดผลิตภัณฑ์แปรรูปต้นแบบของกลุ่มเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ	- สินค้าเกษตร มีมูลค่าเพิ่มสูงขึ้นจากการแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์รูปแบบต่างๆ - ลดปัญหาผลผลิตด้อยคุณภาพ/ล้นตลาดในช่วงฤดูกาล - เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการจำหน่ายทั้งผลผลิตสดและผลิตภัณฑ์แปรรูป	- เกิดการสร้างงานและอาชีพใหม่ในชุมชนจากการทำธุรกิจแปรรูปสินค้าเกษตร - กลุ่มเกษตรกรมีความเข้มแข็งและมีทักษะในการเป็นผู้ประกอบการเกษตร - เศรษฐกิจในระดับท้องถิ่นมีความยั่งยืนและพึ่งพาตนเองได้มากขึ้นจากการเพิ่มมูลค่าทรัพยากรในพื้นที่	สนง.กษอ./ ศบกด./ อบต..	งบประมาณดำเนินการ: ๕๐,๐๐๐ บาทต่อปี (ต่อเนื่องปี ๒๕๗๐ - ๒๕๗๕)

โครงการ (Project)	ปัจจัยขาเข้า (Input)	กิจกรรม/ กระบวนการ (Activities)	ผลการดำเนินงานกิจกรรม			แหล่ง งบประมาณ	ปีที่ดำเนินการ
			ผลผลิต (Output) (เห็นผลทันทีหรือภายใน ๑ ปี)	ผลลัพธ์ (Outcome) (เห็นผลภายใน ๒ ปี)	ผลกระทบ (Impact) (เห็นผลภายใน ๓ - ๕ ปี)		
๕. โครงการส่งเสริมการไถ พื้นเมืองในสวนยางพารา	๑. เพื่อเพิ่มรายได้เสริม ๒. สามารถลดต้นทุน การผลิต	๑. อบรมให้ความรู้ ๒. สนับสนุนปัจจัยการ ผลิต	- เกษตรกรในพื้นที่ เป้าหมาย (ม.๑ - ๖ ต. ปากหมาก) จำนวน ๓๐ ราย ได้รับการอบรมให้ ความรู้ - สนับสนุนปัจจัยการผลิต แก่เกษตรกรที่เข้าร่วม โครงการ	- เกษตรกรมีรายได้เสริมจาก การขายไถพื้นเมือง นอกเหนือจากรายได้หลัก จากการขายยางพารา - สามารถลดต้นทุนการผลิต ในภาพรวมของครัวเรือนได้ - เกิดการใช้ประโยชน์จาก พื้นที่ว่างในสวนยางพาราให้ เกิดประสิทธิภาพสูงสุด	- เกษตรกรมีความมั่นคง ทางรายได้และมีคุณภาพ ชีวิตที่ดีขึ้นจากการมีแหล่ง รายได้ที่หลากหลาย - ลดความเสี่ยงจากการ พึ่งพารายได้จากยางพารา เพียงอย่างเดียวในสภาวะ ราคายางผันผวน - สร้างความเข้มแข็งให้แก่ เศรษฐกิจระดับฐานรากใน พื้นที่ตำบล	สนง.กษอ./ สนง.ปศอ. ศบกด./ อบต..	งบประมาณ: ๖๐,๐๐๐ บาทต่อปี (ดำเนินการ ต่อเนื่องปี ๒๕๗๐ - ๒๕๗๕)

บรรณานุกรม

กรมพัฒนาที่ดิน. (๒๕๖๙). เข้าถึงได้จาก ระบบนำเสนอแผนที่ชุดดิน (Soil Series) มาตรฐาน ส่วน ๑:๒๕,๐๐๐:
<https://eis.ddd.go.th/lddeis/SoilView.aspx>

ที่ว่ากรมอำเภอไชยา.๒๕๖๗.แผนพัฒนาอำเภอ ๕ ปี (พ.ศ ๒๕๖๖-๒๕๗๐) : อัดสำเนา

ระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรกลาง. ๒๕๖๘, กรมส่งเสริมการเกษตร. เข้าถึงได้จาก:
<http://www.farmer.doe.go.th/>

ระบบโทรมาตรเขื่อนรัชชประภา. ๒๕๖๖. เข้าถึงได้จาก: <https://watertele.egat.co.th/rpb/>

ระบบแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุกออนไลน์. เข้าถึงได้จาก: <https://agri-map-online.moac.go.th/>

สถิติข้อมูลน้ำรายจังหวัด. (กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙). เข้าถึงได้จาก <https://tiservice.hii.or.th/>

สำนักงานเกษตรอำเภอไชยา.๒๕๖๘.แผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ. อัดสำเนา.

สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอไชยา. (มกราคม ๒๕๖๙). เข้าถึงได้จาก
<https://chaiya.cdd.go.th/th/page/item/index/id/๒๓>

สำนักงานประมงอำเภอไชยา.๒๕๖๘.ข้อมูลเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์น้ำ.อัดสำเนา

สำนักงานปศุสัตว์อำเภอไชยา.๒๕๖๘.ข้อมูลเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์.อัดสำเนา

สำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม,พ.ศ.๒๕๖๔

สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสุราษฎร์ธานี . (มกราคม ๒๕๖๙). เข้าถึงได้จาก <https://suratthani.web.cpd.go.th/>

องค์การบริหารส่วนตำบลปากหมาก. (๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙). เข้าถึงได้จาก<https://www.pakmark.go.th>

ภาคผนวก

ชื่อโครงการ การลดต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตร

๑. หลักการและเหตุผล

การทำเกษตรในปัจจุบันของประเทศไทย มีการใช้ปุ๋ยเคมีและสารเคมีกำจัดศัตรูพืชจำนวนมากและแนวโน้มมีราคาสูงอย่างต่อเนื่องตามปัจจัยหลายอย่าง เช่น โรคระบาด สงครามและปัจจัยอื่นๆโดยเกษตรกรไม่สามารถแก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง จากปัญหาดังกล่าวหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเกษตรกรในชุมชนจึงมีการจัดการปัญหาที่ตนเองทำได้ ได้แก่ การลดต้นทุนการผลิตด้านการเกษตร โดยการลดการใช้สารเคมีและหาปัจจัยอื่นมาทดแทน เช่น สารชีวภัณฑ์ต่างๆ ซึ่งสามารถลดต้นทุนการผลิต ปลอดภัยแก่ผู้บริโภคแล้ว ยังปลอดภัยต่อสุขภาพของเกษตรกร นอกจากนี้ยังเพิ่มความสมดุลแก่สิ่งแวดล้อม

สำนักงานเกษตรอำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี เห็นความสำคัญในการขับเคลื่อนส่งเสริมการใช้ชีวภัณฑ์ จึงจำเป็นที่จะต้องให้เกษตรกรมีความรู้ ความเข้าใจ รู้จักผลิตและใช้สารชีวภัณฑ์ทดแทนสารเคมีโดยสนับสนุนในกลุ่มเกษตรกรเครือข่ายผู้ใช้สารอินทรีย์ในการเกษตรเพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิตสินค้าเกษตรได้อย่างยั่งยืน ส่งผลให้เกษตรกรมีความมั่นคง มั่งคั่งและยั่งยืน

๒. วัตถุประสงค์

- เพื่อให้เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจในการผลิตสารชีวภัณฑ์และการใช้ปุ๋ยหมักอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อลดต้นทุนการผลิต
- เพื่อให้กลุ่มเกษตรกรมีความเข้มแข็ง สามารถพึ่งพาตนเองได้ในการพัฒนาการเกษตรแบบยั่งยืน
- เพื่อพัฒนาเป็นกลุ่มเกษตรกรปลอดภัยในอนาคต

๓. เป้าหมาย

- วิสาหกิจชุมชนพัฒนาไม้ผลด้านนวัตกรรม หมู่ที่ ๗ ตำบลปากหมาก

๔. ระยะเวลาดำเนินงาน

กันยายน ๒๕๖๙ – กันยายน ๒๕๗๐

๕. พื้นที่ดำเนินการ

หมู่ที่ ๗ ตำบลปากหมาก อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

๖. กิจกรรม

กิจกรรม	ระยะเวลาดำเนินงาน										
	๒๕๖๘				๒๕๖๙						
	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	
ชี้แจงรายละเอียดโครงการ											
ถ่ายทอดความรู้พร้อมสาธิต											
- การผลิตและการใช้สารชีวภัณฑ์ ทดแทนสารเคมีทางการเกษตร											
- การผลิตปุ๋ยหมัก น้ำหมักชีวภาพ											
- การผลิตการทำสารป้องกันแมลงและศัตรูพืช											
ติดตามสรุปผลการดำเนินงาน											

๗. วิธีการดำเนินงาน

ขั้นตอน	กิจกรรม	วิธีการดำเนินงาน	หมายเหตุ
๑	ชี้แจงรายละเอียดโครงการฯ	- ประชุมคณะกรรมการและสมาชิก วิสาหกิจชุมชน	-
๒	เตรียมความพร้อมด้านปัจจัยการผลิต	จัดซื้อปัจจัยการผลิตที่เกี่ยวข้อง	-
๒	ถ่ายทอดความรู้ด้านการผลิตและการใช้สารชีวภัณฑ์ทดแทนสารเคมีทางการเกษตร	- อบรมถ่ายทอดความรู้ให้แก่กลุ่ม เกษตรกร	-
๓	การทำปุ๋ยหมัก น้ำหมักชีวภาพ	- ร่วมกันผลิตปุ๋ยหมัก - ร่วมกันผลิตน้ำหมัก	- เกษตรกรนำกลับไป ใช้
๔	การทำสารป้องกันแมลงและศัตรูพืช	- ร่วมกันผลิตสารสกัดจากสมุนไพร เช่น เมล็ดสะเดา	- เกษตรกรนำกลับไป ใช้
๕	ติดตามและขยายผล	- เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ - จัดทำเป็นแปลงเรียนรู้ฯ - ขยายผลไปสู่ชุมชน	-

๘. งบประมาณ

ลำดับ	รายการ	งบประมาณ (บาท)
๑	ถ่ายทอดความรู้ด้านการผลิตและการใช้ สารอินทรีย์ทดแทนสารเคมีทางการเกษตร	ค่าอาหารกลางวัน ค่าอาหารว่าง วัสดุจัดอบรม
๒	การทำปุ๋ยหมัก	วัสดุจัดทำปุ๋ยหมัก
๓	น้ำหมักชีวภาพ	วัสดุจัดทำน้ำหมักชีวภาพ
๔	การทำสารป้องกันแมลงและศัตรูพืช	วัสดุจัดทำสารป้องกันแมลงและ ศัตรูพืช
รวม		๕๐,๐๐๐

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

- ๙.๑ การใช้สารเคมีทางการเกษตรลดลง
- ๙.๒ ลดต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตร
- ๙.๓ สามารถลดรายจ่าย และเพิ่มรายได้แก่ครัวเรือนเกษตรกร
- ๙.๔ ผลผลิตมีความปลอดภัยต่อผู้บริโภค
- ๙.๕ สร้างความสมดุลธรรมชาติให้สิ่งแวดล้อม

หมายเหตุ

การตรวจสอบความสมบูรณ์ครบถ้วนของข้อมูล พิจารณาตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

๑. ต้องเป็นไปตามแบบฟอร์มแผนพัฒนาการเกษตรฯ ตามแนวทางการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตร ระดับอำเภอ/ตำบล ปี ๒๕๖๒ ที่แนบมาพร้อมหนังสือแจ้งจังหวัด
๒. ความเป็นปัจจุบันของข้อมูล
๓. การแสดงอ้างอิงแหล่งที่มาของแต่ละข้อมูล
๔. นอกจากการบรรยายเนื้อหาแล้วต้องมีตาราง กราฟหรือแผนประกอบตามแบบฟอร์มรายงาน

หมายเหตุ

การตรวจสอบความสมบูรณ์ครบถ้วนของข้อมูล พิจารณาตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

๑. ต้องเป็นไปตามแบบฟอร์มแผนพัฒนาการเกษตรฯ ตามแนวทางการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตร ระดับอำเภอ/ตำบล ปี ๒๕๖๒ ที่แนบมาพร้อมหนังสือแจ้งจังหวัด
๒. ความเป็นปัจจุบันของข้อมูล
๓. การแสดงอ้างอิงแหล่งที่มาของแต่ละข้อมูล
๔. นอกจากการบรรยายเนื้อหาแล้วต้องมีตาราง กราฟหรือแผนประกอบตามแบบฟอร์มรายงาน